NAGYKANIZSA, 1904. augusztus hó 6-án. 32-ik szám XLIII. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, a minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 filléért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagykanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszaküldetnek

A nagykanizsai „Ipar-Testület," a „nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság," a „Kotori takarékpénztár részvénytársaság," „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tűzoltó egylet," a „nagykanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagykanizsai tanitói járáskör," a „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyánegylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ VEGYES TARTALMU HETILAP.

Városok iparpolitikája.*)

(A Honi Ipar cimü szaklapból.)

A folytonosan haladó gazdasági élet napról-napra fokozottabb kötelességeket ró ipari tenyésztőknek tekinthető városainkra. Véget ért már a kor, amikor városaink, melyek lépést akartak tartani a kor igényeivel, gazdasági tekintetben összetett kézzel várhatták a jó sors, avagy az annak szerepét játszó kormány intézkedését. Ma bizony éber szemmel kell ott állani a városoknak gazdasági életünk várfokán, azon becsületes igyekezettel, hogy a kedvező alkalom el ne suhanjon feléttük.

Mit tehetnek a városok mint olyanok, illetőleg azok vezetői az ipari fejlődés érdekében? Nézzük először a nagyipart. Sokan azt mondják, hogy a kérdésre kész a felelet. A városok, telkek készpénz és adómentességmegadással megkönnyíthetik a külföldi gyárak letelepedését, illetőleg elősegíthetik uj ipari nagyvállalatok alakulását. Hát az igaz, de ha ezzel ki volna meritve a városok iparfejlesztő politikája, ha az ebbeli ténykedés alfája és omegája egy pénzbeli áldozat volna, a városok iparfejlesztő politikájától mint szellemi feladatról beszélni tulzás nélkül nem lehetne.

A városok iparfejlesztő politikája több egy egyszerü pénzügyi manipulációnál, több egy ötletszerüen megnyilatkozó áldozatkészségnél és nem üthető el az anyagi tekintetben megnyilatkozó folytonos nagylelkűséggel sem.

A városok iparfejlesztő politikája alapos vizsgálat tárgyává kell, hogy tegye a város területét. Tisztában kell lenni azzal, hogy a város speciális viszonyai milyenféle ipari vállalatok fejlődését teszik lehetségessé és arra kell törekedni, hogy csak olyan reális ipari vállalatok keletkezzenek, melyek a boldogulás összes előfeltételeivel rendelkeznek. De ezen általánosabb feladaton kivül ügyelni kell arra, hogy a városban magában minden a kellő helyre kerüljön, hogy a legalkalmasabb területek álljanak rendelkezésre és hogy az uj gyárak ne kerüljenek olyan helyre, honnan őket a város jövendő fejlődése csakhamar elsöpri. E végből a városokat külön kell szabályozni az ipari fejlődés szempontjából.

Szabadjon ezen általános tételeket néhány példával megvilágitani a mai gyakorlati életünkből.

Győr városa a betelepülő gyári vállalatoknak nemrég még telket, adómentességet és feltöltés cimén bizonyos összegü készpénz-szubvenciót adott. Ma már a segélyezés utóbbi módját teljesen elhagytuk, mert bebizonyosodott, hogy egyéb helyes rendszabályokkal sokkal nagyobb eredményeket érünk el.

Ilyen rendszabály volt a város területén gyári negyedek létesitése, a melyek szervezésénél mindig az lebegett szemünk előtt, hogy minden gyári vállalat olyan helyre kerüljön, ahol leginkább megleli a fejlődésére szükséges feltételeket. Ebből a szempontból kiindulva, a városban két gyári negyedet létesitettünk. Egyet a Duna mentén, ahová olyan gyári vállalatok kerülnek, melyeknek sok vizre van szükségük. A másik gyári negyed pedig a város keleti részében, a viztorony körül lesz, hol a város most készül megvenni és gyári célokra parcellázni körülbelül 500 holdnyi területet. Itt olyan gyárak lesznek, a melyeknek nem kell okvetlenül a viz mellett lenni. Megemlitem még, hogy egyébb, a jövőre kiható intézkedésekkel is igyekszünk megkönnyiteni az uj gyárak boldogulását. Igy a villamos vasut, körvasut lesz, a melyekbe a gyárak bekapcsolódhatnak. A vasutat a város fogja épiteni és peaget fog szedni a gyáraktól.

Az ilyen intézkedések nagyon segitségére vannak az uj gyáraknak, melyek jövőjük alapját akarják lerakni. A természetadta kincseken kivül, melyekkel városunk nagy mérvben rendelkezik (igy vizünk nemcsak elegendő, hanem puhaságánál fogva bizonyos gyári célokra kiválóan alkalmas) ezen és hasonló közigazgatási intézkedések azok, melyek hivatva vannak lelket önteni az ide betelepülni akaró gyárakba. Ezekkel értük el azt is, hogy ma városunk — mint büszkén mondhatjuk — egyike a legelsőknek az alakuló ipari nagyvállalatok számát és sulyát illetőleg. Most is három uj gyár létesülése jelenthető biztositottnak, még pedig két papirlemezgyáré (Kolb osztrák és Reimann breslaui és a Grab-féle linoleum-gyáré. Egyszóval nincs okunk félni a nagyipari fejlődést illetőleg és remélhetőleg tovább fogunk haladhatni azon az uton, mely a magyar iparállam kiépitése felé vezet. A magyar városok pedig, mint a magyar iparállam predesztinált várai, igaz sikerrel fognak ellentállhatni a külföldi iparok ölöklő versenyének.

Dr. Zechmeister Károly,
polgármester.

*E cikk közlését tanulságosnak és tartalmát figyelemre méltónak tartjuk. (Szerk.)

Kanizsa — törvényhatóság?

A városok fejlődését egy nagyon közelről érintő tervezetet konstruáltatott a belügyminiszter. A városok autonom jogainak fejlesztését tüzte ki célul ezen tervezet, olyképpen, hogy több rendezett tanácsu várost fog felruházni törvényhatósági joggal.

A Dunántul nagyobb rendezett tanácsu városai közül sajnos egyelőre csak Szombathely van jelölve és a további fejlődés sorrendjében mint értesülünk Veszprém, Kaposvár és Esztergom szintén fel fognak ruháztatni a törvényhatósági joggal. Városunk és Pápa, mint nem vármegyei székhelyek, Szegszárd és Zalaegerszeg, mint gyengébb városok egyelőre számba nem vétetnek. Ezek után, ha „Vasvármegye" politikai napilapnak igaza van, városunk régi hatalmas poziczióját Dunántul elvesztette. Valamikor, nem is oly régen, városunk Dunántul egyik legélénkebb városa, kereskedelmi gócpontja volt. Ha Dunántulról volt szó a kormányoknál, városunk mindig kombinációba volt, s ma, dacára annak, hogy a város azon kérelme, miszerint Nagykanizsa várost törvényhatósági joggal ruháztasson fel, a belügyminiszteriumba fekszik már évek óta, városunk még csak kombinációba se hozatott. Az, hogy városunk nem megyei székhely, nem indok arra, hogy városunk törvényhatósági joggal fel ne ruháztassék.

Szép hazánkban sok oly törvényhatósági joggal felruházott város van, mely nem megyeszékhely. Városunk kultur és nemzetiségi missziót van hivatva teljesiteni, tehát kétszeresen szükséges, hogy városunk törvényhatósági joggal felruháztassék, mert ezzel a lakosság száma, teherviselési képessége, kulturintézményeink száma és lakosságunk általános műveltsége fokozódik. Ez a fokozódás pedig képessé teszi városunkat hivatását betölteni: ezen exponált határszéli helyen a magyarositást terjeszteni. Városunk képviselőtestületének legszükségesebb feladatát kell képeznie, hogy kiesközölje, miszerint városunk törvényhatósági joggal ruháztassék fel. Elég érett már arra városunk, hogy a megye gyámkodása alul felszabaditassék, mely ha nem is akasztja meg fejlődésében, de mindenesetre azt hasitja, mit számos adatokkal lehetne igazolni.

Ezzel kapcsolatban több nagyközségnek rendezett tanácsuvá való átalakitása van tervbe véve. Vármegyénk területén Keszthely van jelölve.

Fontos egy város életében az, hogy mily jogokkal van felruházva.

A közelmult megtanitott bennünk arra, hogy mennyire kell küzdenünk a törvényhatósági jogért. A len- és a jutagyár elvesztése is ennek tulajdonitható. Ha törvényhatósági joggal felruháztott város Nagykanizsa, a megyei közgyülés nem felebbezési forma, mely minden három hónapban ül össze, hanem a város polgáraiból alakitott testület, mely rendkivüli közgyülésen is, átérezve saját városának szükségletét, a város javára határoz. A jutagyár elvesztése is ezzel kapcsolatos. A vállalkozók, kikkel e tárgyban beszéltem, a város döntését megvárták volna még, de féltek attól, hogyha a város határozatát megfelebbezik és a megyei közgyülés elé kerül hosszu idő után, az egész megye területéről alakitott és városunk érdekeit nem annyira szivén viselő bizottsági tagok kérelmükkel elutasitják.

De ha törvényhatósági joggal fel lesz ruházva városunk, megszabadul a törvényhatósági pótadótól és megyei utadótól is.

Szóval erkölcsi és anyagi érdeke városunk közönségének kürdeni azért, hogy városunk törvényhatósági joggal ruháztassék fel.

Nihil.

TÁRCA.

Háztartástan.

Irta: **Nagy Sámu.**

— A »Zalai Közlöny« eredeti tárcája. —

„Tessék a táblához jönni, kisasszony."

Margitnak ugy tetszett, mintha bezárt ajtón át, távolról hallaná a hivó szót. Ma a szokottnál is korábban kelt. Álmos volt. Szemei előtt ködfátyol lebegett, a fule zugott. Kopott fekete szoknyáját öztönszerüleg lesimitotta, megigazitotta a haját és titokban keresztet vetett magára. Aztán a táblához ment.

A katedrán ült az igazgatónő és egy tekintélyes alaku öreg ur. A szőke tanárnő fel és alá járt a teremben és egyre csiptetőjét tisztitotta. Rálehelt, majd zsebkendőjével letörölte.

„Lássuk tehát a háztartástant" — mondta az igazgatónő fontoskodva.

Margit reménytelenül tekintett maga elé. Elvolt készülve a bukásra. Két évig készült e magánvizsgára és két év alatt nem akadt felesleges egy forintja, hogy a „háztartástant" megvegye. Pedig a felső leányiskolai magánvizsgáknak ez a tárgy a legörvénylőbb charibdise.

„Azt hiszem e tárgygyal könnyen fogunk végezni, — sivitotta a tanárnő kellemetlenül éles hangján — tudtommal kisasszony maga vezeti édesanyjának háztartását."

„Igen, én vezetem" — válaszolt Margit és szemeiben a reménynek egy bágyadt sugára jelent meg.

„Nézzünk egy egyszerü tételt, kisasszony — folytatta a tanárnő. — A tanultak alapján kisértve meg, kérem, egy négyezer forint évi jövedelemmel rendelkező család költségvetését elkészíteni. Igaz ugyan, hogy a legkisebb jövedelem, melynek felosztásával kézikönyvünk foglalkozik, ötezer forint, azonban kisasszonytól, mint érettebb leánytól elvárok annyi önállóságot, hogy egy szerényebb összeg felosztásához szükséges értelemmel és tapasztalattal is rendelkezik. Hány éves kegyed?"

„Tizenhét multam."

A kis leányok a padokban összenéztek és nevettek, csupán a hátsó padban jegyezte meg komolyan egy kócos, szeplős leány: „Ő tartja el az egész családot."

Margit kezébe vette a krétát és szivacsot és a táblát szórakozottan törölgetni kezdte.

„Nos? Az első tétel?" — kérdezte a tanárnő a saját hangjában és impozáns testtartásában gyönyörködve.

„Az első tétel . . . a lakbér" — mondta Margit alig hallhatóan és a táblára hosszas gondolkozás után felirta:

„Házbér, havonta . . . . 8 frt."

A tanárnő rémülten csapta össze a kezeit.

„De kisasszony, az Isten szerelmére; hová gondol? Négyezer forint jövedelem mellett csak nem fog az ember istállóban lakni?"

Irja kérem:

„Lakbér egy negyed évre 200 forint."

„A leány csodálkozva nyitotta tágra szemeit és felirta a mesés összeget."

„Nos, mi következik most?"

„Az élelem."

„Tehát lássuk."

Margit számolni kezdett magában. Álmos agyában nehezen fogtak a számok.

Végre hangosan felsorolni kezdte a napi kiadásokat:

„Két zsemlye, másfél liter tej, négy krajcárért pörkölt kávé . . . . . reggeli összesen tizenhét krajcár."

A leányok a padokban hahotázva nevettek. Egy csinosan öltözött rut kis leány élesen kiáltott fel:

„Három krajcárért tüzelőfa."

Margit zavartan ragadta meg a szivacsot és tisztára törölte a táblát.

Az öreg ur a katedrán maga is elrestelte magát és csititólag szólt közbe:

„Ugylátszik kegyedet, kisasszony, nagyon háziasan nevelték. De hagyjuk e kritikus pontokat. Van egyéb tétele is a budgetnek?

Margit zavartan babrált a ruhájával és hallgatott. Az öreg ur egy kis szőke leányra mutatott:

„Talán kegyed?"

„A ruházkodás, a repatarnák, a különféle kiadások és a megtakaritások" — hadarta a megszólitott leány élénk örömmel afelett, hogy ismeretein tuladhatott.

„Nagyon jól van" — mondta az öreg ur „vegyük például a különféléket."

„A különfélék, kisasszony — magyarázta a tanárnő Margit felé fordulva — a költségvetés csupán egykilencedét teszik ki és ezek az előre nem látható kiadások tartaléka. Nézzük a tételeket."

Margit gondolkozva tekintett maga elé. „Különfélék . . . előre nem látható . . . — a soha nem hallott kifejezések légiói zavaros chaosban forogtak fejében. Aztán homályosan hallani vélte anyjának az örökké köszvényes, zsörtölődő öreg asszony rekedt hangját, amint őt korholja: „Nácinak megint cipőfűző kellett? Margit, hová tetted a tizenhét krajcárt?" A tizenhét krajcár elfogyott cipőfűzőre, a gimnázista gyereknek radirgummira, meg Margit a tót üvegessel egy kitört ablakot is megcsináltatott. Ez a tizenhét krajcár valószinüleg „külön kiadás" volt.

A leány megduplázta, majd megtiszteretze a tizenhét krajcárt és félénken leirta:

„Különféle kiadások . . . 1 forint . . . ."

A krajcároknál gondolkozva megállt egy percre, aztán keserü elszánással hozzátette: „és nyolcvanöt krajcár."

Fellélegzett. Körültekintett az osztályban. Az öreg ur mosolyogva csóválta a fejét, az igazgatónő szégyenkezve az ajkát rágta, a növendékek ismét hangos nevetéssel megjegyzéseket tettek, a tanárnő pedig szemüvegét orrára csiptetve a leány elé állott.

„Kegyed alkalmasint azt hiszi, hogy most rendkivüli bőkezüséget tanusitott a „Különfélék" rovatával szemben?"

Margit sülyedni érezte maga alatt a világot. Nagy megerőltetésébe került, hogy a sirást visszafojtsa. Alig hallható suttogással hebegte:

„Persze az ablaküveg . . . a reparatarura és ruházkodás . . . a cipőfűző . . ."

A tanárnő meglepetten tekintett rá:

„Nem értem . . . Ablaküveg? . . . . De hisz mindegy azt látom, hogy kegyed bünös könnyelmüséggel érdemesnek sem tartotta, hogy a könyvbe belenézzen. Önnek egy háztartás vezetéséről halvány sejtelme sincs. Sőt nem habozom azt állitani, hogy kegyed a legelemibb dologgal, egy négyezer forintos háztartás vezetésével, beosztásával sem próbálkozott meg."

A leány csak le nem tépte zavarában ruhájának egyetlen diszét, a derék szallagát, mely babráló kezei közt már kicsi golyóvá gyürődött össze. A szivacs kiesett remegő kezéből és miközben arcán egy öreg könycsepp szivárgott végig, végső megnyugvással suttogta:

„Négyezer forinttal . . . .? Valóban, nagysád, még sohasem próbáltam" . . . .

Késői virágzás.

Irta: **Semper.**

— A »Zalai Közlöny« eredeti tárcája. —

A nagyobbik fiu már az egyetemet látogatta, a nagyobbik leány maholnap főkötő alá kerül. Ily körülmények között engedni kell az elvekből valamit és áldozni a kényelemből. Egy szelid őszi délután az öreg ember megadta magát és pár nap mulva a posta egyszerü kartonlapokat hordott szét a következő tartalommal:

„Értesitem, hogy a legközelebbi vasárnap, e hó 10-én egybekelek életem hűséges társával, gyermekeim anyjával, Walter Mária urasszonynyal. Karvaly Pál."

Az emberek, kiket az öreg ur értesitésével megtisztelt, csodálkozva csóválták a fejüket.

„Hát nem volt a felesége? Csak ugy éltek együtt . . . . balkézről? Meglepő! . . . Mily igazságtalanság a sorstól: ezek az erkölcstelen személyek a boldogság teljét

Szezonképek.

A mi vasárnapjaink általában nevezetes napok, de a legutóbbi vasárnap különösen nevezetes egy nap volt. És én szerencsés voltam, hogy végig tapasztalhattam e nap összes nevezetességeit.

Esti hét óra tájban fotozkodó kömüves legényekre bukkantam a Csengery-utca sarkán. Uristen, micsoda idegek! Más tisztességes ember örült, ha a rettenetes hőségben nem kellett a kezét megmozditani és ezek a legények oly tüzzel, mondhatnám ambicióval ütötték egymást, mintha nem is Kanizsán élnének és lélekzenének, hol tüzet vernek vissza a házak falai és gőzölög az asfalt, hanem mintha Berzsenyi recipéje szerint „Grönland örökös havára estek volna." Lárma volt nagy, publikum is volt nagy, csak rendőr nem akadt sem kicsiny, sem nagy.

De a hires éjjeli fejbeverés is megesett rendőri assziszteneia nélkül. Érdekes, hogy ennél a verekedésnél hiteles adatok szerint huszonkétezerkilencszázhatvanhat ember verődött össze, mint néző. Kanizsának van huszonháromezer lakósa, hiányzott tehát harmincnégy ember. És a harmincnégy ember vételenül harmincnégy rendőr. Ime, mily kiszámithatatlanok a véletlen utjai. Azt a huszonkétezer egynéhány embert, kik az utcai párviaskodásoak tanui voltak, senki sem hivta. Ellenben a rendőröket hivták, orditva hivta őket egy vérbe borult ember és néhány ájuldozó asszony, de ők nem jöttek el. Szeszélyeskedtek és nem jöttek el. Lám, még a földi nagyságoknak is vannak szeszélyeik. Ki hinné! Pedig a véres eset alig harminc lépésre esett meg a városházától, mely előtt felfegyverzett rendőr szivja isteni nyugalommal selmeci pipából a kapadohányt. Azt azonban az igazság kedvéért nem hallgathatom el, hogy mikor már vége volt a komédiának, a bevert fej sebe tán be is hegedt és a fej tulajdonosa merénylőjével már a Zöldfában üritette a békepoharat, post festam rohanva érkezett 5, öt, fünf, cinque rendőr és a legdicséretesebb erélylyel oszlatta szét a még bámuló tömeget. Engem is felszólitott egy, azt hiszem tizedes, hogy oszoljak szét, én azonban bármily tisztelője vagyok is minden intézménynek, miután nem vagyok buborék, a tizedesnek ezt a kivánságát nem teljesittem, nem oszoltam szét és existáltok ma is még teljes szubjektiv egységemben.

A vasárnapi események közül üdvös, különösen a közmüvelődés szempontjából üdvös dolog egyedül csak a tüz volt. Ez, mint alábbb kitünik, nagy mértékben hozzájárult a civilizáció terjedéséhez. Nem mondom, hogy tüzoltóink eddig is nem voltak civilizált lényei a haladó századnak, egy tüzoltóról ilyesmit csak feitételezni is sértés, azonban állitani merem, hogy szombat este még nem rendelkeztek a müveltség akkora fokával, mint hétfőn reggel.

Elmentem a tüzhöz. Épp nagyon kedélyes élet folyt ott. A parancsnok a harminc öles lángnál gyujtott cigarettára, a többiek pedig szerteszét beverészve olvastak és irtak. Megnéztem, mit olvasnak és mit irnak.

Megszólitotta az egyiket.

„Mit olvas barátom?"

„Gróf Monte Christó regényét".

„És itt, a tüz mellett?"

„Igen. Tudja, ez a világirodalom legterjedelmesebb regénye. Ennek az elolvasására csak az vállalkozhat kinek szerfelett sok a szabad ideje. Én, kérem a polgári életben cipész vagyok, egy cipész pedig épen nem ér rá, hogy hat kötetes regényeket olvassak. Ép igy van kollegám is, ki amott olvassa Herbert Spencer munkáit és a másik, ki a kör négy szögesitésén töri a fejét. Mint tüzoltók minderre ráérünk."

„Hogyan? Hisz a tüz már óriási mérveket öltött!?"

„Az igaz. De várnunk kell mig vizet kapunk. A hordó ép most indult utnak vizért. Kell öt perc, mig az Erzsébet-térre ér, fél óra, mig megtellik és ismét öt perc, mig visszatér. Akkor az a viz, mit kapunk, ép elég ahhoz, hogy az égő zsaratnokok között a maguak helyzetét két négyszögméter területen biztositsuk. Mig azonban ismét egy hordó vizet kapunk, addig körülünk ismét kigyul a világ és megint ott vagyunk, hol a mádi izraelita. Pihenésben tehát van részünk és mint józan polgárok ezt a pihenési időt a lehető legcélszerübben használjuk ki. Művelődünk. Én például csupán ezeknek az intervállumoknak köszönhetem, hogy a Goethe irodalommal tisztában vagyok és kollégám, hogy közeljár a rébusz megfejtéséhez, hogyan lehet a kört négyszögesiteni."

E pillanatban én lekaptam kalapomat és mélyen meghajoltam. Ugyanis nagy tisztelettel vagyok minden földi hatalmasság iránt és az, ki e percben előttem megjelent, nem látszott kevesebbnek lenni, mint valami exotikus fejedelem. Osztrák-magyar táborunoki gallér, biborpiros kabáton, nadrág helyett valami szoknya-féle ruhadarab, fekete tokban kard, egyik kezében dárda és mindezekhez — mezitláb. Vajjon kihez lehet szerencsém?

Nem volt időm tanakodni. Ismét más alak került elém. Az arcszine után itélve nem lehetett több tizenöt évesnél, de a bajusza volt legkevesebb egy fél méter. Emellett püspöksüveg borította a fejét. Találkoztam egy harmadikkal is, ki képtelenül fehér szakált és egy páratlan kézelőt viselt, ellenben ajkai felett egy elkoptatott bajuszkötő diszelgett. Vajjon kik ezek a csoda lények?

Gondolkodtam. És a hátam mögött megszólalt Déri Bélának, a színésznek hangja, ki az égő házban lakik:

„Ah, kiszórták minden holmimat és ellopták az összes jelmezeimet. Egyenruhákat, álbajuszokat, parókákat, sisakokat."

Ezóta gyakran látunk cigányegyerekeket a perzsa sah jelmezében, bajusszal és szakállal és Lucifereket vörös nadrágban és égnek álló szandálban kóborolni az utcákon.

Fuit.

HIREK.

Huszonöt év.

Jubilál a sarki boltos, ha huszonöt éve árulja portékáját, a bankdirektor, ha huszonöt évig eredménnyel munkált a maga vagyonának alapos megnövelésén, az ügyvéd, az orvos, iparos, kereskedő; egy huszonöt évet életük folyamán megünnepel mindegyik. A jubileum eszméjének ily közönséges volta mellett igazán szeretném más névvel nevezni azt az ünnepséget, melyet egy munkásélet tisztelői akartak megülni abból az alkalomból, hogy ebben a hónapban lesz huszonöt éve, hogy Révész Lajos, a Zala szerkesztője, első cikkét egy fővárosi családi lap részére megirta.

Révész Lajos személye Nagykanizsán egyenlő az örök nyugtalanság fogalmával. Igazán ugy tetszik, mintha ez a mi jubilánsunk nem is egy, de több személy lenne és igy módjában van, hogy egy időben több helyen is megjelenjen. Ahol négy ember együtt található, ott a négy közül az egyik Révész Lajos. Más embernek terhes a maga dolgát is elvégezni, Révész Lajosnak kevés az a sokféle foglalatosság is, melylyel a társadalomnak szolgál. Hirlapiró a javából: munkás, éber és lelkes. Érez, gondolkodik és cselekszik mindazok helyett, kik érzéketlenek és gondolkodásra és cselekvésre képtelenek. Kanizsa társadalmának alig van intézménye, mely valamit, sok esetben mindent ne köszönhetne Révész Lajosnak és nincs társadalmi mozgalom, mely hasznát ne látná az ő tapintatos, éles itéletű szellemének. Mi, kik elején állunk még az ujságiró pályának, igazán nem tekinthetünk a tisztelet legnagyobb mértéke nélkül jubiláló kollégánkra. Még ma is fiatalabb ő nálunk ideálizmusban és agicitásban.

Jubileumot akartunk tartani mi és mindazok, kiknek tudomása volt arról, hogy mily nevezetes a most folyó hónap Révész Lajos életében. Kivántuk, hogy legyen alkalom, midőn mindazok őszintén köszönetet mondhassanak neki, kik adósai. De a mi szép szándékunk sajnos csütörtökön mondott a jubiláns egy megrögzött rossz szokásán. Azon, hogy nem ért a pózhoz. A sarki boltos és a bankdirektor jubileálhat tovább is: ő nem ünnepel. Tudomást szerzett a merényletről, mit ellene terveztek és egy levelével, melyet hozzám irt, lefujta a parádét. A levél igy hangzik:

„Kedves fiatal barátom!

Azt hallom, hogy megünnepelni óhajtjátok azt a napot, midőn huszonöt évvel ezelőtt azon meggondolatlanságot követtem el, hogy hirlapba kezdtem irni.

Kérlek, álljatok el szándékotoktól, az ünnepeltetés nem az én kenyerem. Szeressük és tiszteljük, ifju kollégáim egymást, de ne kivánjuk ezt a nagy közönségtől is, mely bennünket a legtöbb esetben megértés helyett félreért.

Ti megértetek engem. T-hát ne jubiláljunk. Hived, Révész Lajos."

Engedelmet kérek jubiláló kollégáinktól, de amit ő müvel, az több a szerénységnél. Ha a nagy közönség őt nem érti meg — amint hogy tényleg nem érti meg — megértjük mi és méltányoljuk teljes értékük szerint érdemeit. Eleget játszotta már a romantikus Cyranó áldatlan szerepét, ki „mindig sugott, mindig hátul állt" mig másokat segitett fel a hir és elismerés magaslatára. Otthon parancsoljon illusztris barátunk, nekünk a muszka cár sem tilthatja meg, hogy megragadjuk a ritka alkalmat, midőn szemtől-szembe megmondhassuk: mennyire tiszteljük és szeretjük.

Nagy Samu.

— **Szerkesztőségi hir.** Dr. Villányi Henrik, lapunk felelős szerkesztője hazaérkezett és jövő számunkkal ismét átveszi a Zalai Közlöny szerkesztését.

— **Személyi hir.** Rohr Ferenc vezérőrnagy, a székesfehérvári V. honvédkerület parancsnoka Nagy Pál őrnagy, kerületi vezérkari főnök társaságában hétfőn városunkba érkezett és még aznap szemlét tartott a helybeli 20-ik honvédgyalogezred felett.

— **Eljegyzés.** Pusofszky Sándor fodrász eljegyezte Govorcsin Annuska kisasszonyt, özv. Govorcsin Györgyné leányát, Keszthelyen.

— **Porciunkulai bucsu a plebánián.** Mint minden évben, ugy az idén is nagy egyházi pompával ütték meg a porciunkulai bucsut a helybeli szent-Ferencrendiek plebánia templomában. Már a bucsu előtt való nap, hétfőn, a környékbeli falvak lakósai nagy számmal érkeztek városunkba. Kora reggel a bábosok és mézes kalácsosok ütötték fel sátraikat, melyekben egész nap sürgött-forgott a nép. 11 órakor nagymise volt, fényes segédlettel, melyet Herceg Cisolog mondott a helyben időző kispapok segédletével. Délben pedig ebéd volt melyen sokan résztvettek.

— **A szárazság.** A nap letüz az égről. A legkisebb légmozgás felviszi a hat hetes port a levegőbe. Ez száraz és a porszemcsék függve maradnak benne. Az ellentét a nappali és éjjeli hőmérséklet közt is nagy. Mig a hőmérő reggel 6 órakor csak 11° R. mutat, addig délután 24° R.-re száll fel az árnyékban. A sétatéren és a városi kertben a fű teljesen kiveszett. A pázsitot a hő leperzselte. Hervadt virágok, sárga falevelek mindenütt, ahová az ember lép. A drágaság nagy. A liszt 6 fillérrel drágult. Krumpli, zöldség, sőt a szerelemnek örök zöld lombjai is megdrágultak, mert nagyon ritkák és ha az „ég csatornái" meg nem nyilnak, ha felhők mennydörgése hamarosan hozzánk nem ér, akkor az egész természetre sárga halált lehel a szárazság és zöld csak az érdemkoszoruja, melyet a hálás egyivásu kor azok fejére fon, kik sorsunkat intézik.

— **Házasság.** Dr. Kunfi Zsigmond Ozkár temesvári állami főreáliskolai tanár f. hó 14-én köt házasságot Vámbéri Melani kisasszonnyal, Wamberger Sándor kereskedő leányával Nagykanizsán.

— **Hullám Ágnes.** Szalay Sándor darabja valószinűleg e hó második felében kerül szinre a nagykanizsai nyári szinkörben. A szinészek nagy ambicióval készülnek az előadásra, teljes értékük szerint méltányolják a darab költői szépségeit.

A Kaméliás férfit, Kövessy igazgató legujabb darabját, mely a fővárosban oly nagy sikert ért el, a legközebb adják Kanizsán. Aki Kövessy igazgató irodalmi alkotásait ismeri, az eleve sem kételkedhetik abban, hogy a Kaméliás férfi élvezetes estét fog szerezni a kanizsai közönségnek.

— **Városi mérnök választása.** Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete a városi mérnöki állásra Stetka Péter zalaegerszegi magánmérnököt választotta meg. Az uj mérnök az eskü a közgyülés után azonnal letette s állását elfoglalta.

— **Gazdasági tudósító.** Reischel Richárd balatonhidvégi lakós a keszthelyi járásra nézve a gazdasági tudósitói tiszttel bizatott meg.

— **Trachoma-kórház városunkban.** Dr. Grósz Emil egyetemi tanár és kir. egészségügyi felügyelő vasárnap városunkban járt a célból, hogy tanulmány tárgyává tegye, vajjon a helybeli közkórházat nem lehetne-e állami támogatással egy szemészeti osztálylyal kibővitení. Az egészségügyi felügyelő a közeli Muraközben nagy mérvben uralkodó egyptomi szembetegség (trachoma) intenziv gyógykezelését célozza közkórházunkban. A kórházi bizottság f. hó 4 én délután foglalkozott a tervbe vett szemészeti osztálylyal, de tekintetbe véve, hogy az ideözönlő trachomás betegek által ezen betegségtől eddig mentes városunk is megfertőztetnék, a közkórház trachoma osztálylyal való kibővitését a képviselőtestületnek nem javasolja.

— **Halálozás.** A Franz családot sulyos csapás érte. Franz Lajos nagyiparos, marburgi lakós 60 éves korában elhunyt. A holttestet Grácba vitték és a központi temető családi sirboltjában helyezték örök nyugalomra. Az elhunyt mint malomtulajdonos és földbirtokos messze vidéken ismeretes volt. Bence Franz Lajos, Károly, Ottmár és Dr. Franz Rudolf édes atyjukat gyászolják.

— **Névmagyarositások.** Dr. Dick József nagykanizsai ügyvéd, valamint kiskoru gyermekei: Katalin és Zsigmond, nevének „Dóri"-re, — Petrovics István zalaszentgróti lakós, valamint kiskoru gyermekei: Erzsébet, Sándor és Lujza nevének „Petőfi"-re, — Kopstein Kóbi, közéletben Károly, tapolcai lakós, valamint kiskoru gyermekei: Déves és Vlamidir, nevének „Kun-ár"-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Kinevezés és áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter báró Jeszenák Anna csaktornyai polgári iskolai tanitónőt az abonyi polgári leányiskolához helyezte át, — s helyébe Asbóth Alma nagykárolyi polgári iskolai tanitónőt nevezte ki Csaktornyára.

élvezték, mig más becsületes halandóknak, kik az egyházzal és a társadalommal szemben tisztességesen lerótták tartozásukat, csupa háboruskodás és vereség az élet! . . . . Vajjon érdemes-e papra, lelkiismeretre hallgatni?"

Mások tapintatlannak találták az értesités szövegét. Még humorizál is az öreg? Az ilyesmit inkább bocsánatkérés alakjában kellene elintézni. A gyermekek is kifogásolták az értesités hangját, de az öreg hajthatatlan maradt:

„Nincs mit titkolni, sem szégyenleni — mondta fölháborodva. Az anyátokra büszkék lehettek gyerekek . . . . és én is csak vagyok, aki vagyok!"

Az anyakönyvvezető előtt annak rendje és módja szerint folyt le a hivatalos aktus. Csak az öreg asszony szégyenkezett tulságosan. Zavartan igazgatta fekete csipkés főkötőjét és tekintetével egyre a gyermekeit akarta a szobából kitessékelni. A férfi ellenben büszkén feszitett zöldülő Ferenc József kabátjában és hangjában öröm és dac volt kifejezve, mikor az anyakönyvvezető kérdéseire válaszolt.

Este vacsorára gyültünk össze. Karvaly bácsi az asztalfőn ült, mellette, szeliden hozzásimulva, öreg-ifju felesége. Az asztal végén pedig sorban egymás után a hat gyermek. Az anyakönyvvezető nem váratott soká bennünket. Ünnepélyesen felemelkedett és a biblia és az esketési rendtartás egyező tételeinek alapján hosszu életet és boldogságot kivánt az uj párnak. Üresebb és értelmetlenebb beszédet életemben sem hallottam, de olyat sem, melynek nagyobb hatása lett volna. A nagyobbik fiu, az egyetemi hallgató, pirulva sütötte le szemét, a kisebbek boldogan mosolyogtak, az eladó leány sirt mint a záporeső. Az egész vendégseregen pedig az a filozófiai nyugalommal és életkedvvel teljes hangulat vett erőt, melyet bennünk a végtelen tenger látása kelt.

A szobában kályhára tett almaléj átható illata terjengett. Az asztalfőn az öreg simogatta gyengéden, könyes szemekkel zokogó életpárjának őszülő haját . . .

Vacsora után pipára gyujtott Karvaly bácsi és komoly nyugalommal hallgatta a virágos felköszöntőket és mindegyik bevégeztével felhajtotta a poharát.

Későre járt már az idő. Az óra éjfélt mutatott. Az öreg ur pipáját átadta a nagyobb leánynak és ezzel — szokása szerint — jelezte, hogy aludni tér.

De mégsem.

Az asztalra könyökölt és minden bevezetés nélkül mesélni kezdte:

„Volt nekem egy igaz jó barátom, Bogyay Sámuel, becsületes, derék magyar ember. Valamikor földbirtokos volt, de hogy ebből kikopott — csalták, lopták a jámbort — gabonát vásárolt és adott el. Nagyon szorgalmas, de főképp pontos ember volt. A szava szentirás . . . . és mert maga olyan bután becsületes volt, hitt minden becsületes arcnak, még ha a nevét sem tudta a gazdájának. Ez az erős nagy bizalom, ez is tette tönkre, pedig hivatalos, tanuzott irás nélkül még lélekzetet sem vett. Az irás, az volt az ő törvénye, szentsége, élete. Minden léptét-nyomát okirat jelölte, irást vett még ott is, ahol erre szükség éppen nem volt. Szerelmes volt az irásokba. Legnagyobb gyönyörüsége abból állott, hogy nekifeküdt levelezésládájának és abban turkált reggeltől-estig. Ünnepnapja volt a nap, mikor ezt tehette.

Nem régen . . . abban az évben, mikor a nagyobbik fiam született, idestova huszonkét éve, — még a nyár elején tőlem is megvette a lábon álló gabonámat. Parolát adtunk és egyelőre ez elég volt. Én akkor halálosan beteg voltam és hosszu időre elkellett utaznom. Négy hónapig voltam távol Mikor hazajöttem, a mező már le volt tarolva, Sámuel a gabonát elhordatta, és el is adta. En nem veszitettem s neki sem volt oka megbánni az alkut.

Egy délután ez a Sámuel átjön hozzám és egy irást terit elém az asztalra. Hogy irjam alá. Elolvasom. Szerződés volt juniusi kelettel, melyben én kötelezem magamat, hogy lábonálló termésemet eladom Sámuelnek és ő, hogy azt tőlem megveszi.

„Már minek ez az irás, Sámuel?" — kérdem én Azt mondja:

„Tudom, hogy értelme nincs, de nekem kell az irás. Elteszem."

„Bolond beszéd, Sámuel — igy én — ki hallotta már szerződni gabonáról, melyet már learattak, kicsépeltek, eladtak, elvetettek vetőmagnak és maholnap uj kalászokat hajt?"

De Sámuel csak nem engedett.

„Mindezt én is tudom — mondta — de az én szekrényem hiányos lesz, ha egy évről az irások hiányzanak. Magadnak nem ártasz vele, hát ird alá az én kedvemért."

Jól van, Sámuel. Ha igy áll a dolog? . . Aláirtam, — a tavalyi gabonáról."

Az öreg ur elhallgatott és szórakozottan maga elé nézett.

Mi érdeklődve vártuk az elbeszélés folytatását.

Az öreg hallgatott.

„Debát minek kellett Sámuelnek az irás a tavalyi veteményről?" — kérdezte a nagyobbik leány kivánesian.

Az öreg mosolyogva nézett végig rajtunk. Aztán nehézkesen felemelkedett helyéről és feleségének a jobb kezét nyujtotta:

„Mi is irást csináltunk a tavalyi és a huszonöt év előtti termésről, mely ha Isten akarja, nemsokára ujra magzik."

Az öreg asszony karját szeliden ura karja alá fonta és a fiatal pár lassu tipegéssel, de méltóságos tartással haladt a legártatlanabb cél felé: hálószobájukba.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

A közoktatásügyi miniszter Somosi Vilmos, előbb nagykanizsai polgári iskolai, jelenleg trencsén felsőbb leányiskolai rendes tanárt jelenlegi állásában végleg megerősítette.

— **Alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter „a nagykanizsai általános ifjusági egyesület" módosított alapszabályait 65490/1904. III. számu rendelettel jóváhagyta.

— **Rendelet.** Városunk területén a szarvasmarhák között a lépfene járványszerű fellépte megállapittatván, az elsőfoku állategészségügyi hatóság által a város területe zár alá helyeztetett, melynek tartama alatt következő intézkedések betartását rendelem el: A szarvasmarhák legelőre hajtása eltiltatik és ezek beistállózandók. Uj marhalevelek — ertéseken kivül — ki nem állithatók, a használhatban levők pedig beszedetnek. Mészárosokat és marhakereskedőket az istállókba lépéstől eltiltom. A heti- és országos-állatvásárok megtartása mai naptól fogva további intézkedésig nem tartatnak, miről a környékbeli haló ágok értesittettek. A marhaállományban előforduló betegülések és elhullásokról nyilvántartás vezettetik, e célból minden ily eset a rendőrkapitányságnál bejelentendő, hogy elhullási eseteknél a dögtérre való kiszállitás kellő időben eszközölhető legyen. Aki jelen rendeletben előirt szabályok és rendelkezések avagy tilalmak ellen vét, kihágást követ el, mely a cselekmény vagy mulasztás minőségéhez képest az 1888. évi VII. t.-c. 152—155. §§-i szerint 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel lesz büntetendő.

Deák Péter
rendőrkapitány.

— **Pusztitó tüzvész Kanizsán.** F. hó 1-én hajnali $^{1}/_{4}$4 órakor tüzjelzés riasztotta fel a város lakóságát. A Teleki utcában lévő Ujvári-féle háznak kertbe nyiló részében felhalmozott, kicsépelt szalma gyulladt ki, valószinüleg gyujtogatás következtében. A tüz — a nagy szárazság és az udvaron levő felhalmozott sok gyulékony anyag folytán — villámgyorsan átharapózott az istálóra és a lakóház jobb szárnyára, melyek néhány perc alatt a tüz martalékává lettek, a padlásokon felhalmozott gabonával együtt. Tüzoltóink gyors megjelenésének s fáradságot nem ismerő tevékenységének, másrészt a csendes időnek köszönhető, hogy a tüz tovább nem terjedhetett. A kár körülbelül 8000 korona, mely azonban biztositás utján részben megtérül. Nagyobb kárt szenvedett Szokos fiskeros, kinek holmija bennégett s biztositva nem volt. A tapasztaltak szerint, ismét a vizhiány bénította az önkéntes tüzoltóság mentési munkásságát, mert mig az Erzsébet-térről a város végére egy lajt viz kerül, addig leéghet egy utca. A legtöbb szalma, limlom stb. gyulékony anyag ezekben a kü utcákban hever, a tüzveszély itt minden perchen meglephető a lakóságot és mégis a vizhiány itt a legnagyobb.

— **Jubiláló jegyzők.** A keszthelyi járás jegyzői kara a mult kedden a városház tanácstermében diszgyülést tartott, hogy megünnepelje a járás két elismert tevékenységű tisztviselőjének: Novák Károly alsópáhoki és Sarkady Károly zalaszántói körjegyzők 25 évi szolgálati jubileumát.

— **A balatoni szövetség** Siófokon, 1904. évi augusztus hó 11-ik napján délután 2 órakor tartja alakuló közgyülését, melynek tárgyai: az alapszabályok végleges megállapitása; az alakulás kimondása; a tisztikarnak és választmánynak 3 évre leendő megválasztása; inditványok tárgyalása és a jegyzőkönyv hitelesitésére 2 részvényes felkérése. Tekintettel a hazafias, nemes célra: a Balaton kultuszának terjesztésére, a balatoni fürdők közös érdekei minél nagyobb mértékben való megóvására, a balatonparti vagyonosodás előmozditására és a parti élet fejlesztésére, — a vezetők kérik a tisztelt fürdőtelep vezetőségeit, a községeket, azok elő járóságait testületeket és egyeseket, hogy a „Balaton-Szövetség" be belépni, a csatolt belépési nyilatkozatot aláirni és Siófokra, a „Siófok" balatonfürdő részvénytársaság igazgatósághoz beküldeni, mégis az alakuló közgyülésen megjelenni sziveskedjenek. A szövetség vezetőségében Zalavármegyéből részt vesznek: Hertelendy Ferenc Zalavármegye főispánja, Csertán Károly Zalavármegye alispánja, dr. Háry István Zalavármegye főorvosa, Szentmiklóssy Gyula bíró, A.-eörsi für. képv. Mihálkovich Tivadar, csopaki fürdő képv. dr. Lócy Lajos egyt. t., Blavi gőzh. r. t. képv. dr. Perger Ferenc igaz., B.-Füred fürdő képv. Lingl Valerián fürdőigazg., Akali község képv. Kiss Vilmos birtokos, Szentantalfa községből Nagy Lajos ev. lelkész, Kővágóőrsről Cuppon Elek ág. ev. esperes, Szepezd fürdő részéről Viriusz Vince jószágigazg., révfülöpi birtokosságok Tóth Lajos gondnok, badacsonyi „Hableány" r. t. k. Skublics Gy., Magetti Géza jószágigazgató, Békássy István, Ibos Nándor, Tormássy hegyjegyző báró Putteány Géza, B.-Györökről Fürh Dénes ny. őrnagy. Bucsy József tanitó, Vonyarcról Ángyán János jegyző, Riedl Ferenc bérlő, Gyenes-Diásról Kárpáthy János tanitó, Nagy István Keszthely város birója, Vurglics Gusztáv felső-eörsi prépost, Jankó Elek és Kabdebó István körjegyzők, Vargha Albert, dr. Segesdy Ferenc kir. járásbiró, Szücs Béla mérnök, Bogyay Máté orsz. képviselő, Eitner Zsigmond orsz. képviselő, Szüllő Géza orsz. képviselő, Farkas József orsz. képviselő, Darányi Ferenc orsz. képviselő. Veszprémből Kolossváry József főispán, dr. Jánossy Ágost püspök és Koller Sándor alispánnal a vármegye előkészületének harmincnégy tagja, Somogyból Tallián Gyula főispán, Sárközy Béla alispán és még huszonnégy notabilitás és több fürdőtelep.

— **Koszorupótló adományok.** F. év julius hó 28-án e hunyt Kondor József helybeli izr. elemi iskolai tanár iránti kegyelet jeléül adakoztak: Dr. Kondor Jenő törvényszéki jegyző 15 kor. Nagykanizsai izr. elemi iskola tantestülete, a gyászoló család, Strick Leó, özv. Krausz Sándorné, Kondor Miksa és Dr. Bród Tivadar ügyvéd 10—10 kor. Összesen 75 kor. A nagykanizsai izr. Szent-egylet.

— **Vigalmak.** A nagykanizsai első magyar asztaltársaság folyó hó 7-én, vasárnap nagyszabásu nyári mulatságot rendez a sörgyár kertheliységében. A mulatság tiszta jövedelme a szegény gyermekek felruházására fordittatik.

A nagykanizsai templom épitő bizottság a kath. legényegylet körneműködésével augusztus 20-án a Polgári Egylet nagytermében zártkörü táncvigalmat rendez.

Az általános ifjuság-képző egyesület (munkás-képző) szeptember hó 4 én nagy népünnepélyt rendez az „Ó-Budavárában."

A cipészek és csizmadiák szakegylete a mult hó 31-én tartotta sikerült mulatságát a „Liliom" vendéglőben.

— **Zenélés és csendháborítás.** Az Egyletkertben minden éjjel zene szól. Szól éjfélig, sokszor reggelig. Az Egyletkert a Sugár-uttal egyszizben fekszik, csak rácscsal körülkeritett helyiség, tehát utca. Az utcában házak vannak, a házakban lakók, kik éjjel nyugalmat akarnak élvezni. De a lakók nyugalmát napról-napra az éjjeli zenélés és sokszor boros vendégek kurjongatása zavarja meg. Mentül jobban kurjongat a vendég, annál erősebben buzza a cigány. Ennek csak a vendéglős örül. Ha nem lógy a bor és sör, nem kell cigány. De kérdjük most már, mi az a csendháboritás. Ami csendháborító lármát okoz, az a csendet megzavarja. Hát ami ott estéről-estére az Egyletkertben történik, az mi? Csendháboritás mert az utcán történik. Egész utca lakóinak álmát zavarja az, aminek szinhelye az Egyletkert reggelig. És miért van ez igy. Mert a rendőrség türi, amely hivatva van a város lakóinak éjjeli nyugalmát megőrizni.

— **Tüzvész Körmenden.** Körmenden, mint egy távirat jelenti, az óragyár hétfőn éjjel teljesen leégett. A kár áruban mintegy 180.000, gépekben és fölszerelésekben 70.000 és az épületben 60.000 korona. Biztositva volt 200 000 koronára. A tüz délután négy-öt óra között keletkezett gondatlanságból. Este tiz óra körül az olvasztókemence ismét kigyulladt, de a gyárban senki sem volt és igy emberéletben nem esett kár.

— **Koholt rablás.** Francsics János nagykanizsai Magyar-utcai lakós hétfőn reggel nagy lelkendezve azzal állitott be a helybeli csendőr parancsnoksághoz, hogy őt vasárnap délután, mikor kocsijával haza felé tartott, három ismeretlen ember megtámadta és 70 korona pénzét elrabolta. Bernschütz János járásőrmester azonnal a helyszinére utazott és a gelsei őrs bevonásával a nyomozást nagy erélylyel bevezette. Teljes két napi nyomozás után végre kiderült, hogy Francsics előadásából egy szó sem igaz, hanem azért találta ki a rablóhistóriát, hogy fizetési kötelezettsége alól igy kibujhasson. Hatóság félrevezetése miatt meginditották ellene az eljárást.

— **Országos vásár.** A legközelebbi nagykanizsai (Nagyboldogasszonyi) országos-vásár folyó évi augusztus hó 8-án fog megtartatni.

— **Gondatlanság áldozata.** Jul. hó 29-én este Acs Boldizsár helybeli dohányraktári munkás felesége, Vörösmarty-utcai lakásukon sertéseinek eledelt főzött. Főzés után a fazekat, — hogy tartalma meghűljön, — a tüzhelyről letéve, a földön félretette. Az alig 3 éves Jóska gyerek kiváncsi volt, hogy mi van a fazékban és egy őrizetlen pillanatban oda ment, de vesztére, mert kiváncsiságának kielégitését ezuttal életével fizette meg. Hogyan-hogyansem, jobb kezét könyökig mártotta a fazék forró tartalmába. Az ijedtség és a kapott égési sebek földalmaitól 31-én a reggeli órákban váltotta meg a halál

— **Telefonhálózat kibővitése.** Zalaegerszeg végre bevonatott az országos telefonhálózatba. Ezután Egerszeggel módunkban lesz telefon utján is beszélni. A telefonhálózat épitését a hét elején kezdték meg. Zalaegerszegig mintegy 1200 telefon oszlop lesz felállitva.

— **Vigyázatlanságának áldozata.** F. hó 3-án délelőtt a sörgyárban dolgozó Hári László kiskanizsai lakós géplakatosnak a sörgyári kutat kellett volna megjavitani, eközben egy korhadt deszkára lépett és midőn ez alatta eltörött, ő a kutba esett. Sulyos sérüléseket szenvedett.

— **Felmetszette a fia hasát.** Márton Ferenc bocskai lakós veszekedő két fiát szét akarta választani, eközben azonban oly ügyetlenül forgott, hogy a kezében tartott kést, teljes véletlenül Ferenc fiának a hasába szurta. A sulyosan sebesültet beszállitották a nagykanizsai közkórházba.

— **Marhaállomány pusztulása.** A csapás soha sem jön egyedül. Jég, szárazság tönkre tette vidékünk gazdaközönségének évi termését. Az állatállományát pedig különféle állati betegségek pusztitják napok óta. Alig van nap, hogy városunkban egy-két marha el nem hullik. Az állategészségügyi hatóság a legszükségesebb intézkedéseket léptette életbe. A közönséget saját érdekükben figyelmeztetjük, hogy állataik megbetegedését az állatorvosnál azonnal jelentsék be.

— **Az adózók figyelmébe.** Nagykanizsa város közhirré tette, hogy Nagykanizsa város 1904. évi IV. osztályu kereseti adó és az 1904. évi általános jövedelmi pótadó kivetési lajstroma f. hó 6-ától kezdve 8 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére ki van téve a célból, hogy az bárki által betekinthető legyen és ellene észrevételeiket megtehessék.

— **Artézi kutak városunkban.** A sörgyár artézi kut furását tervezi. A próba furások most vannak folyamatba. A próba furás eredményétől teszik függővé, hogy városunkban felállitandó kutak milyenek legyenek.

— **Egy borizű keresztlevél.** Egy vidéki tanitó, kinek németesen hangzik a neve, dicséretes buzgósággal és belügyminiszteri engedélylyel magyar hangzásu nevet vett fél. Az iratokhoz csatolt keresztlevél igen érdekes és fölöttébb borizű neveket tartalmaz. — A névmagyarositó apja ugyanis pincemester, az anyját Szaufnauer-nak, a keresztanyját Trinkóci nak, a keresztapját Liter Józsefnek, a bábáját pedig Spritzer Euláliának hivják.

— **Asszonyok nyári foglalkozása!** Minden háziasszony egyik lefontosabb föladatának tekinti, évente legalább is egyszer fehérnemű-szekrényét alaposan kiüriteni és minden egyes darabot, — ha az nem is lett használva, — keresztülmosni. Sok vidéken szokásos a már mosott fehérnemüt egy napig a fűre teriteni, ahol a napsugarak azt, szorgalmas öntözés közben feheritik. Nálunk ez a módszer kevésbbé szokásos, attól el is tekinthetünk, ha a fehérnemüt jó mosószerekkel kezeljük, pl. a Schicht-féle Asszonydicséret mosókivonattal beáztatjuk, aztán Schicht-féle szinszappannal (Szarvas vagy Kulcs-jegygyel) beszappanozva, jól kimossuk és alaposan kiöblitjük. Ajánlatos még a fehérnemüt mosás után Schicht-féle feheritő szappanual (védjegye „Hattyu a csillagban") kifőzni. A siker minden háziasszonyra nézve kielégitő lesz. A „Schicht" nevet kezeskedik minden e név alatt előforduló mosószerek helyes alkalmazása mellett a tisztaság és kártalanságért, valamint a teljes sikerért.

SZINHÁZ.

(F) A hét szini szenzációja Nagy Dezső jutalomjátéka volt. Dacára a nagy hőségnek, elég szépszámmal jöttek össze azok, kik igaz művészetet akartak élvezni. Nagy Dezső a szó szoros értelmében művész. Ő a kevesek közé tartozik, kik szinmű alakjainak hajlamait, szenvedélyeit, erkölcsi és fizikai állapotait hűen visszaadják. Minden egyes felléptje alkalmával az iró megrajzolt alakját játsza meg; valóját át formálja, lelkével érez, agyával gondolkozik, hangján szólal meg annak tagjával mozog és cselekszik.

A **főkonzul** ügyes mesterségű és kedves zenéjű operette szombat és vasárnap került szinre, nem utolszor. Izécske pár Szilassy és Latabár vitték a főszerepet. Szilassy ezuttal is hóditott. Hangja biztos és tisztán csengő. Játéka telve tüzzel, hangulattal. Természetes bájai észtoutók. Latabár legtökéletesebb volt. Nagyon sok tehetség lakozik benne, de kevés törekvés. Nagy Dezső az iró alakját legtökéletesebben alakitotta. Komáromi Gizi ügyeskedett. Magyary, mint mindig, ezuttal is állandóan derültségben tartotta közönséget.

Vasgyáros örökbecsü drámában Forgách Rózsi mutatkozott be. A kisasszony, ki a világot jelentő deszkákra ezuttal először lépett, bebizonyitotta, hogy megérdemelte a szini akadémia jeles osztályzatát. Egy hibája volt azonban, hogy kezdetben nem tudta visszaadni tökéletesen Derblayné alakját, kinek büszke gőgössége csak a II-ik felvonás végén törik meg. A szereplők közül az első helyet Makó Ayda érdemli meg, ki nemcsak művészi játékával, hanem remek izlésü toiletjeivel is nagy hatást ért el. Almásy (Derblay) szerepében tökéletes volt. Déry Béla ezen intelligens tehetségü szinész napról-napra jobban meghóditja a közönséget. Játéka és alakitási mindig kifogástalanok, mint volt ez alkalommal is. Hevessy Gusztika ki óriási haladást tanusitott egy év alatt, kedves és ügyes volt. Csodálatos tehetsége van, melyet méltányolni kevesen tudnak.

A **bajusz** Verő György magyaros darabja kedden került szinre. Nagy Dezső (János huszár) dicséretes alakitást nyujtott. Szilassy (Matild) szerepét kedvesen oldotta meg. Hevessy Gusztika szerepét áttanulmányozta. Hevessy Mariska nem akar természetesen játszani. Almássynak ez kiváló szerepe, Károlyiné pompás asszony.

Aszalai uram leányai, Nagy Dezső jutalomjátékául adatott. Nagy Dezsőn kivül Makó Ayda megszokott művészettel. Latabár dicséretes alakitásával, Károlyiné. Déry, Hevessy Gusztika ügyes játékával segitette elő a jó összjátékban előadott darab sikerét. Magyary és Erdős Alice jók voltak. Hevessy Mariska tulzottan szentimentális, Almásy szórakozott volt.

A **felesleges férjek**, Bőthy bohózatában Makó Ayda és Károlyiné remekelt. Nagy Dezső, Hevesy Mariska, Déry Béla és Almásy jók voltak. A darab összjátéka és rendezése kifogástalan volt. Kifogásolni való csupán a közönség, mely nem tudja méltányolni és pártolni Kövessyt ki óriási áldozatok árán legjobb ujdonságot megszerzi, hogy a közönség igényeit, kielégitse és a legjobb darabokat üres ház előtt kell előadnia. Közönségünk ugylátszik a művészi dolgok helyett, orfeumi előadásokat akar.

„Csikós" népszinmű pénteken adatott félhelyárakkal.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

Foulard Selyem

60 kr.-tól 3 frt 70 kr-ig méterenkint blousok és ruháknak. — Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállitva. — Nagy mintagyüjtemény azonnal. Henneberg selyemgyár Zürich.

Minden családnak
saját jól felfogott érdekében csakis a
Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávét
szabadna pótlékul használnia
a mindennapi kávéitalhoz.

04.1/a

VEGYES.

— **Fényképészeti készülékek működve!knek.** Mindazoknak, a kik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az **A. Moll** cégnek (Béca, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállitó 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességek áruházát, amelynek képes árjegyzékét kivánatra szivesen küld el bérmentve a cég.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Vese, hugyhólyag, hugydara és a **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző** és **emésztési** szervek **hurutos** bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü! | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

Szénásy Szappanfőzés
levélpapirja
a
legjobb csontlevélpapir.
Kapható:
Ifj. Wajdits József
papirkereskedésében.

HIRDETÉSEK.

PÉNZ

4%-os
törlesztéses kölcsönöket nyujtunk budapesti és külföldi elsőrangu pénzintézetektől a földbirtok és ingatlan $^{2}/_{3}$ értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.
Személyhitelt! papoknak, katonatisztiknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan** és **discreten.**
Bank- és magánadóságok convertálása.
Meller Lajos és Társai
bankbizomány
Budapest, VI., Dávid utcza 15.
(Törvényszékileg bejegyzett czég).
(Válasz bélyeg)

Régi hirneves kénfürdő Horvátországban.

Vasuti állomás **Varazsd-Toplicza** Pósta- és távirda

a Zagorjai vasut mentén (Zagráb-Csákternya.)

Vegyelemezve Prof. Dr. Ludwig udv. tanácsos által 1894

58 fok Celsius meleg forrás, a kén iszapnak felülmulhatatlan hatása van izom és ízület rheuma, ízület betegségek, gyulladásos és csonttörési és zehuzódások, kösvény, neuralgikus bántalmak, mint ischias stb. női bajok, bőr- és titkos betegségek, idült vesebajok, hólyaghurut, görélykór, angolkór, ólom és higany mérgezéseknél stb. stb.

IVÓKURA, garat, gége, mell, máj, gyomor- és bélbajoknál, aranyérnél, stb.

Villanyosság. — Massage.

Gyógyintézet minden kényelemmel Hegyi vizvezeték. Hideg viz kurák zuhanynyal Kneipp szerint, egesz éven át nyitva

Idény tartam május 1-től október 1-ig. — Pompás nagy park, terjedelmes ültetvények, szép kirándulások. — Állandó zenekar, a zágrábi kir operaház tagjaiból. — Zene- és táncestélyek stb.

A varazsd-topilicai állomáson naponta társaskocsi várja a vendégeket.

Külön fogatok is rendelkezésre állanak, de ezek odaállítása előbb a fürdő intézőségnél megrendelendő.

Orvosi tudakozódásokat a fürdőorvos Dr. LONGHINO A ad.

Prospektusokat és broschurákat ingyen és bérmentve küld.

FÜRDŐ IGAZGATÓSÁG.

Bécs, Stefánia szálló

II, Taborstrasse 12.

központi fekvés, 5 perc az István-térről, 2 perc a városi pályaudvartól. Omnibus és utcai vasut mindenfelé és a pályaudvarokhoz a szálloától Ujonnan és modernül berendezve. Villamos világitás mindenütt, fürdők és melegvizvezeték. Legnagyobb kényelem. Szobárak: I. em. frt 1·80, II. em frt 1·60, III em. frt 1·40 kiszolgálás és világitással. Árengedmény ker. utazóknak és hosszabb ottartózkodásnál. Nincs étkezési kényszer.

Wilsmann Károly tulajdonos

Pötschingi Savanyukut

herceg **Eszterházy Pál-forrás, Savanyukut Bécsujhely** mellett, elismert legjobb és olcsó asztali-ital. Szétküldés utánvéttel a **forrás-vállalat** által **Becsujhely**, Singergasse No. 3.

Schicht-szappan

"szarvas" — vagy — „kulcs"

jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

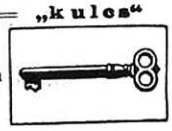

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht" névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

GLOBUS

Tisztitó-kivonat

jobban tisztít, mint bármily más fém tisztitó-szer.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES" folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a **legmagasabb munkaképesség garantálva.**

HYDRAULIKUS SAJTÓK

különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szőreteli készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, aszaló készülékek

gyümölcs és főzelék aszalásra, **gyümölcs-vágó** és **hámozó-gépek**, legujabb szerkezetű szabad. önműködő **„SYPHONIA"** fa és **szőlővessző permetezők**, a szegecs és tormánycs valamint a vértetű kiirtására; **szőlő ekék.**

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph. és Társa

„Agricola" (tolóvetőkerék rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltokerekek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé.

Különlegességeket jszéna és arató göreblyék, szénaforgatók, széna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarostáik, trieurök, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészitésre szolgáló gépeket a legujabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállitanak.

MAYFARTH PH. és TARSA, gazdasági géptárak, vasöntödék és ekegyárak

Bécs, II/I. Taborstrasse 7i. szám.

Kitüntetve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb, az összes nagyobb kiállitásokon.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselők és viszont eláruslitók keresteteuek.

Elekrotechnikai szakiskola,

felszerelve **laboratorium** és **tanműhelyekkel**

POZSONYBAN.

Folyó évi szeptember hó 5-én nyilik meg az első évfolyam oly tanulók részére, hol azok

Elektrotechnikusokká (Üzemhivatalnokok) stb.

elméletileg és gyakorlatilag (két éven keresztül) kiképeztetnek. **Felvétetnek 15-től — 30 évekig.** — Előképzettség: néhány középiskola vagy polgár iskolai osztály, kereskedelmi, — vagy ipariskola.

A villanyerő állandóan növekvő felhasználása üzem és világitási célokra, továbbá vegyészeti gyárakban stb, arra a meggyőződésre vezetheti a t. szülőket (gyámokat), hogy tanácsos, ha fiaik (gyámoltjaik) erre az ép oly szép, mint nagy jövőjű pályaléptetni az által, hogy beiratkozik a fentemlitett szakiskolába. Jelentkezni lehet minden nap.

Az igazgatóság kivánatra ingyen küld tantervet, prospektust, stb. és közelebbi felvilágositással azonnal szolgál.

Az igazgatóság.

A legjobb legtáplálóbb reggeli — Könnyen megeméztheto erősitő

Kakao, oldódó, egy-kettőre készen van.

SUCHARD

Csokoládé

főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb

Tiszta Kakao és czukor — Grand Prix Páris 1900.

Z. K. 7/25 904. **MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobos Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vér telesiás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti dobozaak 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A **Moll-féle sós-borszesz** nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, caux és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek s felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf Fiai.**

1868 óta forgalomban.

BERGER-féle GYÓGY-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmaztatik

mindennemü bőrkütegek

ellen, nevezetesen tiszta pikkely-ömlés, ölösö kütegek, nyugtalan ere-rosszaság, étvar, lagyság, lábszadás, fej- és szakálkérges ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátrányt-nak 40 %-ál és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanokétól lényegesen különböző, tehát bőrtetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

A gyógyító kátrányszappan

az arcbőr tisztátalanságai

eltávolitására, a gyermekeznek valamennyi fejbetegségei ellen egy hatalmas bőrtisztitó, mosódó és fürdőszappan rendkivülinél használatnál szolgál 6121

Berger-féle glycerin-kátrányszappan

szép glycerin-tartalommal és finom illattal. Ára mindkét fajunk házi-illati utánzásai együtt 35 kr. A gyógyárban és kizoló üzletekben hatásosetlen Berger-féle kátrány-szappant kérjen és figyeljen, hogy minden darab rajta legyen az jól látható védjegy és a G. Moll & Co. cégjegyzés. Kitüntetve ezüstérmekkel Bécsben 1883-ban és nagy éremmel a párisi világkiállitáson 1900-ban.

Gy. Moll

Oly egyének részére, kik a kátrányszapot nem tűrhetik, ajánlom finomitott kátrányhoz szóló-illjuk az antibrancol-szappant, melyet mi Moll-féle antibrancol-szappan (fehér kátrány szappan) elnevezés alatt hozunk forgalomba. Főajok a következők: 5—10%-os antibrancol-szappan, antibrancol-borax-szappan, antibrancol kénszappan, antibrancol-kénfürdőszappan, antibrancol-glycerin-tartalmu szappan. Az antibrancol-szappanok orvosi kipróbálatok alapján kitűnőeket szenvedőtt bőrtisztek és az arc tisztitásnál ellen. Ára darabonkint 50 fillér.

Kapható gyógytárakban és kaszoló üzletekben.

G. Moll & Comp, Wien, I., Sterng. 8.

Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertára, Budapest, Király-u. Thallmayer G. Kelts, Zrinyi-ntca Kiscsingyben Magyarország összes gyógyszertáraiban.

Raktar Nagykanizsán: Práger Béla gyógyszertára valamint Magyarország több gyógytárában.

Hirdetések felvétetnek e lap kiadóhivatalában.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

NAGYKANIZSA, 1904. augusztus hó 13-án. 33-ik szám XLIII. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, a minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagykanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszanem küldetnek

A nagykanizsai „Ipar-Testület," a „nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság," a „Kotori takarékpénztár részvénytársaság," „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagykanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagykanizsai tanitói járáskör," a „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyánegylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ TÁRSADALMI HETILAP.

A kisgazdáért.

Az időjárás mostoha volta gyászos gazdasági következményekkel fenyeget. Szomoru tél rémei ijesztgetnek. Az egész országban a takarmány termésének hiányos volta festi sötétre a jövőt. És ugylátszik, egész Európa küzd a gyönge takarmánytermés következményeivel. Románia már is elzárta a tengeri kivitelének a lehetőségét. A mi kormányunk pedig részben tarifás kedvezményekkel, részben az erdei legeltetés megnyitásának a lehetőségével akar a bajon segiteni. De amit néhány bőséges nyári eső megtehetett volna, azt aligha fogja helyrehozhatni a mesterséges intézkedések egész sorozata. A természet mostohaságával szemben nem segit meg az emberi ész, meg az emberi tudás. Pedig mégis ennek a kettőnek kell segédkeznie.

Néhány év óta erős a panasz az országban, hogy helyenként a depekoratió réme fenyeget. Nem a szarvasmarha száma fogyott meg, de a fogyasztás nagysága nőt meg aránytalanul. Tavaly óta 20%-kal nőtt meg a borju ára. A fogyasztásra szánt husé néhol még nagyobb arányban. A sertésvész nyomán járó sertéshiány szinte ijesztően szöktette föl az árakat. A folyó év tavaszán Budapesten már a lóhusfogyasztásról beszéltek komolyan; és bizony faluhelyen, vagy gyári telepek szomszédságában már régóta járja a lóhus, különösen, ha a közeli piacon a száj- és körömfájás miatt lezárják a piacot, ami fájdalom, nálunk még mindig a nagyon soknál is többször fordul elő.

A lábasjószág tartásának kérdését erősen ostromolja most a takarmánytermés hiányos volta. Jogosult is, megokolt is a félelem, hogy a kisgazda majd nagyon is leapasztja jószágkészletét. Évek óta, hogy a buza ára alacsony volt, a jószágtartás volt a gazda mentsvára, és valljuk meg, nem is hiányos. A gazda szivesen is, eredménnyel is fordult feléje. Volt idő, az ország nyugoti megyéiben, nem is régen, hogy a gazda tiszta buzát etetett a tehenével, meg az ökrével, mert jövedelmezőbb volt neki a marhatartás, mint a hétkoronás buza eladása. Ez idén, ha szeretné, sem teheti meg. Hiszen egyebe nem igen termett, mint éppen csak buzája, amelyért maholnap már 11 koronát fizetnek, olyan árt, aminőről már réges-régen hallott. A buzát alighanem elviszi az őszi szükséglet, a kétéves adóhátralék, amelynek áldásáért most dicséri csak a magyar majd igazán az obstrukciós urakat, elszedi a termés jövedelmének az elejét. Mi marad hát a marhatartásra, a takarmány beszerzésére, amikor ugy szökik föl a tengeri ára, mint a hőmérőben mostanság a higanyoszlop?!

Szerte hangos már az ország tőle, hogy olcsó lesz az idén a hus ára, és ahol lóhusra fogták az élelmezést, visszatérhetnek a jóizű marhához. A kisgazda majd lassan-lassan eladogatja ösztövérré várt marháját, tehenét; a középbirtokos majd csak a felét tartja meg annak, a mihez eddiglen szokott, és annak, amire az utolsó évek során rendezkedett be. Mert nem lesz miből tartani a jószágot. A drága takarmányt majd nem lesz képes megvásárolni, és mivelhogy hitelét a gyönge esztendő csak gyöngiti vagy egészen le is rontja, a jószágon ad tul, amely elenné szája elől a betevő falatot.

Már most az a kérdés, hogy annak a szomoru világnak, amely egész komorságával integet felénk, amelynek bekövetkezését szinte bizonyossággal jósolhatni meg, miképp tudunk majd lehetőleg ellenállni? Miképpen tudjuk majd fölvértezni magunkat azok ellen a bajok ellen, amelyek egész gazdasági életünket tengelyében akarják megtámadni, mert jószágállományunk mivoltát tizedelik majd meg?... Már is beszélnek róla, hogy olcsó lesz a marha, és akad majd sok-sok ember, aki potom áron vásárolja majd össze az olcsó pénzért piacra hajtott ökröt.

Mindennek elejét kell venni. A földmivelési miniszter engedje meg az erdei legeltetést. A kereskedelmi miniszter adjon olcsó fuvardijat, vagy ha kell, vitesse a takarmányt ingyen. A kormánynak 100 keze van, százféleképpen segitheti a gazdát. Kicsiny dolgokkal, apró engedményekkel egész vidék kisgazdáit lehet megmenteni. Mert most főképpen ezekről van szó. A középbirtokos meg a nagygazda valahogy csak segit magán, mert ha mindenéből kifogy, hát megmarad a hitele, és ha drágán is, de nem hagyja marhaállományát. De a kisgazda, akinek csak egy pár lova, egy-két ökre, egy tehene, meg néhány disznaja kéri az áttelelést, nagyon rászorul a segitségre. A kormány hát most álljon elő, adjon amennyit adhat.

Hanem a kormány nem tehet mindent. Adhat erdei legelőt, adhat hegyi lejtőt, fensikot a legelésre, adhat olcsó vitelbért, megszüntetheti a takarmányra és a tengerire kivetett vámot. De ez nem minden. Pénzt nem adhat. A hiteleket nem prolongálhatja.

Ime, itt lépjen most közbe a tőke, és ennek személyesitője: a sok takarékpénztár meg szövetkezet.

A takarékpénztárak is nyuljanak a veszedelem elé segitő kézzel. A lejárt annuitásokat prolongálják. A kis parasztváltóktól pedig ne ijedjenek meg. Jobbak azok, százszorta jobbak azoknál az uri váltóknál, amelyeknek jellemző sajátossága, hogy ... „kelettől számitott 3 hó mulva *prolongáljon* Ön" ... Azok az apró öszszegről szóló parasztváltók, amellyel most segitjük meg a kisgazdát, a mikor gazdaságának éltető elemétől, a lábas jószágtól kellene megválnia, elsőrendű papiros. Aztán lássanak hozzá a takarékpénztárak is, hogy ægisük alatt elszaporodjanak a szövetkezetek, a kölcsönös és közös takarmánybeszerzésre, istállózásra rendelt szövetkezetek. Nincsenek benne a kereskedelmi törvényben, a gazdasági szövetkezetekről szóló törvény se sorolja fel őket, de most megköveteli az élet és ennek a törvénye mindenekfölött való.

Lássunk hozzá mindnyájan, hogy segitsünk a gazdán. Egész gazdasági életünk bánná meg, ha két szomoru esztendő nyomoruságában veszejtenénk el.

Dr Berényi Pál.

A fögimnázium.

A régi honvéd-laktanya átalakitási munkálatai nemsokára befejezést nyernek, hogy helyet biztositsanak a szeptemberben megérkező tanulóknak. Az átalakitással egy a tanügyi kivánalmaknak megfelelő ideiglenes gimnáziumot nyerünk, melyben kényelmesen elhelyezhetők lesznek ugy a tantermek, mint a tanári lakások. Az átalakitandó épületben a tanári lakások az utcai főépületben, a tantermek az udvari szárny épületekben nyernek elhelyezést. Éppen ez a kettéválasztás okozza, hogy az épület csakis ideiglenesen felelhet meg céljának. A tanároknak valóságos kirándulást kell végezniök, mig a tanitás szinhelyére érnek. Egy más aggályunk is van, az: hogy a munkálat alatt levő épületrészek az iskola év kezdetére nem fognak kellőleg kiszáradni. Nedves épületbe pedig gyermekeinket be nem eresztheljük. Ez a legfontosabb kérdés, melyre a város vezetőségének különösen nagy gondot kell forditani. Nincs kizárva, hogy a vakolatok nem száradnak ki kellőleg, azonban ha nedves időjárást kapunk, el kell készülve lenni erre is. Gondolkodjunk tehát már most arra az eshetőségre, hogy az épület nem szárad ki, kérjünk feltételes engedélyt arra, hogy a tanév később legyen megkezdhető. Inkább kezdődjön később a tanév, mint gyermekeink a nedves épületben a betegségek csiráit szerezzék magukba.

Vagy pedig a száradást segitsük elő fűtéssel.

Pár hét alatt tehát üres lesz az az épület, hol nem egy nagy ember ismerkedett meg a tudományokkal. A gimnázium tervei már meg vannak, várják kivitelüket, mely azonban pár év alatt meg nem történhetik. A részlettervek végleg megállapitva nincsenek és előreláthatólag még nagyobb átalakuláson is mennek keresztül. A részlettervekhez nekünk is lenne megjegyzésünk. A beérkezett pályatervek mindegyike a kiirt pályázat alapján 17 piarista rendi vagy nőtlen tanár elhelyezését biztositja akkor, mikor 13 rendi tanár van és többre kilátás nem lehet, igy 4 lakosztály üresen fog állani, melynek létesitése, berendezése legkevesebb 30—35 ezer koronát igényel. Ezen összeg városunk anyagi viszonyainak

TÁRCA.

Látományok.

— Angolból. —

— A »Zalai Közlöny« tárcája. —

Egy jó ismerősömnek nagy háza van Anglia egyik déli megyéjében. Dacára nagyságának csakis „tanyai házunak" nevezték, habár ez az elnevezés nagy ellentétben állott külsejével. Egy része még VII. Henrik uralkodása alatt épült és az utódok, mikor kibővitették, betartották a már elkezdett stilust és aszerint folytatták az épitést.

Mint gyermek sokszor töltöttem hosszabb időt a házban. Rajongtam érte ősdisága miatt. Váratlan kanyarulataiért, sok felesleges lépcsője miatt nagyon különösnek találtam, a falak közötti házagok pedig különö buvóhelyül szolgáltak részünkre, mikor a szünórákban a gyerekekkel játszadoztunk. Ha meguntuk a játszást, leültünk beszélgetni, de rendesen csak halkan, suttogva, mert keserü tapasztalatok árán tanultuk meg, hogy bármilyen titokban is beszélgettünk, mégis meghallották azt, hol a cselédek, hol a szülők a szalonban.

Egyszer, mikor a kályhás egy kályhát helyezett át a helyéről más helyre, a falban egy lépcsőt fedezett föl, amelyről senki se tudta megmondani, hogy hová vezet. Mi se sokat tünődtünk rajta, mert ha rablókra gondoltunk, azt hittük, hogy azok csakis a kéményen át jöhetnek be. Ha pedig törpék által őrzött kincsekről álmodoztunk, azokat csakis a bányákban gondoltuk feltalálhatóknak.

Egyszer Godfried — nem a legidősebb, de a legnagyobb fiu — arról kezdett panaszkodni, hogy éjjel nem tud aludni, mert egy páncélos ruhába öltözött férfi igen nagy lármával sétál az ajtaja előtt. De ideges, érzékeny gyerek volt és a cselédek még arra sem vállalkoztak, hogy mig elalszik, az ágya mellett maradjanak. Sőt még a nővérei és én sem igen sajnálkoztunk fölötte, mikor elmondta, hogy hallani ugyan mindig hallja a páncélos ember lépteit, de látni még csak egyszer látta.

— Nem ismerem és félek tőle — nyöszörögte panaszosan a kis fiu.

Nemsokára ezután hét éves lettem és egy napon nekem is volt látományom.

A gyermekszobától nem messze egy folyosó vezetett keresztül a házon. Mihelyst délutáni hat óra elérkezett, néma és kihalt lett ez a folyosó, mert a cselédek közül egyetlenegy sem mert keresztülmenni rajta. Egyik végén magas, keskeny ablak volt, innen jobbra nyilt két ajtó és a folyosó legelső fordulatánál a gyermekszoba ajtaja következett.

Egy este tovább maradtam fent, mint rendesen. Mikor ez kitudódott, rám parancsoltak, hogy gyorsan menjek aludni. Minthogy a gyermekszobába leghamarább azon a folyosón lehetett eljutni, arra irányoztam lépteimet. De amint a folyosóra értem, hirtelen megállottam: egy fiatal nő — akkor azt gondoltam, hogy a vendég egyike — állott az ablak előtt. Várni látszott valamire. Lámpa nem függött a folyosón, de a holdfény bevilágitott s láttam, hogy az ifju nő gyönyörü arca könyes volt. Fején aranykorona csillogott és kék-fehér szinben ragyogó ruhájának a kelméjét nem tudtam magamnak megmagyarázni.

Mialatt félénken meghuzódtam a fal mellett, a fiatal nő ajkaihoz szoritott valamit, aztán kidobta azt az ablakon. Ugyane pillanatban ló-dobogás hallatszott fel az udvarról és a fiatal nő a lépcső felé iramodott. Mire széjjelnéztem, már eltünt szemeim elől és csodálkozva vettem észre, hogy az ablak is be van csukva.

Természetesen mindent elmondtam a pesztráknak, akik „haszontalan gyerekuek" neveztek el, aki „csihássé teszi őket." Másnap Lady Hayestől — a háziasszonytól — is magyarázatot kértem, de ő is bosszankodott és azt tanácsolta, hogy máskor a rendes uton menjek a gyermekszobába.

Azután nem láttam többet a kékruhás asszonyt és el is felejtettem az egész dolgot. A Hayes-ék és köztünk lévő jó barátság továbbra is fennállott és később is sokat időztem náluk. De a látományom nem ismétlődött — egész huszonegy éves koromig. Ezen a napon Godfried-al — aki ezalatt szintén nagy fiu lett — későn jöttünk elő a tennisz-pályáról és hogy hamarább szobánkba érjünk, a félemeleti folyosón akartunk végigmenni. Godfried ment elől. De amikor a folyosó kőkockájára tette a lábát, hirtelen megállott, s egy kézmozdulattal engem is hátratolt. A fiatal fiu tágra nyilt szeme, sápadt, átszellemült arca magára vonta figyelmemet és ez ujra élénken emlékezetembe hozta gyermekkorom első látományát. Hirtelen az ablak felé tekintettem. Igen, ott állott az én jól ismert, kékruhás női alakom. Most már jobban meg tudtam magyarázni különös ruházatát. Az egész ruha nehéz brocatból volt és dus ráncokban terült el rajta. Bő ujjai pedig egész a földig értek. A ruha kivágását aranyhimzés ékitette, a fejéről hosszu fehér lepel omlott le. A fiatal, gyönyörü, könytől ázott arcot valami aranykoronaszerü karika vette körül. Most is, mint akkor, megcsókolt egy rózsát, azután kidobta az udvarra. Ujra hallatszott a lódobogás és a fiatal nő rohanva haladt el mellettünk. Mikor a közelembe ért, valami jéghideg lehelet csapta meg az arcomat és egy percre lecsukódtak a szemeim. Mire ujra felpillantottam, már eltünt és csak a Godfried nyugodt hangját hallottam.

— Bocsáss meg, hogy eléd álltam, — szólt közömbösen. De amikor tágra nyilt ijedt szemeimet meglátta, zavartan hebegni kezdett:

— Hát te is láttad?

— Igen, — feleltem még mindig remegve. — Hát te már ezelőtt is láttad?

— Gyakran — felelte komolyan. — A másikat is.

— A páncélos embert? — — kérdeztem és az elmult tizennégy év olyan volt előttem, mint egy álom.

Mielőtt felelhetett volna, a nővérei türelmetlenül kiabáltak utánunk, hogy menjünk ebédelni. Ezt a tárgyat nem is beszélhettük meg, mert Godfried másnap reggel Németországba utazott. Pár hónap mulva meghalt az édes atyja és ő kapta a Lord Hayes cimet.

Három év mulva, mikor éppen nagykoru lett, azt a hirt kaptam felőle, hogy rég falusi házába uj lépcsőházat épittet és emiatt a ház nagy részét le kell rombolni és ujra épittetni. Különösen sokat fog szenvedni az ujitások által a régi történelmi része az épületnek. A fiatal mérnök, akitől a hirt hallottam, éppen ugy meg volt botránkozva ezen, mint én magam.

— Különös fickó ez a Hayes — mondta — annak az ódon helynek minden egyes kövét szereti és azért mégis leromboltatja. Mintha nem lehetne a lépcsőházat másfelé tenni! De nem, ő csak azt az egyetlen szárnyat akarja lebontatni, amely épp régiségénél fogva nevezetessége egész Angliának! Higyje el, hogy valami kincset remél megtalálni, mert a lelkemre kötötte, hogy ha valami különös dolog adná elő magát, tüstént sürgönyözzek neki.

Erre a kijelentésre rögtön a kék asszonyra gondoltam, de az az eshetőség, hogy megtudjuk a rejtély nyitját, nem volt elég arra, hogy eloszlassa a szép ház lebontása fölött érzett szomoruságomat.

Egy hónap mulva ujra meglátogatott a fiatal mérnök. Ekkor végre megtudtam az öreg ház titkát. Nem messze a folyosó magas ablakától falbontás közben egyik munkás szerszáma egy darab aranyat huzott ki a falból. A mérnök rögtön sürgönyözött a fiatal lordnak, mert azt hitte, hogy csakugyan kincsre találnak.

Lord Hayes megérkezése után ujra megkezdődött a munka és ime, egyszerre egy befalazott női csontvázra bukkantak, s nem messze tőle — egy férfiéra. A női csontváz mellett egy nagy ezüst kereszt volt, a férfi mellett pedig egy kard, mely

tekintetbe vételével elég nagy, mely könnyen megtakaritható is lenne, mert a 4 lakosztály felállitása cél nélküli annál is inkább, mert ha a piarista rend képes lenne még 4 rendi tanárt adni, ami hosszu időkig ki van zárva, mint értesülünk nem 600 K. támogatásért, hanem 2600 korona fejenkinti fizetésért adna. Már pedig ezért az összegért világi tanárokat is kaphatunk, ha a megfelelő lakbért számitjuk, kik családot alapitva, ha kis mértékben is, hozzá járulnának városunk gyarapodásához. Meg akarjuk győzni a város vezetőségét, hogy fölösleges 17 tanári lakosztály, melyek közül 4 minden körülmények között üres lesz, a befektetett tőke haszon nélkül hever és mégis a városnak az alkalmazandó világi tanárokuak lakbért kell fizetni.

F.

HIREK.

Szezonképek.

— Szárazság. — A bucsujárás. —

Kezdetben a parasztok és a fürdővendégek örültek a szép száraz időjárásnak, különösen Bikafüreden, a Zala partján. De mikor az aranynap a kék égboltozaton már 5 hét óta ragyogott zavartalanul és a hőség türhetetlenné vált, paraszt és nyaraló vendég egyaránt zugolódott. Az első széna be volt takaritva, de a második kaszálásra már nem is voltak kilátások, krumpli és kukorica pedig kiveszett a rekkenő melegben. A higgadt parasztság és a nyaralók is boszankodtak, türelmetlenkedtek.

De sem a sóhajtozás, sem káromkodás nem használt semmit. Az ég ragyogott kárörvendő derültséggel és nem törődött azzal, hogy a szegény emberiség izadott és hogy a parasztok számitása nem vált be.

A tudósok ma már mindent tudnak, mondá a pohos ügyvéd, a fürdővendégek egyike. Valamikor szabadelvü volt, mostanában azonban néppárti kortes, mióta ez a foglalkozás jövedelmező lett. A tudósok mindent tudnak — ismétlé. No hát, most csináljanak esőt. Fütyülök a tudományra, ebadtáját.

Senki se ellenkezett. A tudomány némán türte ezt a tőrszurást és az esőből nem lett semmi.

Ott, hol ember nem segitett, Isten segithet. És ki volt az, aki ezt felfedezte. Ki lehetett volna más, mint Buncom János.

„Embörök!" mondá a vasárnapi mise után a korcsmában, hol a szentesek megerősitették hitöket. Embörök! igy nem tarthat tovább! Nem várhatunk tovább esőre. Menjünk bucsura Szt.-Liszlóra.

Bucsu! Ez volt a megváltó szó. Hogy erre nem gondoltak? Persze, tavaly annyit esett, hogy a könyörgés esőért fölösleges volt és a könyörgés ez a módja egészen divatját multa.

Buncom János inditványát lelkesedéssel fogadták el.

„Igaza van! Ugy teszünk." Elmegyünk bucsura. Hova? — Zala-Apátiba — kiabáltak néhányan. Ott kapni jó bort a korcsmában. Igaz, erősgették a vének, elmegyünk Zala-Apátiba.

De Buncom János csöndet parancsolt és szigoruan körültekintett.

Embörök, kezdé el ujból. Vége ám a tréfának. Zala-Apátiba menni kényelmes, de ez nem bucsujárás. Hogy a bucsujárásnak haszna legyen, akkor már messzebbre kell elmennünk. Hiába nem büntet bennünket az Isten. Aki csak bort akar inni, menjen Apátiba. De aki esőért akar könyörögni, az velem eljön Szent-Liszlóra.

Szent-Liszló Bikafüredről 3 órányira van. Hires temploma van. Korcsma azon a tájon nincs. Odazarándoklásnak tehát kevés volt a vonzereje. De nagy volt a tekintélye Buncom Jánosnak és az esőre mindenkinek szüksége volt, mint egy darab kenyérre. Megegyeztek tehát Szent-Liszlóban.

„Mikor megyünk?"

„Ma délután."

„Jó van, de a plébános ur!"

„Annak is el kell jönni."

„Menjen fel valaki a plébániára és mondja meg neki."

Erre a feladatra is vállalkozott Buncom. A délceg, gömbölyü plébános ingujjban volt. Jól teritett asztalnál ült és örült a megkezdett ebédnek. A káplán ugyanezt cselekedte, de diskrétebben.

Buncom a kinált széknek élére ereszkedett le és virágos nyelven kezdte előadni kérését.

„Már én is gondoltam a bucsujárásra, mondá a plébános. Azt meglehet egyszer tenni."

Egyszer? tisztelendő ur! felelt szemrehányóan Buncom. És addig mindenünk odavesz.

Ma délután akarunk menni.

A tisztelendő ur letette a kést és a villát. Délután az veszett dolog volna. A barometer ugyan magasan állt, arról meggyőződött. Az esőre való kilátások rosszak voltak. De azért mégis a halasztás mellett volt, mert hát a jó Istent szoritani nem szabad. De Buncom állhatatosan megmaradt szándéka mellett. „Hát jól van, próbálja meg," szólt a plébános. A harangozó felzárja a templomot, vegyétek ki a zászlókat és ha éjjelre visszajöttök, 9 óra előtt ugyse jöttök, talán elibétek megyek egy rövid utig.

„Hogyan? szólt hangosan Buncom. A tisztelendő ur csak velünk jön Szent-Liszlóig."

„Szent-Liszlóra? A plébános ijedten ugrott fel helyéről. Ma, ebben a forróságban? De csak gondolja meg, az én korombao?"

A tisztelendő ur ugyan csak 53 éves volt és ez a kor se látszott meg rajta.

Éppen délutánra igérkezett hozzá az uraság egy alsósra, melyre nagyon örült. Ezt az alkalmat, senki se fogja neki zokonvenni, elszalasztani nem akarta. Nem akarta a délután reá várakozó örömöket egy kétes sikerü bucsujárásért becserélni.

Kezeit hátára téve izgatottan járt fel és alá a szobában. Buncom bámulva nézte.

Talán, plébános ur én .... szakitotta meg a csendet a káplán.

De a plébános dühös tekintettel nézte végig, mely azt látszott kifejezni: Te szerencsétlen flótás, hát az alsóshoz a harmadikat honnan vesszük? A fiatal káplán elvörösödött. Megfordult és odaállt az ablakhoz.

„Ugy lesz," mondá a plébános valamivel higgadtabban, ha délután bucsura akartok menni, nekem nincs semmi ellenvetésem. Megadom rá az engedélyt. Elvihetitek a zászlókat és a szentélytartót is. A harangozó veletek megy és előimádkozik. De tőlem, vén embertől nem követelhetitek, ezt csak belátjátok.

Buncom visszatért a korcsmába és közölte embereivel a nem várt eredményt. A hirt nagy elégedetlenséggel fogadták. Zugolódtak.

„Ez nem szép tőle. — Nem hittem volna."

Ez a kis fáradtság nem ártott volna neki.

„Ugy sincs semmi dolga. Neki is épugy szüksége van az esőre, mint nekünk: Van neki is földje és nem kevés, 34 hold. Most mi imádkozzunk, hogy neki legyen esője."

Buncom odafigyelt, aztán egyet gondolt, mélyet huzott a borospohárból és mondá:

Most már nem használ semmi, egyedül kell elmennünk. Menjünk haza, mondjuk meg az asszonyoknak: Itt legyetek mindannyian a templom előtt fél kettőkor.

Mindannyian pontosan megjelentek. Izzadtak, fáradoztak az országuton, énekeltek létániákat, mig teljesen kiszáradt a torkuk és este hazatérve lerogytak fáradságtól, mintha egész nap szántottak, arattak, csépeltek volna.

És amit senki előre nem láthatott, bekövetkezett. A bucsujárásnak meg volt az eredménye. Éjfélkor felhők tornyosultak az égen. Az eső megeredt és tartott hétfő délutánig.

Este, mikor a láthatár a lenyugvó nap biborában pompázott és a béresek kifogtak, Buncom János fejébe tette kalapját és elment hazulról. Két óra hosszat maradt el, felesége már aggódni kezdett miatta. Végre hazajött, asztalhoz ült, pipára gyujtott és fujta a füstöt.

— Hol voltál annyi ideig? kérdezte az asszony.

— Hol voltam? Megnéztem a plebánia földjeit.

— Miért? mit csináltál ott?

— Megnéztem, vajjon ott is esett az eső. Meg vagy hibbanva, mondá az asszony. Hát ott miért nem esett volna.

Persze, mondá. Buncom János, persze, miért nem esett volna ott is. A plébános tegnap ugyan nem jött velünk, otthon kártyázott. De az esőtől az ő földje épugy megázott, mint a miénk, attól az esőtől ázott meg, melyet mi imádkoztunk le az égről. A jó Isten sokszor tréfál.

Hallgass, te istentelen! mondá az asszony. Isten tudja, mit alkot.

Jól van, igaz, Isten tudja mit csinál, de én is. Ha még egyszer szükségünk lesz esőre, én is otthon maradok, hadd menjenek a többiek. Ha másnak földjére esik, esik az enyimére is. Ezt most már tudom. Az asszony egy ideig rábámult, aztán helyeslőleg integetett.

Hát persze, hogy ugy van, hát igaz is ...

Gunther F.

— **Az eső.** Végre f. hó 8 án délután $5\frac{1}{2}$ órakor megeredt az eső. Mily kevésre becsüljük, ha bőven van és mily sóvárogva várta a lakosság, mostanában 8 heti nélkülözés után. Mint a sivatag karavánja, az oázis kutjára rohan, ugy rohantunk örömittas arccal egymáshoz, hogy kifejezzük mily boldogok vagyunk, hogy esik. Esett is hétfőtől kezdve az egész héten némi megszakitással. Megmenekültünk a légzőszerveinket roncsoló portól. Már a lakosság nem mehetett máshova, csak az elégett, kiaszott Egyletkertbe, vagy a „Korona" kávéház ponyvája alá játszani. De kétségbeejtő volt a gazdák helyzete, kik a marhaállományukat nem tudtak volna mit csinálni. Nyomott is volt a marha ára, mert a nagy takarmányhiányra való tekintetből a marhákon tuladtak volna a gazdák. Szegény marha, kinek életórája lejárt, most ismét hosszabb életre számithat. Esett az eső! Lesz mégis valamelyes répa és kukorica! Lesz még szőllő és lágy kenyér!

— **Zalavármegye közigazgatási bizottsága** Hertelendy Ferenc főispán elnöklete alatt folyó hó 9-én tartotta havi rendes ülését. Az alispáni jelentés szerint a közegészségi állapot dacára, hogy az egész hónapban tropikus hőség uralkodott, — ugy a felnőttek, mint a gyermekek között általában jó, mig a hasznos háziállatok egészségi állapota a hosszantartó hőség következtében kedvezőtlen volt.

— **Halálozások.** Nagyműveltségü urleány halt meg f. hó 11 én éjjel, 49 éves korában, Kronfeld Kamilla. Ő nem ismerte az élet zajos mulatságát, vagy tolakodó mesterfogásait, azért nem is tünt fel az élvezethajhászó társadalomban. De akik az elhunyt urnőt közelebbről ismerték, azok tudták, mennyire rajongott lelke a tudomány és művészetért. A lelki élet ez a két terméke képezte vágyainak célját és szerzett is belőlük szép kincset, melyet most a halál az ő életével együtt elragadott. Szük körben, környékezve atyjától, testvéreitől és barátaitól, jól érezte magát. Ő egyike volt azoknak a jellemeknek, melyeket egy nagy német költő egy szép lélek vallomásai jelszó alatt Wilhelm Meister-ben megörökitett. F. hó 14-én délelőtt 10 órakor temetik.

Molnár Mihályné sz. Hilc Terézia f. hó 7-én életének 76-ik, házasságának 58 ik évében elhalt. A boldogultban Molnár Ferenc nyug. postatiszt, Dr. Molnár Samu Pál ciszt.-r. főgimnáziumi tanár, Molnár Ferenc községi jegyző és dr. Molnár Mihály államrendőrségi s. fogalmazó édes anyjukat gyászolják.

Miklósi Tóth Károly hentes f. hó 12-én reggel elhunyt. Derék iparos volt és halálát özvegyén és fiain kivül számos jó ismerőse gyászolja.

— **Nemesség adományozása.** Már május havában közöltük annak a legfelsőbb kéziratnak tartalmát, mely szerint Ő felsége Elek Lipót ujnépi földbirtokosnak és törvényes utódainak a közügyek és közgazdaság terén szerzett érdemei elismeréseül a magyar nemességet ujnépi előnévvel adományozta. A „Hivatalos Közlöny" csak f. hó 9-én közölte a május 2-ről keltezett kéziratot.

— **A világjáró Zrinyi.** A világjáró Zrinyi Perzsia és Afganisztán határvárosából, Karizból irja julius 21-ről keltezett levelét. Panaszkodik a persák vallásos fanatizmusáról. Az Afghan határtól 4 órai ut választja el. Herát, Kabul és Kandaháron át Kaschmir-ba, India legszebb vidékére megy. Élelmezése nyers uborkából, gyümölcsből és tojásból áll. Mint orvos utazik most. Csak ezzel a foglalkozással tudja legyőzni a nép bizalmatlanságát, melyet az az idegen fajok ellen tanusit.

— **Városunk gyámi hivataláról.** A közigazgatás hagyományos nehézkességet nálunk még a gyámpénztárnál levő visszás állapot is sulyosbitja. A gyámpénztár az adóhivatal helyiségeiben van, a gyámi ellenőr pedig az I-ső emeleti gyámi hivatalba tartózkodik. Ha egy félnek a gyámpénztári hivatalnál ügyes-bajos dolga akad, nem tudja hová menjen. A pénztári hivatalból az I-ső emeletre küldik, a gyámi hivatalból a földszinti pénztári hivatalba; szóval egész kálváriát kell végig járni a feleknek mig igazukat megkapják. Ez a tarthatatlan állapot azóta tart, mióta a gyámi pénztárnok beteg állományban van. Ezt az állapotot pedig megszüntetni a közönség, de az ellenőrzés érdekében is okvetlen szükséges. Ha már egy évig joga van a beteg tisztviselőnek beteg állományba lenni anélkül, hogy nyugdijazzák, akkor rendeljék le a gyámi ellenőrt a pénztárnok mellé. Ott van annak a helye, ott képes csak az ellenőri teendőket végezni.

— **Az adóprés.** Még csak az hiányzott népünknek, hogy meginduljon az adóprés. Nálunk, hol a vizáradás, jég és a tartós szárazság tönkre tette gazdáinkat, a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság egy a vármegye községeihez intézett rendelete valóságos riadalmat okozott. A rendelet az adók behajtását nagyobb szigorral rendelte el.

— **Uj kávéház.** A városi tanács özv. Heim Mihályné részére a Kazincy-utca 3 számu házban a kávéházi ipar üzésére engedélyt adott.

— **Dalárdánk.** A nagykanizsai Irod. és Müv. Kör dalárdája ma délután utazott Pécsre, hogy ott résztvegyen az országos dalosversenyen. A dalosverseny f. hó 14. és 15-én fog tartatni. A dalárdánk 16-án fog hazaérkezni.

— **Befizetések.** A délzalai takarékpénztárral egyesült Önsegélyző Szövetkezetnél, a folyó hó 15-ére eső befizetések az ünnep miatt, 18 án, azaz csütörtökön tartatnak meg.

A Nagykanizsai takarékpénztár által alapitott Önsegélyző Szövetkezetnél a hétfői befizetés az ünnep miatt csütörtökön délelőtt lesz megtartva.

— **Tüzek.** Tapolcán vasárnap nagy tüz pusztitott. Elégett 20 ház a melléképületekkel együtt. Azonkivül a tüz martaléka lett sok takarmány és gabona. — Kálocfán a mult pénteken déli $\frac{1}{2}$12 órakor Dr. Kaiser Emil birtokán. Már cséplés után volt az idő s csak a szalmakazalok égtek el, mi magára is igen nagy kár; de elégett a cséplőgép is.

A szomszédos Orosztony községben nagy tüzvész volt. A tüz 6 gazdát teljesen tönkretett. A kár 25—30000 korona.

Kotor községben vasárnap Fus Mihály korcsmáros háza és gazdasági épületei leégtek. A kár biztositás utján megtérül.

— **Templomavatás.** A zalaegerszegi zsidótemplom, melyet Morandini Tamás épitett, szeptember 1-én lesz megnyitva. Az énekszámokat Gutmann Béla bécsi és Leichner Hermann zalaegerszegi főkántorok látják el.

— **Kiállitás megnyitása.** Sopronban f. hó 20-án délelőtt $\frac{1}{2}$11 órakor nyitják meg a kamarakerületi iparkiállitást. A védnökséget Széchenyi Emil gróf főispán fogadta el. A kamarakiállitással kerti- és háziiparkiállitás van összekapcsolva.

— **Pályázat ösztöndijra.** Zalavármegye törvényhatósága által „Gyalokay Rozália" ösztöndijra az 1896. évi december hó 14-én tartott törvényhatósági bizottsági közgyülésben 20125--25440./m. 96—809. jkv. sz. alatt alkotott s a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztériumnak 1897. évi március hó 12-én 11702. sz. rendeletével jóváhagyott alapitó levél 5. pontja értelmében pályázat hirdettetik. Felhivatnak tehát mindazok, akik ezen 1000 korona azaz egyezer koronát kitevő évi ösztöndijra pályázni kivánnak, hogy ez iránti folyamodványukat vagyoni állapotukról kiállitott hatósági bizonyitványnyal, keresztelő levéllel és 1903/904. iskolai évről szóló bizonyitványnyal fölszerelve, Zalavármegye törvényhatóságához cimezve legkésőbb f. évi november 15-ig az alispánhoz benyujtják. Ezen ösztöndijért csak zalavármegyei születésü, magyar nemzetségü, róm. kath. vallásu, szegénysorsu, kiváló jó magaviseletü és jó előmenetelü, Magyarország bármely gimnáziumának növendéke pályázhatik s a törvényhatósági bizottság az ösztöndijat a legjobb bizonyitványokkal biró és legszegényebb pályázó részére adományozza, aki azután gimnáziumi tanulmányainak befejeztéig élvezheti, ha az adományozás feltételeit megtartja.

— **Pályázat** Zalavármegye törvényhatóságánál évi 2000 korona fizetéssel és 420 kor. lakbérrel javadalmazott s főispáni kinevezéssel betöltendő árvaszéki iktató állásra pályázat hirdettetik. Pályázók kérvényeiket az 1883. évi I. t.-c. 19. §-ában előirt minősitésüket — igazoló okmányokkal felszerelve Hertelendy Ferenc főispán ur Ő Méltóságához cimezve f. évi aug. hó 28 ig nyujthatják be Zalavármegye alispáni hivatalánál.

— **Uj plebános.** Az elhalálozás következtében jogilag és tényleg megüresedett zalaszentgróti plebániajavadalmat a kegyurak szabályszerü bemutató levele alapján Schneller Jenő veszprémi karkáplán nyerte el.

— **Esküvő.** Özvegy Ács Károlyné, Schlezinger Róza augusztus hó 4-én tartotta esküvőjét Budapesten Scheibner Aladár fővárosi magánhivatalnokkal.

— **Jutalomjáték.** Szerdán Komáromy Gizi jutalomjátékául „Lili" bájos operette adatik. Az előadás iránt már most legnagyobb érdeklődés nyilvánul. Mint értesülünk az előadáson Szirmai Imre a népszinház tagja, a budapesti közönség kedvence is szerepelni fog (?)

— **A hahóti jegyző büne.** Annak idején részletesen megirtuk, hogy Koltay László volt hahóti jegyző okirathamisitást és csalást követett el s ezért őt a nagykanizsai kir. trvszék három évi börtönre, Horváth József nevü segédjét pedig két évi börtönbüntetésre itélte. Az elitéltek felebbeztek a kir. táblához, melynek végzését a héten hirdették ki a vádlottak előtt. A kir. tábla Koltay László büntetését 3 évi és 6 hónapi börtönre emelte fel, Horváth Józsefet ellenben teljesen felmentette. Koltay védője: dr. Ericd Ödön semmiségi panaszszal élt, az ügyész megnyugodott.

— **A szabászati tanfolyam** vasárnap nyert befejezést. Az iparkamarát Hlatkó János képviselte, ki a tanfolyam vezetőjének Csontos Imrének az elért eredményért elismerését fejezte ki.

— **Népünnepély.** A nagykanizsai első magyar asztaltarsaság által f. hó 7-én rendezett nyári mulatság ugy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. Dacára a nagy hőségnek már a délutáni órákban zsufolva volt, a sörgyár parkhelyisége. A közönség minden rétege volt ott képviselve, mely feledve a társadalmi válaszfalakat, a legkedélyesebb hangulatban maradt együtt a késő éjjeli órákig. A rendezőség minden kigondolhatót elkövetett a közönség szórakoztatására. Volt ott konfetti dobálás, szépség- és tekeverseny, kalácsevés stb. A leányok szépség versenyében Dinuj Mariska, az asszonyokéban Vértes Antalné került ki győztesen. A bajusz versenyben Matán Ödön, a tekeversenyben Kaiser József tanuló, Deák Viktor tanuló, Pollák Jakab magánhivatalnok és Kaiser Ernő törvényszéki jegyző győzött. A népünnepély tiszta jövedelme körülbelül 300 korona, mely összeg a szegény gyermekek felruházására fordittatik.

— **Vasuti előmunkálati** engedélyek meghosszabbitása. A kereskedelemügyi miniszter Hajós Mihály alsólendvai lakosnak a dunántuli h. é. vasutak Alsólendva állomásától Letenye, Becsehely és Rickanizsa irányában a cs. és kir. szab. Déli vaspályatársaság Nagykanizsa állomásáig, valamint Somogy-Szent-Miklós, Lurd és Zákány irányban Gyékényesig vezetendő helyiérdekü vasutvonalra már kiadott előmunkálati engedélyt egy évre ujólag meghosszabbitotta.

— **Anna-bál Fonyódon.** F. hó 7-én volt bájos fekvésü balatoni fürdőnkön Fonyódon az Anna-bál. A minden évben jól sikerült mulatság ez évben is fényesen sikerült s a megjelent szép számu fiatalság egész a reggeli órákig járta a ropogós csárdást. Este 11 órakor a Balatonon fényes tüzijáték szakitotta meg a táncot, ami tekintve a remek szép estét, kétszeresen emelte a szépsikerü mulatság fényét.

— **Bezárt tanfolyamok.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a posta-távirda tiszti, valamint a vasuti hivatalnoki tanfolyamot öt-öt évre bezárta, mert minden évben oly sok volt a tanfolyamra jelentkező ifjak száma, hogy a már végzett hallgatóknak csak nagy nehezen tudtak szerény javadalmazásu gyakornoki és dijnoki állásokat adni. A miniszter a mult őszszel a vasuti hivatalnoki tanfolyamot két évre bezárta, de ezt a rendeletet a mostanival hatályon kivül helyezi és az öt évet az 1904/5. tanévtől számitja.

— **Céllövészet.** A helyben állomásozó 48. gyalogezered zászlóalja augusztus hó 25., 26. és 27-én Kiskanizsa, Bajcsa,

---

formájáról itélve a XV. századból való volt. A csontvázak egyenesen állottak, látszott, hogy élve falazták be őket, de semmi jel vagy évszám nem árulta el e kegyetlen tett keltét.

Hayes lord érckoporsóba helyeztette őket és a romba dőlt templom mellé temettette csontvázukat.

Csak egy egyszerü réz kereszt jelzi pihenésük helyét s e szavak állanak rajta:

— „Requiescat in pace." —

Az uj lépcsőház felépült, de a gazdája sohasem használja. Azóta a kék asszonyt se látta senki. De Lord Hayes mindig a muzeumokban tölti az idejét s nem fog addig nyugodni, mig ki nem kutatja, fel nem fedezi, hogy ki volt az a szép szőke asszony . . .

szepetneki major és Principális kanális által határolt területen harcszerű céllövészetet tart. A jelzett terület körletében 6000 lépésre tartózkodni életveszélyes,

— **Pályázat eredmény nélkül.** Keszthely város elöljárósága a balatonparti szállók bérbeadására több lapban pályázatot hirdetett. A határidő a héten lejárt, de egyetlenegy pályázó sem jelentkezett.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a „Ferenc József keserűviz“ valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes izénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

SZINHÁZ.

(N.) Ezen a héten a két Hevessy nővér jutalomjátékozott. Szerdán. Az Ujfundlandit adták meglepően kevés gimnázista jelenlétében. Már most igazán zavarba jönnénk, ha megkérdeznék tőlünk, mit jelent hát az a sok kriminális rossz szerelmes vers, melyekkel poétalelkű diákok a helyi lapok szerkesztőségeit elhalmozzák. E versek cimei: Mariskához, Gusztikához, Mariskához és Gusztikához, vagy Gusztikához és Mariskához. Ugy látszik a muzsa csak ihlettel látja el a szerelmes diákokat, ellenben a szinházbajáráshoz megkivántató anyagiakkal kevésbbé. A darab előadása kissé „döcögve járt az alsó föld felett,“ nélkülözte a vigjáték előadásának alfaját: a gyorsaságot és egyöntetűséget. Hevessy nővéreknek kicsiny, de nekik való szerep jutott részül. Mariskát sokat láttuk a szinpadon és ez elég, keveset játszott — ez, . . . mondjuk, ez nem elég. Gusztikának sem sok elintézni valója akadt ez este, de kicsi szerepében is dicséretes volt. Finomult izlésű szinésznő, diszkrét játékkal és sok elevenséggel. Eddig a „Két tacskóban,“ a „Gyurkovics lányokban“ és az „Aranyhidban“ találkoztunk vele, mint kiforrott művésznővel. Már neki is megvan a biztos közönsége. Nagy Dezső, Károlyiné, Latabár, Almássy, Magyary, Makó, mind megérdemelnek egy dicséretet a négyzeten. Koszorut a Hevessy nővérek egy waggonrakománynyal kaptak.

Nevezetes nap volt még a keddi. Az uj baritonistához volt szerencsénk, Váradi Márton urhoz. A Ripp van Winklében lépett fel, Ripp szerepében. Konstatáljuk, hogy benne a társulat derék erőt nyert. Hangja elég erős és kissé alacsony szárnyalásu, erősen basszusra hajló. Ügyesen játszik és nagyon kellemes megjelenésű. A harmadik felvonásban pompás volt. Szilassy remekelt. A trikós jelenetről jobb nem is beszélni. Nagy Dezső, Latabár, Magyary voltak még az est hősei. Kövessy Mariska és Károlyi Sándorka pompás két gyermek. Szinpadra termettek. A Ripp előadása e szezon jobbjai közé tartozik.

A mult szombatról még a Svihákok felette kedélyes előadásáról is meg kell emlékeznünk. A darab karakterét hűen megadta Latabár eléggé sikerült rögtönzéseivel. Óriási hatása volt Kövessyné mindig kiváló játékának, bóditó elevenségének és ötletességének. Magyary, Szilassy, Komáromy, Déry (a Rózsi), Déry (a Béla), Kozma, Nagy Dezső, a Károlyi, mind, mind jók voltak és ezzel csak hűek maradtak önmaguktól. Szabolcsy, a karéeckes jól maszkirozott. Ez volt a század leghűlyébb ábrázata.

Hétlőn Egy katona története, ez a rémes história került szinre. Hatás persze volt. Almássy hatalmas erővel játszott.

Herceg Ferenc darabjainak nálunk pechjük van. De a szinészeknek is. Jobb előadásokat vidéken kivánni sem lehet, mint volt annak idején a Gyurkovics lányoké és csütörtökön a Három testőré. De közönség csak annyi volt, amennyit a tiz ujjunkon összeszámlálhatunk. Ha ennek okát a közönség izlésében keresnők, nagyon szomoru bizonyitványt kellene kiállitanunk a mi hangversenyező, műkedvelősdi publikumunkról. A Három testőrben Nagy Dezső felülmulhatatlanul kedélyes volt. Az uj nemes pompás alakját minden nevetséges vonásával a leghűebben tükrözte vissza. Almássy, mikor igy beletalál a neki való szerepbe, brilliroz összes jó művészi kvalitásaival. Kiváló intelligenciájával és finom izlésével. Makó kiváló művésznő. Örülnénk, ha gyakrabban látnók a szinpadon. Magyary, Déry Béla, Latabár igen jók voltak. A mintaszerű rendezéshez gratulálni lehet.

KÖZGAZDASÁG.

Gabnaárak augusztus 11-én.

A heteken át tartott rohamos áremelkedés néhány nap óta megcsappant, mi részben az idegen buza beözönlésének, de még inkább a régen várt és most már kellő mennyiségben beállott esőzésnek köszönhető.

A mai jegyzések 50 kg.-ként.

Buza	10·60—10·80	kor.
Rozs	7·40—7·60	„
Árpa	7·20—8·65	„
Zab	7·——7·40	„
Ó tengeri . . .	7·60—7·80	„

Az inség jegyében.

Ma már mindenki tisztában van azzal, hogy Magyarországon az 1904/5 iki termelési év inséges jellegű lesz. Ezen már az egek csatornáinak megnyilása sem segithet; a kukoricát, a burgonyát, a takarmánynövényeket az országos aszály nagyrészben tönkre tette, de sokat ártott a kerti növényeknek, dohánynak, káposztának, őszi gyümölcsnek és a szőllőnek is. Ami pedig a teljesen véget ért aratást illeti, annak eredménye tekintetében a nézetek még igen elágazók. A földmivelési miniszterium 35·6 millió métermázsára becsüli az idei buzatermést és 11·7 millió métermázsára a rozstermést, holott tavaly buzából 44 millió, rozsból 13 millió mm. termett. Mindazonáltal a szemtermésből a tavalyi export mennyiségének 60—70% át exportálni lehetne ez idén is, ha a kukorica- és burgonyatermés rendkivül csekély hozama folytán a buza és rozs feleslegére nem volna szüksége a befogyasztásnak, mig a takarmánytermények hiánya az árpakivitelt alterálja.

Az 1904/1905. év inséges jellege mellett is azonban a valódi inség beálliását és annak általánossá válását nem tartjuk bekövetkezhetőnek. Először is a főszükséglet: a kenyér biztositva van; a 35·6 millió métermázsa buza és 11·7 millió mm. rozstermés megadják az ország népének a kenyeret, csak idejében meg kell tenni intézkedéseket arra nézve, hogy a rendelkezésre álló feleslegek eljuthassanak oda, ahol főleg a kukorica- és krumplitermés hiányát kenyérmagvakkal kell pótolni.

Takarmány dolgában, amely a második főszükséget képezi, már rosszabbul állunk, de nem reménytelenül. A szénatermés az ország számos helyén kielégitő volt, csak arra kell figyelmet forditani, hogy a széna — a legelők teljesen kopárrá válása miatt — a tél beköszönte előtt, el ne pocsékoltassék.

— **Uj gazdasági tudósitó.** A földmivelésügyi miniszter Reischl Richárd balatonhidvégi lakóst a keszthelyi járásra a gazdasági tudósitói tiszttel bizta meg.

— **A Zalamegyei Gazdasági Egyesület** szeptember hó 3-án délelőtt 10 órakor Keszthelyen a városháza nagytermében rendes közgyülést tart, amelyen az Első Magyar Általános Biztositó Társasággal kötött szerződés értelmében a társaság gyülésére egy állandó kiküldött választatik; a zalamegyei tej- és egyéb mezőgazdasággal foglalkozó szövetkezetek igazgatóságába az alapszabályok értelmében öt tag választása; Malatinszky Lajos főszolgabirónak inditványa a községi bikák biztositása tárgyában; Viosz Ferenc főszolgabiró által a Magyar Gazda Szövetség részére kidolgozott válasz tárgyalása, folyó ügyek és inditványok tárgyalása.

— **Terméskiállitás a megyénkben.** A m. kir. földmivelésügyi miniszterium hivatalos kimutatása szerint a f. évi gabonatermés vármegyénk területén a következő: bevetett terület 94.313 kat. hold; buza átlagos termés holdankint 579 mm., összes termés 546.100 mm. Mult évben volt 657.928. — Rozs és kétszeres: bevetett terület 85.207 kat. hold, átlagos termés holdankint 590 mm., összesen 502.600 mm. Mult évi 546.396 mm. Árpa: bevetett terület kat. holdakban 33.367; átlag holdankint 596 mm., összesen 190.000 mm. Mult évben 254.363 mm. Zab: bevetett terület 24.035 kat. hold, átlagos holdankint 602 mm., összesen 144.700. Mult évi 175.244 mm. Ezek szerint vármegyénk területén az idei várható termés a mult évihez arányitva jóval silányabb, ami amugy is hanyatló gazdasági viszonyainkra nézve nagyon is szomoru.

Szerkesztőség:

Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.

Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Amateur fényképészeknek!** Általánosan elismert kitünő szalon- és uti fényképészeti készülékek, felülmulhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek **Moll A** cégnél (Bécs, Tuchlauben 9. cs. és kir. udvari szállitó) kaphatók.

Ezen üzletág alapittatott 1854 ben

Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

Vese, hugyhólyag, hugydara és a **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző és emésztési** szervek **hurutos** bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

SALVATOR

sikerrel rendelve lesz.

Hugyhajtó hatásu!

Kellemes izü! | Könnyen emészthető

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

MATTONI

ERZSÉBET SÓSFÜRDÖJE

gyógyhely Budapest (Budán),

Idény április hó 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bir

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos dr. POLGAR EMIL.

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

HIRDETÉSEK.

Pötschingi Savanyukut

herceg **Eszterházy Pál-forrás, Savanyukut Bécsujhely** mellett, elismert legjobb és olcsó asztali-ital. Szétküldés utánvéttel a **forrás-vállalat** által **Bécsujhely**, Singergasse No. 3.

PÉNZ

4%-os

törlesztéses kölcsönöket nyujtunk budapesti és külföldi elsőrangu pénzintézetektől a földbirtok és ingatlan ¾ értékeig I. és II. helyre 15—65 évig terjedő időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami- és magánhivatalnokoknak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1—15 évig terjedő időre **gyorsan és discreten.**

Bank- és magánadóságok convertálása.

Meller Lajos és Társai

bankbizomány

Budapest, VI., Dávid utcza 15.

(Törvényszékileg bejegyzett cég).

(Válasz bélyeg)

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES“ folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a **legmagasabb munkaképesség garantálva.**

HYDRAULIKUS SAJTÓK

különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlök, aszaló készülékek

gyümölcs és főzelék aszalásra, **gyümölcs-vágó** és **hámozó-gépek**, legujabb szerkezetű szabad. önműködő **„SYPHONIA“** fa és **szőlővessző permetezők**, a szegecs és tormáncs valamint a vértetű kiirtására; **szőlő ekék.**

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph. és Társa

„Agricola“ (tolóvetőkerék rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára váltokerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé.

Különlegességeket: széna és arató-gereblyék, szénaforgatók, széna- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurök, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészitésre szolgáló gépeket a legujabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállitanak.

MAYFARTH PH. és TARSA, gazdasági gépgyárak, vasöntődék és ekegyárak

Bécs, II/1. Taborstrasse 71. szám.

Kitüntetve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállitásokon. Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselők és viszont elárusitók kerestetnek.

Hock János imakönyvei 1 forint 20 krtól 10 forintig.

Richter-féle horgony Kőépitőszekrények. Alkalmas ajándék, diszdoboz névjegy boritékkal.

NAGYKANIZSA, 1904. junius hó.

T. CZ.

Vagyok bátor legalkalmasabb

AJÁNDÉK TÁRGYAKKAL

dúsan felszerelt üzletemet szives figyelmébe ajánlani.

Raktáromon **képes könyvek** és **ifjusági iratok** minden nem és kor számára **ajándék és diszművek**, pompás kötésü **imakönyvek, emlékkönyvek, diszlevélpapirok, irószerek, tárcza- és fali-naptárak, társas-játékok**, legujabb **hangjegyek**, nagy választékban találhatók. A hazai irodalom gyöngyein kivül a **német** irodalom keresett műveit is beszereztem, ugy, hogy minden tekintetben módot nyujtok becses igényeinek kielégitésére.

Ez alkalommal szives figyelmébe ajánlom

HANGSZERKERESKEDÉSEMET

a hol különösen a tanuló ifjuság számára szolgálhatok hasznos és maradandó becsü ajándékokkal. **Zenélő műveket és mechanikai hangszereket,** melyek diszes ajándékokat képeznek, szintén raktáron tartok s esetleg részletfizetésre is szivesen átengedem.

Továbbá legyen szabad több uj betüfajból dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDAMAT

becses figyelmébe ajánlani. **Névjegyeket, esketési** és **báli meghivókat izlésesen és jutányos árakért készitek el.**

Üzletemet szives jóakaratába ajánlva vagyok

mély tisztelettel

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

könyv-, papir-, zenemű- és hangszerkereskedő.

Teljesen felszerelt mesterhegedü igen finom kivitelben, kitünő hanggal, vonóval és zárható tokkal CSAK 10 FRT.

Ujdonság!

A hol zongora nincsen, s gyönyörü zenét hallgatni és tánczolni szeretnek, ott nélkülözhetlen a

„MIGNON“

szalon zenélő mű, mely a leghosszabb operákat, tánez-zenét stb. hangjegyről játszik.

A tánez-zenét megszakitás nélkül szolgáltatja.

Ára 25 és 32 forint.

Vendéglősöknek nagyon fontos.

Legnagyobb raktár dobozos levélpapirokban. Különlegesség családi Cassetták.

Pallas nagy Lexikona 16 kötetben félbőrkötésben ára 96 frt., részletfizetésre is megkapható.

VELMA SUCHARD

Nyersen való evésre páratlan.

Hirdetések Bécsi lapok, továbbá az összes külföldi ujságok részére a legolcsóbban eszközöli RUDOLF MOSSE, Annoncen-Expedition WIEN, I. Bez., Seilerstätte 2.

Z. K. 1/13. 904.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobozt Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altesthántalmak, gyomorgörcs és gyomorhérv, rögzött székrekedés, májbántalom, vér tolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti dobozuak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomosillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek s felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf Fiai.

Stubica Töplitz hévvizfürdő

Uj fürdőigazgatóság. Uj berendezés.

Fürdőidény: május 1-től október végéig.

A zagoriai vonal Zabok állomásától 1/4 óra, Stubica Töplitz megálló állomástól 1/2 óra távolságban.

Ezen 53·b C. foku hévviz fölülmulhatlan hatásu, főleg csúzos izom s izületi fájdalmak, idült csonthártyalob, idegzsábák, főleg Ischias, izületi zsugorok s idült Brightkór ellen.

Természetes iszapfürdője s modern berendezésü izzasztó helyiségei (Caldarien) nagyhatásuak női bántalmaknál igy méhlob után visszamaradt iszadmányok felszivódására. Egyéb gyógyhatányok Massage, villanyozás galván és faradicus árammal, villanyos Massage s. a. t.

A fürdő Zágoriának egyik legszebb tág völgyében fekszik kiterjedt szép árnyas erdei sétányokkal.

Állandó gyógyzene. Lawn Tennis tekepálya.

Kocsik minden vonathoz Zabok s Stubica Töplitz állomásoknál. Több tagu családuak ajánlatos az érkezést előleg bejelenteni. Föltünő olcsó árak, lakás, fürdő s étkezésnél. kitünő konyha, természetes borok.

Utbaigazitást ad a fürdőigazgatóság, s dr. Spanner I. fürdőorvos magyar nyelven. Prospektus ingyen s bérmentve.

Elekrotechnikai szakiskola,

felszerelve **laboratorium** és **tanműhelyekkel**

POZSONYBAN.

Folyó évi szeptember hó 5-én nyilik meg az első évfolyam oly tanulók részére, hol azok

Elektrotechnikusokká (Üzemhivatalnokok) stb.

elméletileg és gyakorlatilag (két éven keresztül) kiképeztetnek.

Felvétetnek 15-től — 30 évekig. — Előképzettség: néhány középiskola vagy polgár iskolai osztály, kereskedelmi, — vagy ipariskola.

A villanyerő állandóan növekvő felhasználása üzem és világitási célokra, továbbá vegyészeti gyárakban stb, arra a meggyőződésre vezetheti a t. szülőket (gyámokat), hogy tanácsos, ha fiaik (gyámoltjaik) erre az ép oly szép, mint nagy jövőjü pályaléptetni az által, hogy beiratkozik a fentemlitett szakiskolába. Jelentkezni lehet minden nap.

Az igazgatóság kivánatra ingyen küld tantervet, prospektust, stb. és közelebbi felvilágositással azonnal szolgál.

Az igazgatóság.

Szénásy

SZÁZSZORSZÉP

levélpapirja

a

legjobb csontlevélpapir.

KAPHATÓ:

Ifj. Wajdits József

papiskereskedésében.

HIRDETÉSEK.

felvétetnek e lap

kiadóhivatalában.

Nagykanizsán.

Mulatságok alkalmával ajánlok a legjobb árak mellett díszitéseket és lámpionokat

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

Nagykanizsán.

FONTOS

GYOMORBAJOSOKNAK!

Étvágyhiányt, gyomorfájdalmakat, émelygést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat, főfájást stb. megszüntet azonnal a világhirü valódi

BRÁDY féle

MARIACELLI GYOMORCSEPPEK.

Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozat! Kis üveg használati utasitással 80 fillér, nagy üveg 1·40 korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: BRÁDY C. gyógyszertára a „Magyar Királyhoz" Bécs, honnan kivánatra ingyen küldetik az érdekes „Specialbroschür."

5 kor. beküldése után 6 kis üveg, 4.50 kor. beküldése mellett 3 nagy üveg lesz bérmentve küldve. Képviselet Magyarország részére: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára Budapest, Király-utca 12

Óvakodjunk utánzatoktól! A valódi MARIACELLI gyomorcsepp k fenti védjegygyel és aláirással kell, hogy ellátva legyenek.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használtban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműek mosására. a Schicht által ujonnan feltalált

mosókivonat,

„Asszonydicséret"

védjeggyel, a ruha beázsztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának telljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett czég kezességet vállal.
6. Rendkivül kiadósaga folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Nélkülözhetetlenné válik minden házlasszony és mosónőnél egy egyszeri kisérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht György, Aussig.

A legnagyobb gyár a maga nemében, az europai szárazföldön.

Egyéves önkéntességre előkészitő iskola Zsolnán.

A polgári iskola igazgatóságának felügyelete alatt.

KÖZÉPISKOLAI TANÁROK!

FÉNYES TANEREDMÉNY!

Tanfolyam kezdete f. é. szeptember hó 20-án.

Felvilágositást ad **a tanfolyam igazgatósága.**

Gyomor betegeknek!

Mindazoknak, kik a gyomor meghülése, vagy tulterhelése, rossz, nehezen emészthető, nagyon meleg, vagy hideg ételek élvezete által, vagy rendetlen életmód következtében gyomorbetegséget, mint

Gyomorhurut, gyomorgörcs,

Gyomorfájdalom, nehéz emésztés, vagy nyálkásodást kaptak, ajánlunk egy kitünő háziszert, melynek kitünő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a

Hubert Ullrich' féle növénybor.

Ezen növénybor kitünő, gyógyhatásunak talált füvekből, jó borral van készitve és erősiti, életre kelti az ember emésztő szervezetét. — A növénybor megakadályozza az emésztési zavarokat és előmozditja az egészséges vér ujjáképződését.

A növénybort idejekorán használva, gyomorbetegségek még a csirájukban elfojtatnak. Symptomák mint: Főfájás, felbüfögés, gyomorégés, felfuvódás, rosszullét hányással, melyek chronikus (idős gyomorbetegségeknél oly gyakran előfordulnak elmulnak néhányszori ivás után.

Székrekedés és ennek kellemetlen következményei, mint szorulás, kólika, szivdobogás, álmatlanság, valamint vértolulás a májban, epében és a nagy Zsiger-érben (Arany-ér bántalmak) a növénybor által gyorsan megszüntetnek. A növénybor megszünteti az emészthetlenséget és könnyü székelés által eltávolittatnak a gyomorból és belekből alkalmatlan részek.

Sovány, halovány kinézés vérszegénység, elerőtlenedés,

legtöbbször a rossz emésztés következményei, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotá. étvágyhiánynál, ideges bágyadtság és rossz kedélyhangulat, továbbá főfájások, álmatlan éjjelek következtében ily egyének lassan egészen elpusztulnak. Növénybor az elgyöngült életerőnek uj lüktetést ad. Növénybor fokozza az étvágyat, az emésztést és táplálkozást előmozditja, elősegiti az anyagcserét, gyorsitja a vérképződést, megnyugtatja a feldult idegeket és életkedvet szerez. Számtalan elismerés és hálanyilvánitás igazolják ezt.

Növénybor kapható 3 és 4 koronáért a Nagykanizsai, Ujudvari, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segesdi, Csurgói, Berzenczei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborui, Kotorii, Mura-Csányi, Rátkai, Podturenj, Szelniczai, Alsó-Lendvai, Pákai, Baksai, Noval, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy Radai, Kéthelyi, Marczalii, Kaposvári, Nagy-Atádi, Tarányi, Virjei, St.-Georgeni, Kalinovaci, Novigradi, Kapronczi, Perlaki, Csáktornyai. Varazsdi stb. gyógytárakban és fűszerüzletekben, és az osztrák magyar monarchia legtöbb gyógytárában.

A kanizsai gyógytárak 3 és több üveg nővénybor rendelésnél eredeti árak mellett küldik szét mindenüvé a monarchiában.

Utánzásoktól óvatik.

Kérjenek csakis

Hubert Ullrich' féle növénybort.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

NAGYKANIZSA, 1904. augusztus hó 20-án. 34-ik szám XLIII. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére cimzetten Nagykanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok visszaküldetnek

A nagykanizsai „Ipar-Testület," a „nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság," a „Kotori takarékpénztár részvénytársaság," „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagykanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagykanizsai tanitói járáskör," a „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tápintézete," a „katonai hadastyánegylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ TÁRSADALMI HETILAP.

Hivatás és kenyér.

Az orvosi pálya, semmi kétség, a leghumánusabb pálya. Az orvos hivatásával csak a lelkész hivatása ér föl; amaz a testi szenvedésektől vált meg, ez a beteg lelkét oldozza fel. A lelkészről gondoskodik az állam s gondoskodnak róla a hivők; az orvosról azonban nem szeretnek gondoskodni — az egészségesek. Nincs hivatás, amelyet olyan kevésbe vennének azok, akik nem szorulnak rá. És nincs hivatás, amelytől annyi áldozatkészséget követelnének, mint az orvosi hivatástól. Az emberek azt hiszik, hogy az orvos köteles gyógyitani. S igy is van. Szent esküvel fogadja az orvos, mielőtt pályáját elkezdi, hogy bármely hivószóra megjelenik a szenvedőknél. Ez esküt szeretik arra magyarázni, hogy az orvos hivatását tartozik teljesiteni anyagi jutalom nélkül is, mert hisz esküt köti. Nem egyesek élnek e felfogással; de megvan a hajlandóság a nagyközönségben, hogy igy fogja fel az orvos hivatását.

Pedig az orvosnak a hivatása egyuttal a kenyere is. Hivatását azért is teljesiti, hogy kenyere legyen. Nemcsak pályája, de egyuttal keresetforrása is az orvosnak a gyógyitás. Ha tehát valaki igényt tart arra, hogy az orvos hivatását a maga testi javára magához kösse, az adja meg az orvosnak a lehetőséget, hogy hivatásából meg is élhessen, Orvost dijazni tehát épp oly kötelesség, minthogy dijazni és fizetni kell azt, aki testi vagy lelki szükségleteinek ellátásáról gondoskodik. E fölött vitatkozni nem is lehet.

De arról sem lehet vitatkozni, hogy az orvost méltóan kell dijazni. Méltóan hivatásához és méltóan az orvos társadalmi állásához. Sőt az orvos dijazásánál még egy harmadik tényező is szerepet játszik: méltóan a beteg társadalmi és vagyoni állásához. A dijazás standartja természetesen az orvos hivatása.

Ez a hivatás, a mint megérdemli a legfőbb tiszteletet, épp ugy megérdemli az előkelő dijazást is. A dijazás azonban e magas polcról lejebb szállitható a betegnek körülményeihez képest, de csak egy bizonyos fokig. Mert az orvosi dijazás egy bizonyos fokon alul nem juthat; ha a dijazás e bizonyos fokig mérséklődött, az orvos e foknál alacsonyabb dijazást el sem fogadhat, hanem ilyenkor inkább dijtalanul köteles teljesiteni az orvos hivatását. Épp az orvosi hivatás méltósága és tekintélye parancsolja, hogy tulságosan kis dijazást az orvos el se fogadjon.

Aki a már nem ismeretlen 40—50 kros dijazást ajánl fel esetleg tarifaszerűen az orvosnak, az becsmérli és lenézi az orvosi hivatást, az ilyen dijazás nem méltó az orvoshoz; az orvos is kicsinyiti önmagát, ha ilyen dijazást elfogad, inkább teljesen ingyen lássa el feladatát.

Sajnos, hogy aktuálissá vált nálunk az a kérdés, hogy az orvos ilyen garasos dijazást ne fogadjon el. Sokszor gyülléseztek orvosaink, hogy a nagyközönség kicsinylő hajlandóságával szemben bizonyos minimumok állapittassanak meg. Ez orvoskari mozgalomnak az intenciója teljesen helyes és méltánylandó. De abban sem tudunk megnyugodni, hogy az orvosok, bárha a minimumot is, tarifához kössék. A minimumot ne dijtáblázat állapitsa meg, hanem az orvosok önérzete. Ne resteljen az orvos a közönséggel szemben példát statuálni ott, hol erre módja van, ne resteljen bizonyos dijazások emelése érdekében akár birósági segélyt is igénybe venni. Igaz, hogy az ilyen fellépés egyideig rossz vért ezül a közönségben, de a végén mégis a közönség lesz az, aki belátja, hogy az orvosnak van igaza.

De tarifát az orvos nem állithat fel, mert az orvos teendőjét és érdemét előre megszabott taksákkal mérni nem lehet. Elvégre az orvos egy-egy látogatásának értéke annyira különböző, hogy ezt egyképpen elbirálni nem lehet, hogy az orvos annyit kapjon, amennyit megszolgált. Az orvosi működés nem szolgálat, de hivatásteljesités; ilyképpen az orvos a maga látogatását előzetesen még önmaga sem taksálhatja.

Ezzel szemben azután mellékesnek tartjuk, hogy magas-e, vagy alacsony-e az a skála, melyet az orvos megállapit. Maguk az orvosok sem gondolhatnak arra, hogy a közönség e skálákat betartja. De meg az orvosok sem volnának megelégedve, ha a közönség a maga jogának tartaná azt, hogy csak e megállapitott dijakat fizesse. Az egyik orvos a megállapitottnál többre tartja a maga működésének becsét, a másik orvos pedig, ha a látogatások egész sorozatát látta el egy betegnél vagy valamely családnál, — ugy érzi, hogy a megállapitottnál kisebb dijazással is beérheti.

Mint a közéletben és a társadalmi életben annyi más dolog, az orvosi dijazás ügye is a diszkréció kérdése. Szabályozni skálákkal, paragrafusokkal az orvos dijazást nem lehet. Az orvosi dijazás a közönség diszkréciójára van bizva és csak egy szabályozója van: az orvos hivatásának méltósága és tekintélye. Ha majd az orvosi hivatás méltóságát a közönség és az orvosi kar egyaránt átérzi és átérzi, akkor el fognak tünni a panaszok, melyeket az orvosok hallatnak ez idő szerint.

H—s.

Közgazdasági és közélelmezési bizottság városunkban.

Mai viszonyok között elvitázhatatlan, hogy a hatóságoknak, a mutatkozó és fokozatosan tapasztalható nehéz megélhetési viszonyok enyhitése érdemében közbe kell lépni. — A bekövetkezett 1904/1905. évi inséges esztendő, legjobban igazolja állitásunkat és észrevehetővé teszi, városunkban egy közélelmezési bizottság hiányát. Városunkban akkor, mikor tetszik, emelik az élelmi szerek árait és nincs ki a város polgárainak érdekében felemelné szavát. A mészárosok egy éven belül 50%-kal emelték a hus árait, s most, hogy a marha ára leszállt, az ár csökkenést észre sem vesszük. A pékek a kenyér árát 30—40 százalékkal akarják emelni akkor, mikor a buza ár emelkedése 8—10%. Városunk közönsége szabadon ki van téve az élelmi szer árulók kénye-kedvének oly annyira, hogy előbb-utóbb, ha a hatóság közbe nem lép, a szegénynéposztály a legszükségesebb napi kenyerét sem képes beszerezni. Igy vagyunk az állatok élelmezésére szánt termányekkel is. A folyó évi nagy szárazság miatt a takarmány dolgában nem kevésbbé rosszul állunk, melyet sulyosbit az, hogy a városunkban fellépett lépfene állati betegség miatt, a marhák legelőre nem hajthatók, istállóban tartandók, hol pedig elfogyasztják a felére összegyűjtött takarmányt, melyet pótolni alig lehet, mert a kapás növények is rosszul fizettek. Az állategészségügyi hatóságnak a törvény rendelkezése alapján be kellett tiltani a csordai legeltetést. A közgazdasági és közélelmezési bizottságnak azonban módjában állna — ha volna — a városi képviselőtestülete utján felterjesztést intézni a földmivelésügyi miniszteriumhoz az érdemben, hogy a marhák a közlegelőre kijárhassanak. Nem hiszük, hogy a földmivelésügyi miniszter megtagadná ezen kérelmet a jelenlegi nyomasztó gazdasági viszonyok mellett.

Egy-két példával akartuk csak illusztrálni szükségességét egy a városunkban létesitendő közgazdasági és közélelmezési bizottságnak, melynek hivatása lenne a piaci élelmi szerek ellenőrzése is, és nagyon sok más.

A város szervezési szabályrendeletének módositása most van folyamatban, melyben a többi bizottságok közé ez a legfontosabb bizottság is felveendő, mely a városi polgárság jólétének ellenőre lenne.

De addig is, mig ez a bizottság létesül, a városi képviselőtestület kebeléből küldjön ki egy bizottságot, a kiküldendő bizottság beható tanulmányozás után intézkedjék a husárak leszállításáról és a kenyér árának csak mérsékelt, oly arányu emelését engedje meg, a mily arányban a gabona ára emelkedik. Intézkedjék továbbá a piaci kofarendszer megszüntetése érdemében is, mely egyik oka a nagy drágaságnak. Intézzen felterjesztést a földmivelésügyi miniszteriumhoz, hogy a szarvasmarhák a közlegelőre kihajthatók legyenek.

Tartassanak szakelőadások a takarmány hiány mikénti pótlása tárgyában. Küldjön ki kebeléből hetenkint más és más tagot, ki a hatósági orvos közbe jötte mellett a piacon áruba bocsátott terményeket különösen a tej árukat megvizsgálná. A mennyiben a mészárosok és pékekkel a tárgyalás eredményre nem vezetne, állittassék fel a hatóság kirendeltségének kezelésében mészárszék és pékműhely, hol

TÁRCA.

A tenger örültje.

Irta: Sven Drosen.

— A »Zalai Közlöny« tárcája. —

A szeptemberi köd áthatatlan szürkeséggel feküdte meg a tengert, a földet, az egész világot, mindent. A kikötőből akkor fordult ki méltóságosan az utolsó hajó. A legutolsó, amely a téli hajózási szünet előtt a partot érinti.

A hajóhidon egy ember állt, s hosszan tekintett a távozó hajó után. Aztán lassanlassan megfordult és sóhajtva mondta maga elé:

— Tehát ezen a nyáron sem!...

Ismét lepergett egy esztendő, amelyik nem hozott semmit. Ma van legutoljára a hajóhidon, mint minden esztendőben szeptember 30-án. Ezen a napon temeti el minden esztendőben a reményeit. De az első tavaszi napsugár megint föléleszti a dermedt reményeket, követeléseket támaszt a sorssal szemben s a reményekből várakozás, kényszeritő, erőszakos vágyak lesznek, amig szeptember harmincadika, — az utolsó hajó, véget nem vet mindennek s vágyakat, reményeket el nem temet.

Igy van ez már husz esztendő óta s az az ember még mindig nem felejtette el a reménykedést.

A magános ember csöndesen haladt fölfelé a dómbon, amelynek tetején áll a háza. Egyemeletes, bokrok, fák közé bujtatott gyönyörű remeteség.

Belépett az ajtón, nemsokára azonban ismét kijött és megindult a kert felé. Az az egypár pillanat azonban, amelyet a házban töltött, egészen megváltoztatta. Az urias ruha helyett most kopott parasztos gunya födte tagjait. Ezután mindig ezt a ruhát fogja viselni — egészen az uj tavaszig. Pedig ez a ruha ugy megöregiti, olyan törődötté teszi, holott a legszebb férfiévekben van, hiszen mindössze alig negyvenöt esztendős. Husz év óta minden esztendőben egyszer megcsinálja a mérlegét is az életének. Az a rettenetes nap ma ujra elkövetkezett. S ezen a napon elmondja magának a puszta igazságot minden szépitgetés nélkül.

— Huszadszor van szeptember harmincadika. Husz tavasz, husz nyár, amelyeket hiábavaló reménykedésben töltöttél el. Hát van-e még egyáltalán jogod a kis Annára? Te huszonöt éves voltál, ő tizenhét, amikor odaát az öblön tul, a nyakadba borult. Mikor aztán visszafelé evesztünk, megmondtad néki, hogy: nézd, Anna, nekem tulajdonképpen nincs semmim, a ház, a föld, meg minden az apámé. De majd valamikor minden az enyém lesz. És ha te igazán rá tudnád szánni magad, hogy ott élj velünk a házban, akkor jut majd a hármunk számára is elég.Ném fogunk szükséget látni.

És akkor Anna egyszerre elcsöndesedett és csak ugy gyönyörűen szorította az evezőt. Olyan kérve, szinte esdekelve mondta:

— Engedj még egy kicsit a városba, Róbert, lásd, én még nem élveztem, nem is láttam igazi életet. Oh, ugy vágyódom utána, hogyha tudnád. Én szeretlek téged és a jövő nyárra visszajönnök. Aztán mindig itt maradok melletted. Mindig!

És ő beleegyezett. Akkor aztán elkövetkeztek azok a gyönyörűséges órák, azok a boldog együttlétek, egészen addig, amig le nem szállt az őszi köd, s egy borongós szomoru reggelen a kis Anna elutazott a szüleivel a városba.

A legelső nap borzasztóan szomoru volt nélküle. A tépelődő ember megállott egy virágágy mellett.

— Itt sirtam legelőször életemben, azon a napon, mikor elment. De azért jöttek a levelek. Mindennap egy édes, piciny levél. Egy egész csomó van belőlük.

Azokat ő ma mind elolvasta, mint husz esztendő óta mindig, egyszer: szeptember harmincadikán.

Hm; aztán jött a nyár, de Annácska nem jött még vele. A levelek is ritkultak, végre pedig egészen elmaradtak.

De ő még mindig remélt és várt, hűségesen. Nem akart utána futni. És valami kemény fatalizmus lepte meg a lelkét. Hogyha az enyémnek kell lennie, hogyha az én számomra van kijelölve, akkor ugyis az enyém lesz, ha semmit sem teszek is. Hozzám vezeti a végzet. És ebben a rendületlen hitben várt. Télen át azonban egészen okosan és normálisan gondolkodott a dolog felől:

— Az Anná?!... Ki tudja, kinek a felesége lett azóta! Igazán nevetséges, hogy ugy kötöm magam az emlékéhez.

A legelső tavaszi napsugárral azonban vége volt egyszerre minden okosságnak.

— El kell jönnie neki! El kell jönnie! — Mert ő vágyódik utána...

Maga elé képzelte bájos alakját, hófehér nyakát, örökké mosolygó kék szemeit, üde, rózsás ajkait. És ez az éhes, mohó vágyakozás kiverte őt odujából...

Már sötétedett, mikor a férfi visszatért a házba. Szobájában már égett a lámpa s öreg gazdasszonya vacsorához teritette az asztalt.

Jóizűen megvacsorázott s mikor az öregasszony leszedte az asztalt, ismét elővette azt a levélcsomagot és elolvasta mindeniket ujra és ujra. De nem lett szomoru, sőt igen jó kedve volt. Néhol hangosan fel is nevetett, hogy ha egy-egy ötletesebb fordulathoz ért. Végre pedig valóságos büszkeséget érzett, hogy egy szép leány neki ilyen leveleket irt. Neki, aki tulajdonképpen félig-meddig szinte paraszt volt.

És most a téli nyugalom következik. A kis Anna még álmait sem fogja ezalatt zavarni. Hanem a legelső hajó ismét ott fogja őt találni a hajóhidon. Ismét várni fogja az ő kis Annáját, akit még most sem tud másként, csak fiatalnak, szépnek, üdének, elképzelni. Most, husz esztendő multán!...

És az emberek a tenger örültjének nevezik őt, pedig nincs igazuk: az az ember csak — boldog.

Deák Ferenc adomái.

— A „Zalai Közlöny" tárcája. —

Deák Ferenc hires adomázó volt. Adomái közül némelyik többet fejez ki, mint száz hosszu beszéd, s ha összegyűjtenék, kikerülne azokból egy vaskos kötet.

Egyszer-másszor azonban olyant is közöltek tőle a lapok, mely nem az ő földjén termett. Ha ilyes véletlenül az öreg ur kezébe jutott, nevetve szokta mondani: „Ehhez is annyi a közöm, mint a budai keserűvizhez. Nevemet viseli, de nem tulajdonom."

*

Az ötvenes években egyszer valamelyik bécsi miniszter találkozott Deákkal.

A miniszter a magyarok szenvedőleges ellenállásáról szólva azon meggyőződésének adott kifejezést, hogy a számra nézve gyöngébb magyar előbb-utóbb is föl fog olvadni a művelt német népben.

— No én más véleményben vagyok — felelt Deák: — de ha a magyarnak a szláv vagy német elem általi elnyeletés közt kellene választania, bizonyosan ez utóbbit választaném. Csakhogy én azt hiszem, miszerint ez még messze van.

— No, akkor nem látom át, miért vonakodnak mindjárt ráállani arra, mi egyszer, ha később is, de mégis okvetlenül be fog következni? — kérdé a miniszter.

Deák percnyi hallgatás után igy szólt:

— Excellenciád bizonyosan jó keresztény és reméli, hogy az égbe juthat. Mégis kétkedni bátorkodom, hogy azért örömestebb menne oda ma, mint holnap.

*

A 65-diki országgyűlés elején valami alkalomból a képviselőket egyenként hivták föl, s azok kilépve, az elnöki szék elé járultak. — Kuba — olvassa a jegyző. Egy parányi kis ember lépett ki. — Kubica — olvassa utána a jegyző. — Boldog Isten — mondja Deák — ha a Kuba ilyen pici volt, mekkora lesz akkor Kubica! — Az volt aztán a komikum, hogy Kubica igen magas, szálas ember volt.

jó és olcsó minőségü hus és kenyér állana a város polgárságának rendelkezésére.

Ezek az intézkedések foganatositása égetően sürgős ép ugy a közgazdasági és a közélelmezési bizottság felállitása is, mert ellenesetben oly inséges idők jönnek városunk közönségére, milyenre a legöregebb emberek sem emlékeznek.

F.

Hogyan élünk?

Mikor e sorokat irtam kivül zuhogott az eső és tisztán láttam, hogy a hosszantartó gyilkos szárazság után mint szedi össze magát és indul fejlődésnek az elernyedt zöldség. Fű, fa, virág oly jól érzi magát, mint mi éreztük magunkat, ha egy forró nap után 16° hideg vizzel öntettek bennünket végig. Gazdálkodással sohasem foglalkoztam, e percben azonban földmüvelő vagyok én is, érdekelnek a mezei élet változatai, kilátásai. A legmegrögzöttebb merkantilisták a füstös kávéházban érdekkel olvassák ma a lapok gazdasági tudósitásait, mindnyájunkon valami természetbölcseletei hangulat vesz erőt. Megszünt a korzó, üres a szinház, vége a sétáknak és mi korzós, szinházas, sétáló gyermekei a gondtalan életnek nem siratjuk ezeknek az élvezeteknek a hiányát. Örülünk az istenáldásnak, a becsületes, hatalmas zuhogó esőnek.

Ami elbúsit, csak az, hogy későn érkezett. Megment még sok exisztenciát, de sokat is tesz tönkre azzal, hogy váratott magára. Hétköznapi életünknek nagy szörnye, a drágaság már beköszöntött és egy évig nem fog lemenni a nyakunkról. Itt élősködik rajtunk, elrabolja életünk kényelmét, kellemességeit és rettenetes esztendőre van kilátásunk. Megdrágult a kenyér, a hus, a zöldség. Sok, mérhetetlen sok pénzbe fog kerülni az idén a gyomor és oly zsarnokunk lesz, mely minden egyébtől meg fog fosztani bennünket. A szárazságnak az egyik sajnálatos, de nem érdekes következménye. Van érdekes következménye is. Az, hogy megdrágult a cipő, a cipőtalpalás, a ruha és Budapesten — a borotválkozás is. Ez már nagy szó! Ez már egy hatalmas lépés a pénz értéktelenedése felé. Uj agiója lesz a pénznek. Ha vonz a szabók, cipészek, háziurak, borbélyok és más praktikus lények példája, akkor nincs mitől félni. A hus, a zöldség és egyéb szükséges cikkek árával arányban ime, növekedni fog mindnyájunk jövedelme és ez esetben semmi sem drágult meg, csak a pénz veszitett értékéből. Az a fogalom, melyet eddig bennünk például egy korona értéke fixirozott, ez a fogalom egy korona ötven fillérnek lesz a fedezője. És mindenkinek annyi egy korona ötven fillérje lesz ezután, mint a mennyi egy koronája volt azelőtt. Valamikor egy öl fának öt forint volt az ára. Ma tizennégy forint. De valamikor a fa eladója az öt forintért ugyanannyi hust kapott, mint kap ma tizennégy forintért. Ez tiszta dolog. Veszitení ily egyöntetü emelkedés mellett csak a termelők fognak, kiknek megdrágult árai még a régi értékben vannak megállapitva. De miután az ily egyöntetü emelkedés nem egy, sem huszonöt nap müve, de nem is egy esztendőé, az ő veszteségük sem lesz tetemes és ki fogják heverni.

Magyarország tizenhat millió lakójának ily egyöntetü cselekvéséről azonban, sajnos, csak egy operett iró álmodhat. Sem nekem, sem neked, sem neki egy krajcárral sem lesz több jövedelmünk ezután, mint volt eddig. A szabók, háziurak és csizmadiák kivételes lények. Ők már steigeroltak. De az emberek többsége sem nem szabó, sem nem háziur. Vannak járásbirósági irnokok és miniszterelnökök is; szegények! Köztük pedig vannak hivatalnokai a törvényszéknek, adóhivatalnak, postának, vasutnak, gyáraknak, kereskedelmi magáncégeknek, vannak tanárok, ujságirók, művészek, napszámosok, koldusok és csirkefogók. Ezek a maradi lények fájó szivvel és súlyos deficittel fognak tekinteni boldog háziur- és szabó-embertársaikra. Sirni fognak a gabonaárak miatt és dühöngeni a steigeroló mesterségek szemérmetlen uzsorája felett.

Hát hogy élünk meg?

Nevetségesen egyszerü a válasz. Takarékoskodni fogunk. Aki például eddig ezer forintos téli estélyeket szokott adni, az ad ezentul hétszázötven forintosakat. Aki ötszázforintosakat szokott adni, az ad háromszázhetvenöt forintosakat. Aki adott tizforintosakat, az semilyent sem fog adni. Aki pedig eddig sem adott semilyent, az ezentul mások estélyeire fog járni, hogy megvacsorázhasson.

Ki eddig Osztendében nyaralt, az ezentul Bagola-Sáncot keresi fel. Ki eddig is itthon maradt a nyáron, az ezentul itthon marad a végzeten.

Ki eddig öt tállal ebédezett, ezentul csak három tállal fog elfogyasztani. Ki eddig sem evett, annak most kettős vigasztaló oka lehet a koplalásra.

És igy tovább.

Igy képzeli ezt az „Ujság" cikkirója, ki preventive ajánlja a takarékosságot, nehogy később adóssággal legyünk kénytelenek terhelni ingatlanainkat. És igy gondolja Sebestyénné Stettina Ilonka is, ki ama „Háztartástan" cimü kézikönyvet irta, melyből a leányok a polgári iskolában megtanulják, hogyan lehet minimális négyezer forint évi jövedelemmel adósság nélkül gazdálkodni. — Én teljes mértékben méltányolom a „Háztartástan" okos tanácsait, azonban Uramorák János városi dijnok oly szamár, hogy e tanácsokat sehogy sem tudja megérteni. Mondom neki, hogy mit ajánl az „Ujság", mely elég demokrata ahhoz, hogy már évi négyezer korona jövedelemmel is szóba álljon. Azt mondja az Ujság, hogy az élvezeti cikkek budgetjét kell megszoritani. Uramorák Jánosnak azonban egyedüli élvezete a feleségén kivül a sport cigaretta és ő ebből nem enged, ha mindjárt a lélekzetvételt is megadóztatják. Mert hát ő és még sokan ugy vélik, hogy nem elegendő, hogy adósság nélkül legyünk, de lényeges az is, hogy emberségesen éljünk. Már pedig a hivatalnoki fizetésből jobb időkben is alig lehetett emberségesen élni, hát még ma, a nagy drágaság idején. Az az élvezet, hogy nincs adósság, nem pótolja a táplálkozás hiányát.

Bizony sötét felhő nehezedik a polgári középosztály láthatárára. Megfogja zavarni ennek isteni nyugalmát és nagy mértékben megfogja ingatni szilárdságát. A fixe fizetett emberek azt fogják észrevenni, hogy körülöttük minden léghajóba ült és felszállt, csak ők maradtak itt alant. Az iparosok, kereskedők felemelik portékáik árát, hogy jövedelmük arányban legyen a termés drágaságával. A hivatalnokok, tanárok stb. nem steigerolhatnak. Ők lesznek a bünbakok, kik nem tudnak magukon segiteni. A cifra nyomoruság nem fog engedni a cifraságából, hanem hogy ezt fentarthassa, a nyomoruságban kell növekednie.

Semper.

HIREK.

— **Szent István ünnepe.** Szent István napján fölszállnak gondolataink a magyar állam megalapitójához, kit az egyház szentnek avatott, de aki bölcs és hatalmas is volt és akinek inditó ereje még ma sem veszett ki a magyar nemzet életéből. Ha az ő emléke ihleti meg a király és a nemzet szivét, akkor meg kell lelnünk a kivezető utat, mely a nemzet boldogulásához vezet. Mit mond Szent István emléke a magyaroknak? Megmondja nekik, hogy a magyar nemzet királyához hű nép. Más népeket hatalmas urak meghóditottak, leigáztak és a hóditó maga tette magát királylyá. A magyar kezdettől fogva szabadon választja királyát. A magyar akart királyt. Nem szolgalelküségből — ezt legnagyobb ellenségei se vetik szemére a magyarnak — hanem abból a hatalmas politikai ösztönből, mely az államalkotó népet megkülönbözteti az elzüllésre szánt embertömegektől. Amit modern államtudósok mint az emberiség történetének nagy tanulságát levontak, hogy nyugalmas fejlődést csak alkotmányon alapuló királyi hatalom biztosit, azt eleink ezer évvel ezelőtt megérezték és megvalósitották. Azért hálás szivvel emlékezünk meg a szent királyról, aki hazánkat az alkotmányosság utjára vitte, a polgáriasodást népével megszerettette és a keresztény vallás felvételével népét szelidségre és emberszeretetre szoktatta.

— **Istentiszteletek.** — Királyunk I. Ferenc József születése napjának évfordulóján f. hó 18-án az összes hatóságok jelenlétében a róm. kath. plebánia templomban reggel 9 órakor; az izr. templomban d. e. 11 órakor ünnepélyes hálaadó istentisztelet volt.

A diszszemlére a 48. gyalogezred és a 20. honvédgyalogezred egy zászlóalja vonult ki a szt.-Ferencrendiek templomának udvarába.

Szent István királyunk dicső emlékének ma ¼11 órakor áldozott a város közönsége, a róm. kath. plebánia templomban tartott ünnepélyes szentmise keretében.

— **Dalosünnep Pécsett.** Pécsről jelentik: A dunántuli dalosszövetség vasárnap és hétfőn tartotta meg versenyünnepélyét mintegy hatszáz dalos részvételével. A föllobogózott városba érkezett dalosokat a főtéren Majorossy Imre polgármester fogadta a képiselőtestület élén. Vasárnap délelőtt a szövetség közgyülésén megválasztották a zsürit s a pécsi polgári daloskör husz éves fennállásának évfordulóját ünnepelte. A közgyülésen elhatározták, hogy a legközelebbi versenyünnepet Nagykanizsán tartják meg. Délután a zsufolt Nemzeti Szinházban dalosverseny volt, mely három csoportból állt. A legszebb sikert a müdalcsoportban a nagykanizsai irodalmi és művészeti kör daloskőre és a székesfejérvári délivasut-dalegyesület, a nehéz müdalcsoportban a budapesti Egyetértés férfi dalosegyesület érte el. A zsüri, mely részben pécsi, részben vidéki és budapesti zenészekből alakult, a következőképpen döntött: A nehéz müdalcsoport első diját, a pécsi hölgyek ezüst serlegét a budapesti Egyetértés férfi dalosegyesület, a vallás- és közoktatásügyi miniszter ezüst serlegét a győri ének- és zeneegyesület, a pécsi daloskör ezüst koszoruját a szombathelyi dalosegyesület nyerte el. A birálat kiemeli mindahárom egyesület kitünő képzettségét. A második müdalcsoport első diját Pécs közönsége ezüst serlegét a nagykanizsai irodalmi és művészeti kör daloskőre nyerte el. Hasonlóan ezüstserleget kapott a székesfejérvári déli vasuti dalosegyesület, a pécsi nemzeti kaszinó ezüst koszoruját pedig a győri iparos és betegsegitő egyesület daloskőre kapta. A népdalcsoport versenyében a majolika versenydijakat a siklósi polgári daloskör, a keszthelyi iparosok daloskőre és a tatai első polgári daloskör nyerte el. Este a polgári kaszinóban diszvacsora volt, melyen a polgármester üdvözölte a vendégeket. Hétfőn az ipartelepeket tekintették meg, délután pedig szabad versenyek voltak. A szép ezüst serleget, melyet dalosaink haza hoztak, Böhm Emil üzletében ki van állitva. Sok bámulója akadt. Azonkivül egy gyönyörü koszorut szalaggal is hoztak haza dalosaink. Az I. és M. K. dalárdáját Pécsre Vécsey Zsigmond polgármester is elkisérte. Az I. és M. Kört Horváth György elnök és Böhm Emil a dalárda karmestere és szakosztályi elnök képviselte. Övé a kitünő kiképeztetés érdeme.

— **Főhercegi látogatás.** Frigyes kir. herceg Ő fensége a cs. és kir. 5. hadtest parancsnoka holnap f. hó 21 én este városunkba érkezik. 22-én szemlét tart a 48-ik gyalogezred helyben állomásozó 2-ik zászlóalja fölött, este visszautazik Pozsonyba.

— **A vármegyeházból.** A folyó évi szep. hó 12-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyülésre az 1905. évi megyei költségvetés megállapitása tárgyában teendő véleményes jelentés elkészitése végett az állandó választmány ülése az 1886. évi XXI-ik t.-c. 17. §-a értelmében folyó évi aug. hó 27-én, ugyan a fent kitett közgyülésen felveendő egyéb törvényhatósági ügyek közgyülési tárgyalásának előkészitése végett pedig az állandó választmányi ülés folyó évi szeptember hó 2-án mindenkor délelőtt 9 órakor Zalaegerszegen a vármegyeház gyülestermében fog megtartatni.

— **Kinevezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Gruber Gyula nagykanizsai róm. kath. főgimnáziumi tornatanitót a nagyszebeni állami főgimnáziumhoz a X. fizetési osztály 3. fokozatába ideiglenes tornatanitóvá nevezte ki. — A m. kir. igazságügyminiszter Léránth József zalaegerszegi kir. törvényszéki dijnokot a tapolcai kir. járásbirósághoz irnokká nevezte ki. — A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság Farkas Lajos érettségi vizsgálatot tett zalaegerszegi lakóst a zalaegerszegi m. kir. adóhivatalhoz dijtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

A pénzügyminiszter Bogári Zsigmond zalaegerszegi pénzügyőri biztost hason minőségben Nagykanizsára helyezte át Tóth István volt biztos helyett, kit Makóra előadó főbiztossá nevezett ki.

— **A zalaegerszegi felső kereskedelmi iskola sorsa.** A zalaegerszegi kereskedelmi iskolának Nagykanizsára való áthelyezése a közoktatásügyi miniszteriumban, ugy látszik, már befejezett dolog. Nem rég a miniszter Z. Egerszegnek megfontolásra ajánlotta az áthelyezés kérdését; de magától érthető hogy Zalaegerszeg, amely kulturális célokért annyi áldozatot hoz, visszafejlődni egyáltalában nem akar s ragaszkodik a kereskedelmi iskola fenntartásához. De nemcsak a város hanem a vármegye törvényhatósági bizottsága is felirt a miniszterhez, hogy az iskolát tartsa fenn. A feliratra megjött a válasz, amely Zalaegerszegre nézve nem nagyon biztató. A miniszter azt irja, hogy bár méltányolja a vármegye közönségének a város kulturális intézményei iránt megnyilvánuló érdeklődését, ami az intézmény népszerüségének egyik becses és előnyös feltétele, de a helyi szempontok mellett országos érdekektől van függővé téve egy közintézmény fenntartásának kérdése. A kereskedelmi iskola fenntartásának ugy lehet helye, ha azt kereskedelmi és közgazdasági feltételek egyaránt indokolják. Ezek a feltételek pedig — a leirat szerint — nincsenek ugy meg Zalaegerszegen, mint Nagykanizsán s a két iskola egymás szomszédságában a közszükséglettel nem áll helyes arányban. A miniszter hangsulyozza, hogy egyelőre nem kivánt ugyan a zalaegerszegi felső kereskedelmi iskola beszüntetése iránt intézkedni, de annak fenntartására nem lát elég alapot. A leirat felhivja a vármegye alispánját, hogy a várost a leányiskolával szemben szerződésileg elvállalt kötelezettségeinek betartására figyelmeztesse, mert a serdülő leányoknak egészséges és a pedagógiai szempontoknak megfelelő iskolaépületben való nevelése a város elsőrendü érdeke.

— **Orvos letelepedése.** Dr. Ország Lajos, nagykanizsai születésü fiatal orvos, szeptember havában Nagykanizsán telepedik le. Dr. Ország az orvosi gyakorlatot három éven át a Rókus, Szt.-István és Szt.-László kórházakban végezte és végzi jelenleg is.

— **A csáktornyai tanitóképző jubileuma.** A csáktornyai magyar királyi állami tanitóképző-intézet fennállásának negyedszázados évfordulója alkalmából, a volt tanitványok 1904. évi szeptember hó 6-án jubileumi ünnepélyt rendeznek. Az ünnepély sorrendje: Szeptember hó 5-én délután 5 órakor a helybeli temetőben nyugvó Bárány Ignác tanitóképző-intézeti igazgató sirjának megkoszoruzása. Szeptember hó 6 án: 1. Reggel 8 órakor gyülekezés az állami tanitóképző-intézetben. 2. Indulás a tanitóképző-intézetből 8 és ½ órakor a r. k. templomban tartandó Te Deumra. 3. Isteni tisztelet után felvonulás a Zrinyi-emlékoszlophoz. Az emlékoszlop megkoszoruzása. Ünnepi beszédet mond: Vargha Tivadar gyöngyösi áll. isk. igazgató 4. A Zrinyi-várnak, a tanitóképző-intézet egykori otthonának megtekintése. Emlékbeszédet mond Huzják Lukács iglói állami tanitóképző-intézeti tanár. 5. A tanitóképző-intézet tornatermében a „Hymnus"-t éneklik a jelenlevők. 5. Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, Zalavármegye királyi tanfelügyelőjének üdvözlő beszéde. 7. A vallás- és közoktatásügyi miniszter ur képviselőjének válasza. 8. Az intézet 25 éves multját felolvassa Margitai József tanitóképző-intézeti igazgató. 9. A jubileumi zászlószalag átadása. Alkalmi beszédet tart Brauner Lajos csáktornyai állami isk. tanitó. 10. Az első továbbképző-tanfolyam hallgatói által adományozott zászlószalag átadása. Beszédet mond Honfi Lőrinc zrinyifalvai áll. iskolai tanitó. 11. Bárány-emléktábla felavatása. Ünnepi beszédet tart: Csiszár József zalaegerszegi áll. isk. tanitó. 12. Samu-emléktábla felavatása. Ünnepi beszédet mond: Poredus Antal nagykanizsai áll. isk. tanitó. 13. Az érkező levelek és táviratok felolvasása. 14. „Szózat." Éneklik a jelenlevők. 15. Az ünnepély után társasebéd a „Zrinyi-szálló nagytermében. Egy teriték ára (5 fogás fél liter borral) 4 korona.

— **Az augusztus 21-iki munkaszünet felfüggesztése.** A kereskedelemügyi miniszter rendelete szerint a Szent István napot követő vasárnapra a vasárnapi munkaszünetet részlegesen felfüggesztette. Ugyanis, hogy az ipari munka és az üzleti forgalom — főleg az élelmezéssel kapcsolatos — ne szüneteljen két teljes napig, elrendelte, hogy mindaz az ipari munka, mely a kereskedelmi miniszternek mult évi junius 12-ről szóló 28.550. számu rendelete szerint vasárnap csak délelőtt van megengedve, az augusztus 21-re eső vasárnapon kivételesen reggel 6 órától déli 12 óráig és este 6 órától kezdve zavartalanul végezhető.

— **Az éjjeli csendháboritások.** Az éj nyugalmathozó fátyollal lepi be a mi sárgolyobisunk azt a kis részét is, melyet Kanizsának neveznek, jó is, hogy befedi, van is mit takargatnia. Csakhogy hiába takar, mert náluk az éjjeli élet olyan élénk, mint Páris, vagy Berlin főforgalmi utain. Különösen a mi Sugár-utunk tünik ki zajos, lármás jelenetekben. Ami ott az Egyletkertben és az előtt minden éjjel lejátszódik, az mégis megérdemelné a rendőrség figyelmét. Ugy tudjuk, hogy a korcsmakertekben való zenélésre városunkban is van záróra és tudjuk, hogy záróra után részeg alakoknak italt adni tilos; tilos az utcán való csendháboritó éneklés és orditás is. Amint halljuk, a rendőrség ebben az ügyben elismerésre méltó gyorsasággal intézkedett.

— **Szinházi hirek.** Kövessy uj erőket szerződtetett. A szerződtetett művészek között első sorban Korányi Frida áll, ki külföldön sok sikert aratott. Szerződtette még Hahnel Aranka szende és társalgó szinésznőt is. Korányi Frida a jövő hét folyamán fog bemutatkozni városunk közönségének. Ruzsinszky Ilona jövő hét végén szabadságáról visszatér.

— **Jóváhagyott itélet.** Horváth Juda László és társai ügyében, — kik az esküdtszék itélete ellen semmiségi panaszszal éltek, — a kir. kuria f. hó 17-én foglalkozott, mikor is jóváhagyta a nagykanizsai esküdtbiróság azon itéletét, melylyel Horvátot 14 évi, Gödörházit 6 évi, Hökönyt és Gozdáut 2—2 évi fegyházra itélte.

— **Alármirozás.** Nagy riadalmat keltett vasárnap éjjel a 48-ik gyalogezred 7-ik századának alármirozása, mely teljesen felszerelve, feltüzött szuronynyal a gőzfürdői vendéglő helyiség felé haladt, hol nem, mint értesitve lettek, egész háboruságot táltak, hanem csak egy bevert fejü legényt, kit egy baka lékelt meg, mert szerelmesét elakarta idegeniteni.

— **A büz.** A büznek is megvan a maga haszna. Emlékezteti az embert az enyészetre, a korhadt, rothadt állapotokra. Hogy ez a rothadás Kanizsán el lehet terjedve, mutatják a Sugár-ut csatornái. Mindjárt a Sugár-ut elején a Babóchay-féle ház előtt a disznóóllak és a lóistálló ürülékei belefolynak a csatornába és már évek óta förtelmes büzt áraszt; a közönség nagy megütközésére. Jó volna, ha a rendőrség, illetőleg a városi tanács a mérnöki hivatal utján segitene ezeken a botrányos állapotokon.

— **Az utcai por elleni védekezés.** Az Irhonban megtartott utolsó előtti Gordon Bennett verseny alkalmával legelőször alkalmazták nagyobb mértékben a por felszállását megakadályozó anyagot, az ugynevezett „westrumit"-ot, mely utóbbi a homburgi Gordon Benett-vonal helyenkénti pormentesitésére is nagy eredménynyel alkalmaztatott az automo-

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

bilisták legnagyobb örömére. A westrumit egy vizben oldható állapotba hozott olaj, mely bármely arányban azonnal feloldható a hideg vizben és ez utóbbival keverve tartós oldatot képez. A westrumit a vele befecskendezett utcatestbe — könnyü folyóságánál és olajos természeténél fogva — könnyen és gyorsan beszivárog és pedig 3—5 cm. mélységig, miközben a homok- és porszemeket bevonja és egymással mintegy összeköti. Ez által az utfelület teljesen porment essé és szilárd rugalmassá válik, a távolból jövő porszemeket is megragadja és legkisebb részeiben is fertőtleniti. A westrumitos talaj az esővizet részben felszivja, részben pedig lefolyásra kényszeriti. A felszivott esővíz a földben levő oldatot felfrissiti. Budapesten a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága tett kisebb próbát a westrumittal; legközelebb pedig nagyobb ilyen próbákat fog megejteni. A mi intéző tanácsunk még azt sem próbálta meg, hogy a nappali seprést a reggeli vagy estéli seprésel helyettesitse.

— **Vasuti engedély.** Reé Jenő és társának a Veszprémből Almádiba, onnan Balaton-Füredre s Tapolcáig vezetendő helyiérdekü vasutra nyert engedélyét meghosszabbitotta.

— **Dalárda.** A nagykanizsai irodalmi és művészeti kör dalárdája, az általa a pécsi dalaversenyen előadott énekszámokat f. hó 22 én kedden a nyári szinkörben fogja bemutatni, mely alkalommal a szintársulat által két egy felvonásos darab adatik.

— **Népünnepély és tombola.** Ma délután a templomépitő bizottság által nagy néptombola rendeztetik érdekes nyereményekkel. A főnyeremény 200 kor. értékü borjas tehén. Este ugyancsak a templomépitő bizottság a Kath. Legényegylet közreműködésével a Polgári Egylet összes helyiségeiben táncmulatságot rendez. A tiszta jövedelem a templomépités céljaira fordittatik.

— **Tudomásul.** Az iskola- és ovodakötelesek közelgő beiratása alkalmából az érdekelt szülők és gyámok figyelmét felhivja az anyakönyvi hivatal azon körüléményre, hogy a beiratáshoz szükséges születési anyakönyvi kivonatot célszerü idejekorán beszerezni, mert a szeptember elején érkező tömeges megrendeléseket csak a megrendelés sorrendje szerint lesz képes kielégiteni, mégis, hogy „Tanusitvány" csak szegénységi bizonyitvány felmutatása mellett adható ki.

— **Szilágyi és Diskánt** miskolci gépgyáros cég kitünő borsajtóira, valamint legujabb „Villám" centrifugalis-bogyózó- és zuzó-gépeire felhivjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készitett „Kincsem" és „Hegyalja" borsajtók, nemkülönben a nagy préséléshez készitett „kettős kosaru" sajtók, amelyeknél a régi világ fából készitett prése geniálisan egyesitve van a modern technika vivmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must szinét, izét, zamatját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdalni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállitason a cég borsajtói első dijjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izléses árjegyzékét kivánatra minden érdeklődőnek megküldi.

SZINHÁZ.

(N.) Fővárosi szinészt vendégszereplésre hivni mindig rizikóval jár egy vidéki társulatra. A vendég szerez ugyan egy-két zsufolt házat, de távozásával itt hagyja annak a kiáltó ellentétnek a tudatát, mely az ő és vidéki kollégáinak művészete között fennáll. Ezen a héten négy napon volt vendége a kanizsai nyári szinkörnek Szirmay Imre, a budapesti Népszinház művésze. Igaz csodálattal adózunk az ő talentumának, de szivesen konstatáljuk, hogy az az ellentét nem volt rikitó. Azt találtuk, hogy Kövessy társulatának vannak tagjai, kik méltó partnerei voltak a fővárosi művésznek. Makó Ayda, Almássy, Nagy Dezső játéka mindig hálás, harmonikus millien volt arra, hogy Szirmay művészete érvényesülhessen.

Láttuk a hires alakitást: Szirmay Napoleonját a Szókimondó asszonyban. Nagyszerü volt. A nagy császár hatalmas egyéniségének megértéséhez valóban hathatósan hozzájárul egy ily, a minuciózitásokig áttanulmányozott, pszichológiai bravurral felfogott alakitás. Hatott még azokra is, kik Napoleont névről sem ismerik. Pompás volt Szirmay Lilli öregedő alakjában, Antoninban. Hatottak még az Ingyenélőkben Szirmay betétei.

A Lilli, Szókimondó asszony és Ingyenélők előadásán meglátszott némileg a készületlenség. Jól játszottak a Lilliben Almássy, Latabár, Nagy Dezső, Szilassy, a Szókimondó asszonyban ugyanazok és Makó Ayda, az Ingyenélőkben ezekhez csatlakozott Károlyiné.

A mult szombaton jó előadásban láttuk a Görög rabszolgát. Nem volt senki, kit kifogásolni lehetne. Csak Thury Mariskának, ki eléggé rokonszenves és ugylátszik ambiciózus szinésznő, ajánlanánk több elevenséget, kedélyt.

Hétfőn ismét telt ház nézte végig a Takarodónak a multkorinál gyengébb előadását.

KÖZGAZDASÁG.

Városaink vagyoni állapota.

Törvényhatósági városaink vagyoni állapotát feltüntető alábbi táblázatból kitetszik, hogy a felsorolt magyar városok összes adóssága 140 millió K., ingatlanaik becsára 280 millió K., a városi pótadó átlaga pedig 62·6%.

	Adósságának összege. K.	Ingatlanainak értéke. K.	Községi pótadó. %
Arad	6.512,610	7.878,385	61
Baja	1.793,080	2.506,090	70
Debrecen	10.445,676	56.629,793	38.5
Győr	5.934,400	9.186,436	58
H.-M.-Vásh.	2.773,282	5 493,695	66
Kassa	7.972,660	11 994,694	64
Kecskemét	12.574,000	8 678,814	15
Kolozsvár	8.069 921	9 826,859	62
Komárom	2 090,000	3.582.816	83
M.-Vásárh.	2.070,000	1.869,650	83
Nagyvárad	7.664,600	10.312,276	47
Pancsova	2.947,000	2.334,687	80
Pécs	6.640,414	9 726,442	55
Pozsony	9.831,201	13.780,462	30
Selm.-bánya	1.564,000	2.496,090	78
Sopron	6.718,000	6.920,854	64
Szabadka	7.525,000	35.078,935	53.5
Szatmárn.	3.769,000	8.597 585	84
Szeged	19.605,292	35.607,564	50
Temesvár	4.847,674	8.983,180	35
Ujvidék	1.570,000	4.977,237	60
Versec	2.697,000	7.018,595	75
Zombor	1.648,000	5.488,699	50
Összesen	140.000,000	280 000 000	62.6

Árverés alá kerül:

A zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságnál f. é. augusztus hó 22-én, délelőtt 9 órakor:

Dobri község kikiáltási ár a bor és husadóért összesen 546 kor. 49 fillér, Lendva Ujfalu község K. 332·70, Felső-Szemenye K. 430.84, Környeföld K. 518·48, Letenye nagyközség boritaladó K. 3526·57, husfogyasztási adó K. 711·24, összesen K. 4237·81, Zsjk község K. 369·95. Béc község K. 467·51.

Ugyancsak a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál f. é. augusztus ho 24-én: Drávavásárhely nagyközség, kikiáltási ár boritaladó K. 5942·63, hus fogyasztási adó K. 264 04, összesen 6206 kor. 67 fillér.

Ugyanott augusztus hó 23-án Becsehely K. 1888, Póla K. 809·66, Tót-Szerdahely K. 1248 23, Bánok-Szent-György K. 1568·94, Oltárc K. 524 90, Bucsuta K. 302·68, Borsfa K. 302·72 és Puszta Magyaród K. 1332·27.

Ugyanott augusztus hó 24 én: Draskovec K. 1574·80, Oporovec K. 715 60, Kotor nagyközség boritaladó K. 5889·79, husfogyasztási adó K. 943·34, összesen 6833 kor. 13 fillér. Murakirály K. 3303·61, Alsó Domboru boritaladó K. 7814·04, husadó K. 746·76, összesen 8560 kor. 80 fillér. Alsó- és Felső-Hahót K. 2426 96, Kisrada K. 375·68, Orosztony K. 729.66, Bakónak K. 1412 78.

Ugyanott augusztus 25-én: Bocska K. 453·47, Kacorlak K. 338·19, Ujudvar K. 682·38, Sormás K. 1511·60, Rigyác K. 694·86, Eszteregnye K. 1943·92, Homokkomárom K. 822·50, Korpavár, Palin és Lazanak K. 1895 09, Német-Szent-Miklós K. 463·20, Fityeháza K. 817·52; Merenye K. 755 34, Szepetnek K. 2511·96, Bajcsa K. 626·84, N.-Récse K. 1220 90, Csapi K. 844·36, Sárszeg K. 462·14, Kis Récse K. 286·46, Szent Jakab K. 410·24, Langviz K. 252·91, Galambok K. 3980·68, Alsó-Rajk K. 833·82.

Ugyancsak a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál f. é. augusztus hó 29-én délelőtt 9 órakor: Derzsimorec K. 180·54, Jurcsevec K. 570·95, Perlak boritaladó K. 9998.67, husfogyasztási adó K. 1008·26, összesen 11006 korona 93 fillér, Szent-Ilona (járás Csáktornya) K. 441.04.

Uj gyárak.

Tőzeggyár Sopronban.

Sopronban gróf Széchenyi Emil elnöklete alatt megalakult az Első Tőzegipar Részvénytársaság, mely a hanságí turfát fogja kiaknázni. A részvénytársaság első aknázó telepei Esterházy Miklós herceg hitbizományi birtokán lesznek. A vállalat vezető embere Balkay Adolf lesz.

Lenkikészitő-gyár Baranyamegyében.

Biedermann Rezső báró nagybirtokos baranyamegyei uradalmában nagyobbszabásu lenkikészitő-gyárat létesit.

— **Fogyasztási adók** bérleti ideje ujévkor lejár. A lejárt bérlet megnyitása tárgyában városunk közönsége nevében Vécsey Zsigmond polgármester szerdán tárgyalt a pénzügyi kiküldöttel. A tárgyalás során történt megállapodások még pénzügyminiszteri jóváhagyást is igényelnek.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Waydits József.*

Menyasszony ruha
selyem
60 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig méterenkint. — Bármentve és már elvámolva a házhoz szállitva. — Nagy mintagyüjtemény azonnal. Henneberg selyemgyár, Zürich.

VEGYES.

— **Fényképészeti készülékek mükedvelőknek.** Mindazoknak, a kik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az *A. Moll* cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállitó 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességek árubázát, amelynek képes árjegyzékét kivánatra szivesen küld el bérmentve a cég.

Nyilttér

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző** és **emésztési szervek hurutos bántalmainál**, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü! | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Epercjesen

HIRDETÉSEK.

5455/tk. 904.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tvszék, mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Horváth Katalin férj. Kis Józsefné szabari lakós végrehajtatónak, Kis József (nős volt Tóth Katival) bakónaki lakós végrehajtást szenvedett elleni 152 korona tőke, ennek 1904. április 25-től járó 5% kamatai, 48 korona 60 fillér per, 14 kor. 20 f. végrehajtás kérelmi, 18 kor. árverés kérelmi és a még fölmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. tvszék területéhez tartozó s a bakónaki 900 sz. tjkben 2/4 részben, Kis József (nős volt Tóth Katival), 1/4 részben Kis József nagykoru és 1/4 részben Kis Rozi kiskoru tulajdonául felvett 361. és 364. hrsz. ház, udvar és kert 509 korona. — 1639/a hrsz. kerek erdői szántó és sürü 240 korona. — 1726/a hrsz. baglasrét dülői rét 71 korona és 1893/1 hrsz. kelet erdősdülői erdő 90 korona becsértékben az 1881. évi LX. t.-c. 156. § a alapján egészben, — ugy az ugyanazon tjkvben 2097. hrsz. alatt felvett Öreghegyi szőlő és kaszálónak Kis Józsefet (nős volt Tóth Katalinnal), illető felerésze 625 korona becsértékben

1904. évi október hó 24-ik napján d. e. 10 órakor

Bakónak község házánál Remete Géza felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános birói árverésen eladatni fog; még pedig, tekintettel arra, hogy az árverés alá bocsátandó ingatlanokból Kis József nagykorut és Kis Rozi kiskorut illető 2/4 rész fele részére Kis József (nős volt Tóth Katival) javára holtigtartó haszonélvezeti szolgalmi jog s ezt megelőzőleg ugyanazon ingatlanoknak Kis József nagykorut illető 1/4 részére jelzálogos követelés van bekeblezve, ennélfogva az ingatlanok az érintett szolgalmijog fenntartásával bocsáttatnak ugyan árverés alá, de azzal együtt csak azon esetben adatnak el, ha az előző jelzálogos követelés kielégitésére szükséges 1000 korona vételár a szolgalmijog fenntartása mellett is beigértetik; ellenkező esetben az árverés hatálytalanná válik s az ingatlanok ugyanazon határnapon a szolgalmijog nélkül is eladatnak.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvszék, mint tkvi hatóság.

Nagykanizsán, 1904. évi augusztus hó 11. napján.

5419/tk. 904.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. tszék, mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Remete Géza ügyvéd nagykanizsai lakós végrehajtatónak Sánta István szepetneki lakós végrehajtást szenvedett elleni 52 kor. 32 f. tőke, ennek 1900. április 28-tól járó 5% kamatai, 15 k. 30 f. árverés kérelmi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. tvszék területéhez tartozó s a szepetneki 680. sz. tjkvben † 766|b hrsz. a. Sánta István és neje Farkas Mári tulajdonául felvett teleki-podverti dülői szántóföld, illetőleg belsőség 858 korona becsértékben az 1881. évi LX. t.-c. 156. §. értelmében egészben

1904. évi október hó 22. napján d. e. 10 órakor

Szepetnek községházánál, ugy a rigyáci 148. sz. tjkvben † 687. hrsz. alatt felvett Imrehegyi szőlő és pincének Sánta Istvánt illető 1/3 része 202 korona becsértékben

ugyanazon napon d. u. 3 órakor

Rigyác községházánál Remete Géza felperes ügyvéd v. helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános birói árverésen eladatni fog; még pedig: tekintettel arra, hogy a rigyáci 148. sz. tjkvben † 687 hrsz. a. felvett ingatlan fele részére öreg Sánta István szepetneki lakós javára holtigtartó haszonélvezeti szolgalmi jog s ezt megelőzőleg jelzálogos követelés van bekeblezve, ennélfogva ez az ingatlan az érintett szolgalmijog fentartásával bocsáttatik ugyan árverés alá, de azzal együtt csak az esetben adatik el, ha az előző jelzálogos követelés kielégitésére szükséges 400 k. vételár érette beigértetik, ellenkező esetben az árverés hatálytalanná válik s ezen ingatlan ugyanazon határnapon a szolgalmijog nélkül is eladatik.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

Nagykanizsán, a kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1904. évi augusztus hó 11. napján.

Egyéves önkéntességre elő-készitő iskola Zsolnán.
A polgári iskola igazgatóságának felügyelete alatt.
KÖZÉPISKOLAI TANÁROK!
FÉNYES TANEREDMÉNY!
Tanfolyam kezdete f. é. szeptember hó 20-án.
Felvilágositást ad **a tanfolyam igazgatósága.**

1902 orsz. gazd. kiállitás, Pozsony; I.-ső díj, aranyérem.
BORSAJTÓK
„Kincsem", „Hegyalja", „Könyök-szerkezetü", „Mabille" és „Acélorsós", a hegyaljai bortermelők legkedveltebb borsajtói.
Legujabb rendszerü, **kettős kosaru sajtók**, nagyüzemü préséléshez.
Főelőnye:
A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerü kezelés! Óriási erőkifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!
Szőlőzuzók és bogyózók!
„Villám" legujabb centrifugális bogyózók és zuzógépek.
1902. borászati kiállitás, Eger: I. diszokl. és aranyérem.
1901. temesvári kiállitás, I-ső díj, diszoklevél.
Árjegyzék ingyen.
Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcon.

Schicht-szappan
„szarvas" vagy „kulcs"
jegygyel
legjobb, legkiadósabb s ennélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.
Mindenütt kapható!
!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht" névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej kakao és czukorból áll. Páratlan különlegesség.

Hirdetések
Bécsi lapok, továbbá az összes külföldi és belföldi ujságok részére a legolcsóbban eszközli
RUDOLF MOSSE,
Annoncen-Expedition
WIEN,
I., Bez., Seilerstätte 2.

Z. K. 1/13 904.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobozt Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vér telulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti dobozsak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr ekszerű ápolására gyermekek a felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:
Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf Fiai.**

Amerika.

Indulás Havreból minden szombaton. Utazási jegyek a

Französische Linie

által. Jó és gyors utazás. Kitünő ellátás, borral és liquerrel együtt. Amerikai vasutjegyek minden állomásra eredeti árért.

Közelebbi felvilágositást ingyen és bérmentve ad a

Französische Linie
Bécs, IV., Weyringergasse 3.

CHOCOLAT KOHLER
világhirü finom gyártmány
Egyedüli elárusitó nagyban Magyarországon:
BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST VIII. József körút 37-39

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES" folytonosan ható kettős emeltyü szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

HYDRAULIKUS SAJTÓK

különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szürefelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, aszalo készülékek gyümölcs és főzelék aszalására, gyümölcs-vágó és há mozó-gépek, legujabb szerkezetü szabad. önműködő „SYPHONIA" fa) és szőlővessző permetezők, a szegecs és tormáncs valamint a vértetü kiirtására; szőlő ekék.

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph. és Társa

„Agricola" (tolóvetőkerék rendszer) vetőgépei. Mindennemü mag- és különböző magmennyiség számára váltokerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé.

Különlegességek: szénaforgatók, szénaforgatók, szénaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarostáik, trieurök, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészitésre szolgáló gépeket a legujabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállitanak.

MAYFARTH PH. és TARSA, gazdasági géptárak, vasöntöldék és ekegyárak
Bécs, II/I. Taberstrasse 7l. szám.

Kitüntetve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállitásokon.
Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselők és viszont elárusitók keresztetnek.

Fiume-amerikai hajójárat.

A magyar királyi kormány felügyelete alatt álló FIUME-NEWYORKI VONALON

szeptember 1-én indul a PANNONIA hajó.

Menetdij Fiumétól Newyorkig a III. osztályban, bőséges és rendes ellátással együtt

120 korona.

Bővebb felvilágositást nyujt, valamint hajójegyeket kiad

ORBÁN IGNÁCZ

kivándorlási meghatalmazott Vas- és Zalamegye területére
SZENTGOTTHÁRDON.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

NAGYKANIZSA, 1904. augusztus hó 27-én. 35-ik szám XLIII. évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . 10 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 kor. — fill.
Negyedévre . . 2 kor. 50 fill.
Egyes szám 20 fill.

HIRDETÉSEK
5 hasábos petitsorban 14, másodszor 12, s minden további sorért 10 fill

NYILTTÉRBEN
petit soronként 20 fillérért vétetnek fel.

ZALAI KÖZLÖNY.

A lap szellemi részét illető minden küzlemény a felelős szerkesztő nevére, az anyagi részt illető közlemények pedig a kiadó nevére czímzetten Nagykanizsára bérmentve intézendők.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kézirat vissza nem küldetik.

A nagykanizsai „Ipar-Testület," a „nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság," a „Kotori takarékpénztár részvénytársaság," „nagykanizsai és a galamboki önkéntes tüzoltó egylet," a „nagykanizsai kisdednevelő egyesület," a „nagykanizsai tanitói járáskör," a „nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet," „n.-kanizsai izr. jótékony nőegylet," „szegények tapintézete," a „katonai hadastyánegylet," a „soproni kereskedelmi iparkamara," nagykanizsai külválasztmányának hivatalos lapja.

HETENKINT EGYSZER, SZOMBATON MEGJELENŐ TÁRSADALMI HETILAP.

A tanév elején.

(Vh.) A nagy szünidő vége felé közeledik. Az ifjuság örömének végét jelenti a szünidő vége is. A pihenés jól esett testnek, léleknek egyaránt. Azok a szülők, kiknek vagyoni helyzete azt megengedte, elhagyták a szülőföld szűk határát és felkeresték a jóhangzásu fürdőhelyeket. Kiknek pedig a sors vékonyan mérte a pénz áldásait, azoknak gyermekei itthon mezitláb szaladgálhattak és most megerősödve felvenni készülnek az iskolával a 10 hónapig tartó harcot.

A fiugyermek ma a családban sulyos gondok tárgya, mert minden szülő bevallja, hogy a pályaválasztás nehézségei és a kenyérkereset nehézségei okozzák ezt a nagy gondot. Minden pálya ma már tulzsufolt. Még a posta- és távirda igazgatóságok is néhány évre beszüntették a pályázatokat, mert évekre minden hely be van töltve. Magyarország lakossága még mindig a diplomához látja kötve a nagy állásokat, a boldogulást. Diplomát pedig csak gimnáziumi vagy reáliskolai és egyetemi vagy technikai tanulmányokkal lehet elérni. A fiuból lehet ügyvéd, orvos és tanár, mérnök vagy pap. Ezek a pályák közbecslésnek örvendenek. De biztositanak kenyeret is? Ez a sarkpont.

Mennyi nélkülözést szenvednek el a szülők a fiu hosszu tanulmányi pályáján? Sokszor a család vagyona fogy el. De a fiuból legalább diplomás ember lett. A diplomára, ha a pálya elején kenyeret nem is biztosit, adósságot lehet csinálni és ez is már valami. Egy ideig élni lehet belőle, addig a mig a bitel kimeritve nincsen. Ez pedig csak egy pár év mulva áll be, mikor már a gazdag házasságra való kilátások is dugába dőlnek. De addig, mig ezek a kedvező auspiciumok tartanak, még kliensek hijján is lehet pénzt szerezni és végül talán mégis csak benyitanak a kliensek is. Ennek a kisértésnek melyik szülő állhatna ellen? Ez egyik oka a lateiner pályák tultömöttségének. Ennek a csábnak az ifjuk magok sem birnak ellentállni. A diplomát összetévesztik a kenyérrel, azt hiszik, hogy ha az egyik meg van, meg lesz a másik is és ha mindjárt tisztességtelen üzelmek árán is, de meg lesz, ezek a remények aztán rugói annak a hatalmas ösztönnek, mely ifjuságunk virágát az egyetemekre viszi.

A lakosság józanabb felfogásu része ma már tudja, hogy diploma és kenyér, két egymástól különböző fogalom. Azért hangzik fel a hirlapok hasábjain évről-évre az intelem: „Ne menjetek lateiner pályára, az ipar és kereskedelem terén könnyebben találtok kenyeret." Nekünk azonban szükséget szenvedő iparosunk elég van és nagyiparunk minden fejlődése dacára még mindig melegházi növény. Az iparfejlesztés intézménye már sok áldásos működést fejtett ki, de mi, a mi iparunk az óriási osztrák iparhoz viszonyitva? A kereskedelmi alkalmazottak ezrei pedig gályarab munkát végeznek. A 8 órai munkaidő a munkás kivánsága, a 10 órai munkaidő sok esetben a kereskedelmi alkalmazott elérhetetlen vágya. Önállóságig pedig hányan viszik fel?

Nem az ipari pályák lenézése oka annak, hogy ifjaink nem fordulnak az ipari foglalkozásokhoz, hanem a megélhetés bizonytalansága riasztja őket vissza. Addig mig hazánkban a termelés tényezői meg nem változnak, addig mig a mi iparunk saját szükségleteinket fedezni nem képes, addig mig a mi kereskedelmünk főleg csak közvetitő kereskedelem, mindaddig ifjaink csak inkább a diploma megszerzését vagy a hivatalt fogják életczélnak ismerni, nem pedig a kereskedelmi vagy ipari pályát. Önálló ipar és külkereskedelem, ez a két közgazdasági tényező volna képes a pályaválasztást befolyásolni, a szülők elhatározását megváltoztatni.

De hogy ifjaink a lebecsült, sok esetben csak szegénységet biztositó ipari pályára menjenek, azért, mivel az egyetemre sokan mennek, ezt tőlük alig követelhetjük.

Ha átvizsgáljuk a helyi tanintézeteink statisztikai kimutatásait, azt találjuk hogy 75 kisiparos és 6 nagyiparos küldi gyermekét gimnáziumba. Mit jelentenek ezek a számok? Azt jelentik, hogy ez a 81 iparos nem akar fiából szintén iparost nevelni, mert a saját helyzetéhez hasonló helyzetbe gyermekét juttatni nem akarja.

A kereskedelmi iskolába is 19 iparos küldi fiait. Ezekből is csak forgalmi vagy közigazgatási tisztviselő lesz. A polgári iskolába 50 önálló iparos küldi fiát. Ezek közül jó rész átmegy a kereskedelmi iskolába és igen csekély töredék marad ipari pályán; úgy hogy joggal mondhatjuk, hogy maga az iparos nem óhajtja a gyermekét ipari pályára adni és a fővárosi lapok évről-évre azt tanácsolják a szülőknek: adják gyermekeit iparosoknak, mert a tisztes ipar kenyeret biztosit. Hogy ebben mennyi az igazság, azt maga az iparos legjobban tudja megitélni.

Köz- és magánépitkezések.

Az épitkezések a városok fejlődésének fokmérői. Ha ezen feltevés igaz, akkor városunk nem nagyon fejlődött. A városi tanács havonkint alig ad ki 8—10 épitkezési engedélyt, melyek inkább javitásokat, mint uj épitkezéseket engedélyeznek. Van közöttük egy-két földszinti kisebb méretü lakóház is, melyek tulnyomó része a város VI—VII. kerületébe épül. Ha keressük ezen épitési pangásokat, hamar megtaláljuk. A hitelviszonyok kedvezőbbek, mint előző években voltak, az anyag árak hanyatlanak, a lakáshiány feltűnően észrevehető (?) tehát ezen mozanatoknak feltétlen elő kellene segiteni az épitkezési kedvet. Azonban — sajnos — mindezeket a kedvező viszonyokat ellensulyozza, sőt lenyomja az a kedvezőtlen változás, mely a munkás viszonyokban beállott. A vállalkozó soha sincs tisztában a munkás viszonyok esélyével, ha a jelenlegi állapotok figyelembe vételével készíti el a költségvetést, majdnem bizonyos, hogy időközben bérharcot kezdenek a munkások és rá fizet az épitésre. Ez a magyarázata annak is, hogy az épitő-mesterek az esbetőségre elkészülve, magasabb árak mellett készitik költségvetéseiket, minek következtében csökken az épitkezési kedv.

Egy-két nagyobb magánépitkezésről már évek óta beszélnek, melyek a város szépiréséhez hozzájárulnának, mert ezek az ujra épitendő épületek oly pontján fekszenek a városnak, melyek minden idegennek szemébe tűnnek és városunknak kis városi jelleget adnak.

Nem akarjuk egyenkint megnevezni azon épületeket, melyeket még hatósági beavatkozással is ujra kellene épiteni, mégis rá mutatnak a Herceg tulajdonát képező fő-utcai épületekre, melyek városunk szépészetének határozott rovására vannak. Hogy ezen épületek még mindig a régi állapotban vannak, illetve, hogy ujra nem épittettek, nem menti a tulajdonos szorult anyagi viszonya, nem menti az esetleges jövedelem csökkenés, mert a hitbizománynak pénze van, a bérjövedelem pedig nem csökkene, sőt nagyon is emelkedne.

Egyedül csak a középitkezések terén tapasztalhatunk életet.

A közelmultban épült fel az uj honvédlaktanya, mely a város fejlődésének egész uj irányt adott. A pécs—varazsdi áll. uttest Kis- és Nagykanizsa közötti ujra épitett szakasza a két városrész közötti összeköttetést biztositotta, szóval több figyelemre méltó épitkezés történt, de nem ezekről, hanem a jelenlegi és a jövőben tervezett épitkezésekkel akarunk foglalkozni. Folyó évben járvány kórház, közkutak épitése és a régi honvédlaktanyának átalakitása van folyamatban. Mindkét épitkezéssel, mint szükségesekkel már bővebben foglalkoztunk.

A jövő reményei közé tartozik a felső-templom ujjá épitése, amelyre szükséges összeg vajmi gyöngén folyik be. Leghelyesebb lenne az adó arányában minden rom. kath. hivőt hozzájárulási költséggel megrónni. Ha fizet más vallásfelekezet, mint mindenhol szokás, fizessünk mi is. Igy biztositva lenne a közel jövőben a felső-templom felépitése.

A főgimnázium épitésének előmunkálatai folyamatba vannak.

A városi közkórház kibővitése égető, mert a téli időszakokban ugy meglepik a betegek a közkórházat, hogy kénytelen a vezetőség a földön elhelyezett madracokon ápolni a betegeket, mit csak a szükség menthet ki.

A katonai betegápolóház, mely a város legfőbb pontján éktelenkedik, még mindig áll, a Kossuth Lajos-téren tervezett katonai kórház még megkezdve sincs. Ezen épület felállitására megindult tárgyalások befejezését az gátolta meg, hogy a katonaság jelenlegi létszáma csak katonai gyengélkedő házat igényel, mig a helyőrség emelése következtében katonai kórház válik szükségessé. Ez irányban folynak most a tárgyalások, melyeknek biztos eredménye, egy katonai kórház

TÁRCA.

A szép szakáll.

Irta: Alphons Allais.

— A »Zalai Közlöny« tárcája. —

Egész Párisban öt-hat gyönyörű szakáll van, de amelyikről itt szó lesz, az a leggyönyörübb volt mind között.

Hosszu, nagyon dus, gondosan ápolt és aranybronz szinü. Szóval, olyan szakáll volt az, amelyik feltűnést kelt mindenütt. Amelyik után az emberek nem- és korkülönbség nélkül vissza szoktak fordulni és önkéntelenül mormogják láttára:

— Istenem, be szép szakáll!

És ennek a szép szakállnak boldog tulajdonosa egy csöppet sem volt hiu. Ez szinte hihetetlenül hangzik ugyan, de mégis igy van. Sőt nemcsak hogy hiu nem volt, de egyenesen a legegyszerübb és legszerénybb emberek egyikének tartom őt ma is.

Szép szakállu barátunk egy napon társaságba ment, ahol egy csomó fiatal, jókedvü hölgy volt együtt. Mikor barátunk a terembe lépett, az egyik fiatal leány, lengő, szép szakállát meglátva, kezeit összecsapva, csodálkozva kiáltott fel:

— Istenem, be szép szakálla van!

A szakáll tulajdonosa mélyen meghajolt; roppant kellemesen érintette a fiatal hölgy elragadtatása.

— És ön ezzel a gyönyörű szakállal alszik is? — kérdezte tovább a fiatal hölgy érdeklődve.

— Hogyne! Természetesen! — felelt barátunk egy kicsit bizonytalanul s miután szellemesebb válasz hirtelen nem jutott eszébe, mosolyogni próbált, de az nem igen akart sikerülni neki.

— De hát hogy csinálja azt? — faggatózott a hölgy tovább, a fiatal ember zavarát észrevéve.

— Tessék? — kérdezte barátunk kerekre nyiló szemekkel, — hogy érti ezt? Azt kérdezi nagysád, hogy miként alszom a szakállammal?

— Igen, igen, azt! — felelt a fiatal leány gonoszul mosolygó szemekkel. — Kiváncsi vagyok rá, hogy mit csinál ön a szakállával, ha aludni megy? A takaró fölött hagyja-e, vagy a takaró alá helyezi? Vagy talán befonja éjszakára, mint mi szoktuk a hajunkat?

A fiatal ember egy pillanatig gondolkodott azután pedig vállat vonva odavetőleg mondta:

— Be kell vallanom kedves kisasszony, hogy erre még sohasem gondoltam. Én egyszerűen ugy alszom, ahogy — nos igen, ugy ahogy éppen jön . . .

Az egész társaság elképedt.

— Mit?! . . . Hogyan?! . . . Ön azt sem tudja, hogy a szakállával éjszaka mit csinál?

A szegény fiut ez a megrohanás egészen kibozta a sodrából, mert eddig tényleg nem igen törődött vele, hogy mi van a szakállával éjszaka.

Roppant kedvetlenül és lelke legmélyén megzavarodva ment haza, ki volt verve a megszokott lelki egyensulyából és meglehetősen komor ábrázattal feküdt le.

Az igazi kiuszenvedés azonban csak ott vette elő az ágyban.

Eleinte megpróbálta ugy, mint azelőtt, nem törődni a szakállával és gondolatok nélkül várni az elalvás idejét.

Ez a törekvése azonban hajótörést szenvedett.

Egy régi arab közmondás azt mondja, hogy nagyon nehéz semmire sem gondolni, mikor a lélek valamivel foglalkozik.

Barátunknak alkalma volt ennek a közmondásnak igaz voltáról meggyőződést szereznie.

Egy ideig kinosan hánykódott ágyában s szinte égő vágyakozást érzett, hogy szakállával valamit csináljon. Végre hirtelen elhatározással felrántotta a takarót az álláig és felette szépen elrendezte szakálla fürteit.

Egypár pillanatig nyugalma volt ezután, hanem elaludni még sem tudott.

Megint elkezdett hánykolódni, végre pedig valami belső izgalom lepte meg, s ennek a hatása alatt idegesen kapott a szakállához és a paplan alá simitotta.

Megint pihent egypár pillanatig, de az álom csak nem tudott leszállni a szemére. Ujra forgolódni kezdett. Végre féloldalra feküdt, s a szakálla felét kitette a takaróra, a felét pedig a takaró alá simitotta.

Nem használt semmit. Nem birt elaludni.

Kettőt-hármat sóhajtott és átfordult a másik oldalára.

Hiába minden, nem birt elaludni.

Ez volt életének legborzasztóbb éjszakája. Valóságos epekedéssel várta a hajnalt, számolta a perceket és majd megőrült az erőszakosan elnyomott izgalottságtól.

Reggel pedig, mihelyt ki tudott jutni a kapun, sietett a borbélyhoz és csupaszra borotváltatta az állát. Egyszerűen leborotváltatta azt a gyönyörű, aranybronz szinü szakállt, amelyik után az emberek kor- és nemi különbség nélkül bámulva fordultak meg, mondván:

— Istenem, be gyönyörű szép szakáll!

Deák Ferenc adomái.

— A „Zalai Közlöny" tárcája. —

A nagy felirati vita küszöbén Deák Ferenc találkozik egyik kedves nőismerősével, egy jó gazdasszonnyal.

— Hogy érzi magát, Deák bácsi? — kérdi a nő.

— Hát ugy, kedvesem, mint önök szokták magukat érezni a nagymosás előtt.

A csehországi hadjárat szerencsétlensége után Belcredi miniszterrnek az a gondolata támadt, hogy lehetőnek tartja-e a kétszeri ujoncozást?

„Nem tartom lehetőnek — ugymond — mivel nálunk Magyarországon az anyák egy évben csak egyszer szülnek."

Nem is volt arról egy szó sem többé.

*

Az 1869-iki választások alkalmával Ungmegye bereznai kerületében Csik András megbuktatván a volt képviselőt, Markos Györgyöt ezt Deák következőleg condoleálta: „No Gyuri barátom, azt ugyan olvastam már, hogy a cethal elnyelte Jónást, de hogy egy „csik" nyeljen el egy "markos" legényt, olyat nem hallott még a nagyapám sem."

*

1869. december vége felé Vogtnak az emberek és majmok közt való rokonságról szóló felolvasásai foglalkoztatták a főváros müveit köreit.

Deák hallja, hogy az egyik miniszter nem szereti Vogtot, mert pénzért tart felolvasásokat.

— Nem azért haragszol te ő rá! — mondja a miniszternek Deák.

— Nem azért? Hát mért haragudnám másért?

— Hát csak azért — szólt az öreg ur, — mert elárulta családi titkaidat.

*

A biróságok rendezése tárgyában 1870-ben beadott törvényjavaslat sok uj hivatalt kivánt teremteni. Deák ezzel az adomával tiltakozott ellene:

„II. József császár azt kérdezi még nem ismert egyik szolgájától:"

— Kicsoda kend?

— Az udvari kályhafűtő segédjének „vicé"-je, fölség.

A császár mosolyogva vont elő zsebéből pár aranyat.

— Fogja, itt van 10 arany; vegyen kend is magának egy „vicét."

*

Mikor az országos számvevőszék elnökségének betöltéséről volt szó, Deák egy képviselőnek, ki Gajzágó képességeit dicsérte, igy válaszolt:

— Ha kertészem megmenti is életemet, azért nem jutalmazom azzal, hogy — szakácsommá teszem.

lesz, mely a helyőrség emelését — mi a városnak nagy anyagi hasznot hozna — a legfelsőbb helyen kilátásba helyezték.

Az Erzsébet-téri csoportépületek most már teljesen a város tulajdonát képezik, a beékelt Eisinger ház is a város tulajdonába ment át. Ezek a régi falak is várják, hogy helyettük egy monumentális épület álljon ott és szolgálja a szinművészetet. Kilátásba van még, hogy a kincstár uj posta-palotát és adóhivatalt épít, mely épitkezések városunk külső képét egészen megváltoztatnák.

F.

Szezonképek.

— Hogyan nyaralt? —

„Hogyan nyaralt?" — kérdeztem egy hölgy ismerősömtől.

„Köszönöm. Nagyon jól."

„Kellemes helyen?"

„Igen. A világ legkellemesebb helyén."

Vajjon hol lehet az?

„A Balaton partján?"

„Nem."

„A Wörthi tó mellett?"

„Nem. Előkelőbb helyen."

„Tátrafüreden? Pöstyénben? Nagymaros, Bikafüred, Abbázia. Osztende, Rohitschon, vagy Káposztás-Szt.-Péteren?"

„Nem; feljebb. Ott nyaraltam, — nem hol a citrom virit, hanem — hol nem vertek port a hazaérkező marhacsordák és libanyájak, hol nem szemtelen a pincér és nem tolakodó az idegen, hol nem bánt a nap, sem az eső, ott nyaraltam, hol én vagyok a legnagyobb ur. Itthon, saját házamban, a Csengery uton."

„Mesés! Hát nagysád sehol sem volt a nyáron!"

„Nem, barátom, sehol. Itthon voltam. És mondhatom, ez a nyaralás nagy hasznomra volt. Sokkal jobban érzem most magamat, mint éreztem tavaly ilyenkor, mikor balatonberényi porral és kagylómetszésekkel a lábamon hazaérkeztem."

„Éljen a honi ipar!"

„Ugy van. De ne gondolja, hogy szerénykedem. Én előkelő dolognak tartom az itthon való nyaralást. Ugy vagyunk ezzel, mint Zsögöd professzor ur a nevével. A tanár uj hazafi és ezért sok évvel ezelőtt német hangzásu nevét Zsögödre magyarositotta. Ez akkor ritkaság számba ment, tehát előkelő dolog volt. Hogy pedig most minden — ics és — vics és minden — blüth és — stein magyarosit, Zsögöd professzor ur ismét visszanémetesedett Grosschmiedre. Igy vagyunk a nyaralással is. Valamikor előkelő dolog volt. De ma a nyári népvándorlások idején szörnyen közönséges. Előkelő tempó ma itthon maradni. Higyje el, entre nous voltunk."

„És igy cselekedtek összes előkelő ismerősei is?"

„Azt kérdezze meg tőlük."

Megkérdeztem. Hegyessy Spitzné igy nyilatkozott:

„Isten a világ felett; micsoda kérdés! Hogy hol nyaraltam? Hát nyaralhattam volna máshol, mint Földváron? Menjek Berénybe, Keszthelyre, vagy pláne Siófokra? Isten minden katolikus gyereket őrizzen ettől. Nem mondom, hogy nem szeretem a zs.-kat, de tudja, mégis jól esik néha szabad levegőt szivni. Ott ugyan a vendégiók a mi meghagyásunk folytán tiszteres árakat követelnek. De ezzel legalább elérjük, hogy magunk közt maradunk. Adolf ugyan nagyon prüszkölt, valahányszor a vacsorát kifizette. De hát ezzel tartozunk előkelő származásunknak. Vagy nem?"

A szomszédasszonya más véleményen volt. —

„Egy fürdő van még Magyarországon, hol nem uralkodik az antiszemitizmus. Ez Siófok. Magunk közt voltunk, uram, magunk közt."

„De nagyságos asszonyom, miért fektet oly nagy sulyt arra, hogy az év másfél hónapjában ne legyen gondja az antiszemitizmussal? Ime, Önök Hegyessy Spitznével a legjobb szomszédok s ő másfél hónapra menekül a zs.-k elől és tiszteres árakat fizet és Nagyságod az antiszemitizmus elől és Siófokon kénytelen egész nap füzőt viselni a rettenetes hőségben?"

A nagyságos asszony habozott:

„Hát — hát ezt már igy kivánja az ember természete. Óh, mily feszteleűl éreztük ott magunkat. Éljen az egyenlőség!"

„Éljen, asszonyom. Hát ilyenformán szerették, megbecsülték egymást?"

„Óh, hogyne. Negyven páratlan és tizenöt páros leszakasztott fül, kificamitott lábak, bevert fejek és eltünt kávéskanalak a tanuk, mennyire megbecsültük egymást. A verekedés, az tetszett nekem. De hogy a kávéskanalak eltüntek . . . pfuj! — ezt én nem tartom előkelő dolognak."

„Higyje el, nagyságos asszonyom, én sem tartom annak."

Egy ügyvéd, kit szintén megkérdeztem, bevallotta, hogy ő irta a Kakas Márton legutóbbi nyaralásról szóló karcolatát. Amelyik a vándorló árnyékról szól.

„Nem tettünk egész nap egyebet, mint a fülledt szobában a bogarakat fogdostuk és az árnyékot lestük. Mert Káposztás Szent Péter árnyékdus fürdőnek van elhiresztelve. Ez a rágalom onnan származik, hogy van a biró háza előtt egy végtelenül magas nyárfa. Ennek pedig végtelen hosszu árnyéka van, mely a nap állása szerint változtatja helyzetét. Az ottani parasztok meg is figyelték, hogy melyik ház elé mikor ér az árnyék és eszerint adják bérbe a nyaralóknak szobáikat. Igy például az az ember, kinek szobáját családommal én birtam bérbe, fogadkozott, hogy az ő házának minden délután háromtól ötig a természet leggyönyörübb árnyéka van. De becsapott a gazember, mert a nyárfa árnyéka minden nap csak négy óra után érkezett hozzánk és negyed ötkor már távozott."

„Pechje volt, ügyvéd ur."

„Az volt, de árnyékom nem volt. Én voltam Chamisso Slemil Péterje, ki szerelmes voltam az árnyékba és hasztalan futottam utána. És miután kiadtam háromszáz forintot és az árnyékot nem találtam meg, hazajöttem és itthon ingyen ráskadtam. Ez az én nyaralásom története. Amily árnyéktalan, ép oly tanulságos."

„Legyen önnek nyugalma a Tubafa árnyékában, ügyvéd ur."

Ez interwiewek után mély gondolatokba merülve járkáltam az utcán. Azon gondolkoztam, hogy miért nyaralnak az emberek, ha a legtöbbjének kellemetlen ez s miért nem nyaralnak kellemesen, ha már nyaralni egészségi, társadalmi, családi, vagyoni és még számtalan okuál fogva muszáj. Töprengésemből egy bizalmatlanságot kelő külsejű ur zavart fel, ki előzőleg nyilván sokat ivott, mert belém ütődött.

„Hol a szeme? Nem lát?!" — kiáltott ő.

„Nyaralt-e a nyáron?" — kérdeztem ösztönszerűen én.

A nyájasnak éppen nem mondható idegen meghökkent a méltatlankodás ily szokatlan kérdésben való megnyilvánitásától. Csodálkozva mondta:

„Nyaraltam . . . . természetesen."

„Volt ott árnyék, hol ön nyaralt?"

„Hohó, bőven! Ott mindig hüvös van."

„És por nincsen?"

„Egy csepp se."

„Marhacsorda, libanyáj?"

„Nyoma sincs."

„Zs.-k és antiszemitizmus. Szemtelen pincér, zsaroló paraszt és ostoba szlovén? Mindez . . ."

„Nincs ott uram semmi ezekből."

„És drága a koszt?"

„Mesésen olcsó."

„Szivesen látják?"

„El sem akartak eresztení."

„Óh, barátom, ön iránt hálás lesz az utókor. Szobrot fognak önnek állitani a hygienia hivei és patrouusúul fogadja önt a nagy Magyarország minden nyaraló családja. Kérem, árulja el titkát, hol az az isteni hely a négy folyó közében?"

Az idegen udvariasan meghajolt és egyszerűen csak ennyit válaszolt:

„Illaván."

Semper.

HIREK.

— **A soproni kiállitás megnyitása.** Szent István napján nyilt meg a Dunántul egyik legszebb városában a kereskedés. és iparkamara székhelyén, Sopronban. a kamara kerületi kiállitása. A megnyitás teljesen programmszerűen folyt le. Pontban féltizenegy órakor megkondultak a kiállitás szép hangu harangjai s fölvonult a bizottság, kisérve a miniszter képviselőjét. Töpler Kálmán dr., Sopron város polgármestere üdvözölte a közönséget, a védnök gr. Széchenyi Emil főispánt és a miniszter képviselőjét, Szterényi József miniszteri tanácsost. Széchenyi Emil gróf Szent István emlékét dicsőitő beszédében buzditotta a kiállitó iparosokat, hogy ne az államhatalomtól várják sorsuk javitását, hanem saját munkás kezeikkel igyekezzenek maguknak utat törni. Beszédét azzal zárta be, hogy a közönséget a hazai ipar pártolására hivta fel, felkérve a kormány képviselőjét a kiállitás megnyitására. Szterényi József miniszteri tanácsos Széchenyi István gróf emlékét idézte, kinek utódai: Széchenyi Emil gróf és neje, Hunyadi Mária grófnő égisze alatt létesült a kiállitás. Ezután a kiállitást megnyitottnak nyilvánitotta. A beszédek elhangzása után a kiállitást tekintette meg a nagyközönség s a meghivott vendégek s a kiállitott tárgyaknak ugyancsak erős konkurrensei voltak a soproni ragyogóan szép asszonyok és leányok. Délután a kiállitás területén sikerült Szent István-ünnepet rendeztek. F. hó 20 án kezdődött Sopronban a Kereskedelmi és Iparkamarák VII. országos értekezlete s ugyancsak 20-án avatták föl a soproni kamara székházát. A kanizsai kiállitók közül nagyon figyelemre méltó iparcikkeket állitottak Bettlheim S. W. cég kertibutorokat kosárfonatból, Jozifovics és Fasching kocsitengelyeket és Blau M. fiai cognac-árut, Kohn Samu műlakatos és Miltényi Sándor cipésznek kiállitott cikkei is nagy tetszésben részesültek.

— **Városi közgyűlés.** Nagykanizsa r. t. város képviselő testülete 1904. évi augusztus hó 27-én délután 3 órakor kezdődőleg a városháza nagy tanácstermében közgyűlést tartott, melynek tárgysorozata: A v. számvizsgáló bizottság által felülvizsgált 1903. évi városi zárószámadások előterjesztése. A v. számvizsgáló bizottság által megvizsgált v. tiszti-, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet 1903. évi nyugdijszámadásának bemutatása. A városi közkórház 1905. évi költségvetési tervezetének előterjesztése tanácsi javaslattal. Tanácsi előterjesztés az elemi lőtér területére vonatkozó szerződés 5-ik pontjának módositása tárgyában.

— **Főherceg városunkban.** Frigyes főherceg az 5 ik pozsonyi hadtest parancsnoka vasárnap este 10 óra 50 perckor városunkba érkezett. Az állomáson Vécsey Zsigmond polgármester, Viosz Ferenc főszolgabiró és Deák Péter rendőrfőkapitány fogadták. Miután a főherceget a város polgármestere üdvözölte, az a megjelentekkel hosszabb eszmecserét folytatott, melynek során Vécsey Zsigmond polgármestertől a gazdasági viszonyokról kérdezősködött. Hétfőn délelőtt a 48-ik gyalogezred helyben állomásozó legénysége felett tartott szemlét, mely alkalommal Deák Péter rendőrfőkapitány is kisérte. Ugyanaznap déli 12 óra 30 perckor visszautazott Pozsonyban.

— **Személyi hir.** Spreche Károly vezérőrnagy f. hó 24 és 25-én városunkban tartózkodott, mely alkalommal a 48-ik gyalogezred 2-ik zászlóalja fölött szemlét tartott.

— **A honvédség köréből.** Ő felsége a nagykanizsai m. kir. 20. gyalogezredhez maglódi Lányi István és Ebenspanger Andor honvéd-akadémikusokat hadnagyokká; — a m. kir. honvédelmi miniszter pedig, a honvédhadapród iskola IV. évfolyamát végzett növendékek közül ugyancsak a nagykanizsai m. kir. 20. honvédgyalogezredhez: Brunner Mihály, Tower Hugó, Schwarc Jenő és Füspök Zoltánt hadapród-tiszthelyettesekké nevezte ki.

— **Nyugdijazás.** Komáromy Ferenc 48-ik gyalogezeredbeli századost, ki sokáig városunkban tartózkodott, nyugdijazták. Nyugdijazása alkalmával őrnagyi rangot kapott.

— **Névmagyarositás.** Hirschl Zsigmond nagykanizsai illetőségű tanitóképezdei növendék nevének „Halmos"-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Jubileum.** Révész Lajos 25 éves birlapirói működését zajtalanul ünnepelték meg a barátai és tisztelői, augusztus 25-én az ünnepelt névünnepén. Több egyesület között ott láttuk a szintársulatot is Kövessy igazgatóval az élén. Az ünnepelt meghatott szavakban köszönte meg az ünnepeltetést és biztositotta barátait és tisztelőit, hogy mint eddig, ezután is fáradságot nem kimélve, marad a rögös birlapirói pályán és szolgálja a közügyet.

— **Ezered összpontositás.** A 20-ik honvédgyalogezered összpontositása szeptember 8 ikán kezdődik városunkban. Az ezredzyakorlatok tartamára a székesfehérvári 5 ik honvéd kerületi zenekar városunkba érkezik.

— **Házasság.** Deutsch Abris kereskedő Zimonyban f. é. szeptember hó 4-én tartja eskövőjét Szegő Erzsike kisasszonynyal, Szegő Izidor nagykereskedő leányával, Alsó-Domboruban.

— **Uj főigazgató.** A király *Várady Károlyt*, a debreceni kegyesrendű főgimnázium igazgatóját, a székesfehérvári tankerület főigazgatójává és Spittkó Lajos kir. tanácsost és székesfehérvári tankerületi főigazgatót a Budapest vidéki tankerület főigazgatójává nevezte ki.

— **Lelencház Kanizsán.** A „nagykanizsai szakácsnők és szobaleányok" 12 es bizottsága augusztus 20-án tartott értekezletén elhatározta, hogy a Nagykanizsán létesitendő „lelencház" alapja javára 1904 évi október hó 2-án egy nagyobbszabásu szüreti mulatságot rendez. Felkéri az összes nagykanizsai szakácsnőket és szobaleányokat, hogy a határozat minél impozánsabb kivitele céljából augusztus hó 28-án, azaz vasárnap délután 4 órakor a Polgári Egylet termében a 100 tagu rendezőség megalakitása céljából tartandó „nagygyűlésre" kivétel nélkül okvetlen jelenjenek meg. Ha a lelencház felállitásához ily nagy lelkesedéssel fognak hozzá szakácsaink és szobalányaink, nem szenved kétséget, hogy a lelenchás nemsokára meglesz. Lelencekről is gondoskodva van.

— **Áthelyezés.** Kriesch Béla dr. honvédfőorvos a 20. honvédgyalogezredhez helyeztetett át főorvosi minőségben. Dr. Darányi Árpád ezredorvos pedig orvosfőnökké neveztetett ki a 20. honvédgyalogezredben.

— **Halálozások.** Janda Károlyné szül. Fűstér Irma f. hó 18-án életének 66-ik életévében elhunyt. Jótékony urnő és gondos anya volt. Halála szélesebb körökben kelltett részvétet. Janda Károly műkertész az elhunytban nejét, Roth Miksáné, Janda Károly és Margit pedig édes anyjukat gyászolják.

Csiganházy Gábor nyug. gazdatiszt, Csiganházy Antal városi erdőmester édes atyja, folyó hó 23-án 64 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt Nagykanizsán. — Szerdán délután 5 órakor temették nagy részvét mellett.

— **A tűz.** Van Kanizsának épitésügyi szabályrendelete. Igaz, hogy talán még tervezet, mert a belügyminiszter még nem látta el a jóvábagyó záradékkal. Ezt nem tudjuk egészen pontosan, lehet, hogy ez is még hivatalos titok. De ebben a szabályzatban van a 78. §, melynek második bekezdése azt mondja, „Trágya és szemétgödröt egyáltalán nem szabad az utcavonalra állitani."

1. Kérdés most már, miért szabad a Babóchay-féle házban a Sugár-uton a trágya és szemétgödröt, sőt a disznóólat is az utcavonalra állitani?

2. Miért nincs intézkedés téve az iránt, hogyha a trágya, szemétgödör és disznóól az utcavonalra van állitva, hogy a trágya és egyéb lé a csatornába ne folyjon és ott dögleletes szagot ne árasszon?

— **Kitüntetett gyár.** A hódmezővásárhelyi gazdasági kiállitason a Weiser J. C. gazdasági gépgyárnak „Zala-drill" vetőgépe a nagy aranyéremmel lett kitüntetve.

— **Fürdők látogatottsága.** Varasd-Toplicát augusztus 11-ig 2204 fürdővendég látogatta.

— **Értesités.** A nagykanizsai m. kir áll. pol. fiu és leányiskolai tanulók beiratása szeptember 1., 2. és 3. napjain történik és pedig naponként délelőtt 8—12 a fiu-, d. u. 2—6 a leányiskolában. A beiratásoknál a következő szabályok tartandók szem előtt: A beiratásra a tanulók — első beiratáskor okvetlenül — kötelesek szüleik vagy gondviselőik kiséretében jelenni meg és előmutatni: a) keresztlevelöket vagy születési bizonyitványukat; b) mult tanévi iskolai bizonyitványukat; c) lakásuk cimét az u'ca, házszám és esetleg a szállástadó megnevezésével. Keresztlevél vagy születési bizonyitvány nélkül uj tanuló az intézetbe egyáltalán nem vehető fel. Minden nyilvános és magántanuló köteles a beiratás alkalmával 2 korona beiratási dijst, 30 fillért az országos tanitói nyugdijalapra, 1 koronát az ifjusági könyvtárra és az évi Értesitőre, 50 fillért a szegény tanulók segélykönyvtárára, azaz összesen 3 korona 80 fillért előre lefizetni. Ugyanakkor fizetendő a tandij is, mely évi 16 koronában van megállapitva. A tandij elengedéseért folyamodhatnak Zalavármegye kir. tanfelügyelőségéhez.

A nagykanizsai áll. el. népiskolánál a jövő 1904—5. tanévre a beirások 1904. szeptember 1-től kezdődőleg szeptember 8-ikáig lesznek, hétköznapokon d e. 8 tól 11-ig, d. u. 2 től 4-ig, ünnep és vasárnap d. e. 8 tól 11 óráig. Az I és II. igazgatósági kerületi tanulók az I. kerületi Zrinyi Miklós-utcai iskola, — a III. igazgatói kerületi tanulók a kiskanizsai körponti iskola helyiségében iratnak be. Szeptember 8 án az I. és II. kerületi római kath. tanulók a Szent-Ferencrendi templomba mennek „Veni Sancte"-ra. Az előadások szeptember 9-én kezdődnek. Minden tanuló köteles a beirásra magával hozni „Értesitő könyvecské"jét. Azon tanulók, kik először iratkoznak az intézetbe, ujraoltási bizonyitványt vagy anyakönyvi kivonatot tartoznak magukkal hozni a beiratásra. A beiratás alkalmával minden tanuló, kivétel nélkül, egy korona (1 kor.) dijat fizet.

A nagykanizsai felső kereskedelmi iskolában a tanulók beirása az 1904/5 ik tanévre szeptember 1. és 2. napjain délelőtt 9—12-ig, délután 3—5 óráig, 4-én délelőtt 9—12 óráig eszközöltetik. A javitó vizsgálatok f hó 31-én délelőtt 8—12 óráig, az irásbeli érettségi vizsgálatok szeptember 5—12. tartatnak meg.

A nagykanizsai izr. népiskolában a tanulók beirása szeptember 1. és 2. napjain délelőtt 9—12 és délután 3—5 óráig, 4-én délelőtt 9—12 óráig eszközöltetik. A javitó vizsgálatok aug. 31-én délelőtt 9—12 óráig tartatnak meg.

A nagykanizsai kath. főgimnáziumban a beiratások a Sugár-uti uj épületben szept. 1—3-ig tartatnak d. e. 9—11½-ig, d. u. 3—5 óráig. Jelentkezők okmányaikkal (I. oszt. születési bizonyitvány, elemi iskolai bizonyitvány és ujraoltási bizonyitvány) felszerelve szüleik vagy azok megbizottjai kiséretében előbb a főgimnázium igazgatójánál jelentkezzenek az uj épület tornacsarnokában, azután az egyes osztályokban az osztályfőnöknél. Az V-ik osztályba lépők hozzanak szüleiktől irásbeli nyilatkozatot arra nézve, vajjon a görög nyelvet fogják-e tanulni, vagy a görög pótló tantárgyakat. A magánvizsgálatok ezt megelőzőleg augusztus 30. és 31. napjain lesznek. A javitó-, pótló- és felvételi vizsgálatok augusztus 31-én d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig tartatnak. A „Veni Sancte" és az előadások megkezdésének idejét a beiratások után fogja tudatni a főgimnázium igazgatósága.

— **Hullám Ágnes.** Szalay Sándor a Zala szerkesztőjének „Hullám Ágnes" cimü darabja a szinkörben ma kerül bemutatóra. Az előadás iránt a legszélesebb körökben a legnagyobb érdeklődés nyilvánul.

— **Kedvezményes borfogyasztás.** — Azok a szőlősgazdák és bérlők, kik szeszes italok kimérésével nem foglalkoznak, kedvezményes borfogyasztási adóra tarthatnak igényt. Aki igényt tart erre, a városi adóhivatalnál f. évi szeptember 1—15-ig jelentkezhetik.

— **Hadmentességi dijra** kötelezettek 1904. évi kivetési lajstroma f. hó 27-től szeptember 4-ig a városi adóhivatalban közszemlére ki van téve azon célból, hogy az mindenki által betekinthető legyen és ellene, akik magukra sérelmesnek vélik, felebbezéssel élhessenek.

— **A jegyzők napja.** Zalavármegye jegyzői közgyűlést tartottak folyó hó 16-án Balatonfüredén élénk érdeklődés mellett. Nagyon életre való inditványnyal lépett elő Zalamegye jegyzői kara, mikor az alapszabálynak olynemű módositását kivánta, hogy minden megye annyi tagot küldhessen az országos közgyűlésre, a hány járása van, sőt költségén minden egyes jegyző felutazhatik s szavazati jogát gyakorolhatja, ha megyei egylet elnökének ezt bejelenti a megyei jegyzői közgyűlésen.

— **A Balaton áldozata.** A vén Balaton az idén is megkövetelte áldozatát. Egy boldog jegyespár s egy hat éves fiugyermek esett áldozatul a lágy haboknak. Mint balaton-almádi tudósitónk értesit, f. hó 18 án estefelé a Balatonon csónakázni mentek Komjathy László veszprémi ügyvéd és menyasszonya özv. Zengerné és magukkal vitték Hübner Béla veszprémi számellenőr egyetlen 6 éves fiacskáját. Az esti szürkületben azonban hirtelen vihar támadt s a nagy hullámok a kis csónakot elragadva felboritották. A keresésre induló vitorlások minden fáradozása hiába való volt, miután még maig sem akadtak semmi nyomára a csónakban ülőknek. Hiába kérdezgették a lágy habokat, merre fekszenek? hol vannak? egysem tudja, csak azt mondja lenn a Balatonban.

— **Hamis pénzek.** Városunkban egy idő óta több hamis ezüst és papirpénz van forgalomban. A hamisitott pénzek 5 és 10 koronásak. A forgalomba hozó nyomában van már a rendőrség.

— **Öngyilkosság.** Az idők jele az a sok öngyilkosság, mely itt-ott előfordul. Legtöbb öngyilkosságnál az inditó ok lelki vagy anyagi nyomor. Gáspár Piónt az anyagi nyomor kergette a halálba. Marólugott ivott, hogy megbaljon. Azonban célja nem sikerült, kórházba vitték, hol ápolják.

— **Tombola és táncmulatság.** Mig másutt közadakozásból létesülnek templomok, addig nálunk az erre szükséges összegeket össze kell táncolni. Szent István napja azon hagyományos nap, mikor a felső-templom épitő bizottsága mulatságokat tart az épités céljaira. Ez évben a Kath. Legényegylet közreműködésével tartotta népünnepélyét, mely fényes anyagi és erkölcsi sikert biztositott. Délután néptombola volt. Csupán élőállatok voltak kisorsolva. Az első nyereményt, egy borjas tehenet Bedekovics István nyerte meg. Este a Polgári Egylet összes termeiben táncmulatság volt, melynek során tartott táncversenyen az első dijat Szabó István és Szabó Teréz, a másodikat Frankó Ferenc és Goldstein Mariska, a harmadikat Szinger Jenő és Einspinner Mariska nyerte el. Az első négyest 76 pár táncolta.

— **Blaha Lujza városunkban.** A nemzet csalogánja Báró Splényiné Blaha Lujza kedden, szerdán és csütörtökön fog a szinkörben fellépni a Piros bugyelláris, Náni és Menyecskék szinművekben. Az előadás iránt már most oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyek 50% jegyezve van. — Fogadtatására az előkészületek folynak.

— **Életunt.** Vistaller Ede Kölcsey-utca 9. szám alatt lakó cipészsegéd tegnap délután mig családja nem volt otthon, nadrág-szijával az ágyára akasztotta magát. Mire felesége hazaért és az ajtót betörte, férje helyett már csak hullát talált, melyet a temetői hullaházba szállitottak. Tettének oka ismeretlen.

— **Csavargók városunkban.** Majd minden évben ismétlődik, hogy az esős idők bekövetkeztével a csavargók ellepik városunkat. Ezen csavargók ellen védekezni ugyszólván lehetetlen. Betolakodnak mindenhova és hol nem vagy keveset kapnak, botrányt okoznak. Felhivjuk ezen körülményekre a rendőrség figyelmét. Egy-két razia nem ártana.

— **A Magyar Festőművészet Albuma.** A magyar könyvkiadványok terén, feltünést keltő diszművel fog a Pesti Napló olvasóinak karácsonyi ajándékul kedveskedni. Cime: A Magyar Festőművészet Albuma, és gyönyörü foglalatja lesz a magyar festőművészet remekeinek: Kupeckytől és Mányokitól kezdve a jelenkorig, mikor Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula és Zichy Mihály vezetésével, hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nem jelent még meg ehhez hasonló nagy koncepcióju diszmű. Ötven nagyszabásu magyar festmény fogja e diszmunkát ékesiteni, művészi reprodukciókban. E gyönyörü könyvet karácsonyi ajándékul megkapja a „Pesti Napló" minden állandó előfizetője és dijtalanul megkapja mindama uj előfizetője, aki egész éven át fél vagy negyedévenkint vagy havonkint, de megszakitás nélkül fizet elő a „Pesti Napló"-ra. A „Pesti Napló" előfizetési ára: egy évre 28 kor. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VI., Andrássy-ut 27.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a „Ferenc József keserüviz" valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes izénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserüvizet.

ANYAKÖNYVI HIREK.

— 1904. augusztus 20-tól—26-ig. —

Halálozások:

Ribarics István, 1 hónapos.
Cetthoffer György koldus, 74 éves.
Németh Rozália cseléd, 10 éves.
Dóci Zsigmond, 13 hónapos.
Peszleg Mária, 28 napos.
Németh Gáborné, Vajda Ágnes napszámos, 50 éves.
Varga Imréné, Németh Julianna napszámos, 67 éves.
Kovács József földmives, 51 éves.
Csigaházy Gábor ny gazdatiszt, 66 éves.
Skánec Kálmán, 8 hónapos.
Kuzsner József, 3 hónapos.
Oszlányi Lajos ács, 63 éves.
Dani Rozália, 6 napos.
Rác Flóra, 6 napos.
Furmann László, 4 hónapos.

SZINHÁZ.

(N.) A szinészeknek nem kedvez az időjárás. A szitáló eső és hideg szelek megakadályozták a közönséget abban, hogy ellátogasson Magyary jutalomjátékára és hogy első felléptekor üdvözölje a vendéget, Korányi Fridát. Pedig mindkettő nagyon rászolgál a közönség fokozott pártfogására.

Magyary egyike a legrokonszenvesebb és legtehetségesebb tagoknak Kövessy társulatában. Mindenkor sok izléssel és disztingváltan játszik. A közönség szereti és mindenegyes felléptét méltó tapssal fogadja. Jutalomjátékául Magyary szerdán „Egy dalárda ünnepély viszontagságai" cimü kedélyes Moser-féle vigjátékot választotta és ebben egy neki való, felette mulattató szerepet játszott meg igen jól. Ez az előadás különben is sikerültnek mondható. Igen hálás szerepe volt Almásynak, nagy hatást ért el elevenségével; Nagy Dezső jó humorával és Makó Ayda finom játékával.

Korányi Frida énekesnő a „Parasztbecsület"-ben mutatkozott be csütörtökön. Nagy tehetségü, képzett művésznő, kinek játékbeli ügyessége és hatalmas énektudása messze kimagaslott a nem ép előkelő szinvonalon álló környezetből. A többiek vagy nem voltak jól diszponálva, vagy nem voltak eléggé elkészülve. A bariton nagyon nem volt tiszta, Komáromy sem bizonyult valami erős operai erőnek, Kozma, bár gyakran ért el hatást egy-egy jól kivágott helylyel, preciznek az ő játékát sem mondhatjuk. Annál jobban tündököltek azonban Korányi Frida képességei. Játéka igazán szabatos, erőteljes, koloraturája pedig gyönyörüen csiszolt. Nagyon sajnáljuk, hogy a szezonra immár bucsut is kell vennünk tőle.

Vasárnap a Pfefferkorn utazása került szinre. Nagyon üres, mondhatni ügyetlen apróság, de azért ki nagyokat szeret kacagni, nézze meg, ha ismét szinre kerül. Pfefferkorn-Kövessyt ismeri Kanizsa, róla nem szükséges többet mondani, csak azt emlitjük meg, hogy egy a szétpattanásig nevettető bolondos felvonásban ügyes volt Latabár és egy felette stilszerütlen jelenetben nagy drámai erővel játszott Almássy és sok érzéssel Makó. Komáromy kezdi magát befészkelni a közönség szeretetébe. Ügyes szinésznő. Nagy hatása volt a legifjabb művésznő, Kövesy Mariska tudatos, kedves játékának.

Kedden két egy felvonásos ment és az Irod kör. dalárdája énekelte el pécsi versenyszámait.

KÖZGAZDASÁG.

A tárházak készlet-kimutatása mm.-ban.

Készlet 1904. augusztus 26.

Buza 6909. Rozs 2702. Árpa 15138. Zab 5996. Tengeri 6555. Olaj magvak 4658. Hüvelyes 1152. Különféle 3547.

Beraktározás 1904. aug. 22-től—26-ig.
Buza 501. Rozs 125. Árpa 3509. Zab 1005. Tengeri 103. Olaj magvak 121. Hüvelyes 397.

Kiraktározás 1904. aug. 22-től—26-ig.

Buza 697. Rozs 504. Árpa 893. Tengeri 298. Hüvelyes 100. Különféle 10.

Gabnaárak augusztus 26.

Néhány nap óta az eddigi szilárd hangulat megváltozott, az eddigi élénk vételkedv megszünt és üzletkötések csak jóval olcsóbb árakon köthetők.

A mai jegyzések 50 kg.-ként:

Buza	10·50—10·70	kor.
Rozs	7·30—7·60	„
Árpa	7·50—8·20	„
Zab	7.——7·20	„
Ó tengeri	7·30—7·60	„

Az idei termés.

	Aug. 1-i becslés	Aug. 20-i becslés	1903. évi tényleges termés
	métermázsákban		
Buza	36.622,400	36.121,000	44.077.154
Rozs	11.669,000	11.547,200	12.911,018
Árpa	10.400,000	10.400,000	14.059,958
Zab	8.847,000	8.740,800	12.676,469

A tengeri terméskilatásai folyvást csökkennek, mert ami kevés eső volt is, az ritka helyen használt. Egyes helyeken annyira tönkrement a tengeri, hogy szárát takarmánynak levágták s szerintünk ezek cselekedtek legokosabban.

— **Az időjárás és az ipar helyzete.** A tartós szárazság nemcsak az őstermelésre, de az iparra is káros hatást gyakorolt. A vizierőre, javarészt turbinás rendszerre épitett ipar üzeme csaknem teljesen fennakadt, de a gőzerőre dolgozó gyárak is korlátozták üzemüket, mert a vizhiány miatt a kazánok nem táplálhatók.

— **Len- és kender-fe dolgozó gyárak.** A törvényhozás az 1904. 14. t.-c. keretében nagyobb összeget bocsátott a földmivelésügyi miniszter rendelkezésére, hogy a mezőgazdasági termelésen alapuló len- és kender-feldolgozó gyárak és telepek létesitését és üzemben tartását elősegitse. A miniszter most rendeleti uton állapitotta meg az állami támogatás módozatait. Eszerint részvénytársaságok, szövetkezetek és vállalkozók, ha nagyobb kender- vagy lenkikészitő telepet létesitenek, a telep épitkezési és berendezési költségei összegének 50%-áig, legfeljebb azonban 75.000 k.-ig terjedhető kamatmentes államkölcsönt nyernek. Az államkölcsön visszafizetése a telep létesitését követő tiz év után veszi kezdetét és további tizenöt évi, mindenkor január hó 31-én esedékes egyenlő részletekre felosztva teljesitendő akként, hogy a telep létesitését követő 25 év multával az egész kölcsön törlesztve legyen; csak egy részlet fizetésének elmulasztásával is az egész kölcsön esedékessé válik. Kisebb telepet épitő szövetkezetek, ha a szövetkezeti üzletrészeknek legalább fele a kisgazdák kezében van, a telep épitkezési és berendezési költségei összegének 40%-áig, legfeljebb azonban 35,000 k.-áig terjedhető, vissza nem fizetendő államsegélyben részesülnek, mig a községek, községi szövetkezetek és gazdakörök által létesitendő mesterséges kender- vagy lenáztatók részére 5000 k.-ig terjedő államsegélyt élvezhetnek.

— **Marhák kiteleltetése.** A földmivelésügyi m. kir. miniszter felhivást intézett az ország valamennyi gazdasági egyesületéhez az ország marhaállományának kiteleltetése érdekében. A leirat szerint: a kedvezőtlen időjárás okozta takarmányhiány nagy veszélylyel fenyegeti az ország marhaállományát. Hogy a veszély mérve lehetőleg csökkentessék, kivánatos volna, hogy takarmányszük vidékről legalább a tenyészállatok egy része oly helyekre szállittassék, ahol azok méltányos feltételek szerint kiteleltethetők. Ezen törekvés támogatását kéri a miniszter a Zalamegyei Gazdasági Egyesülettől is, amelyet felkért, hogy tegyen jelentést arról, miszerint a vármegyében kik, hány darab marhát, mily feltétel mellett volnának hajlandók teleltetésre átengedni, illetve elvállalni? A Z. G. E. titkári hivatala kéri azokat a t. gazdákat, akik teleltetésre szarvasmarhákat átengedni s elvállalni hajlandók, hogy azt — a feltételek közlése mellett — bejelenteni sziveskedjenek.

— **Kiállitás Veszprémben.** — A „Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesület" által rendezett gazdasági és ipari kiállitás f. hó 28-án fog megnyilni és szeptember hó 8-án zárul. Mint értesülünk, ezen kiállitás iránt országszerte óriási érdeklődés mutatkozik, amit fokoz azon körülmény is, hogy azt Tallián földmivelésügyi miniszter személyesen fogja megnyitni. De különben is ez lesz a legnagyobb kiállitás, melyet eddig országunk vidéki városaiban rendeztek. Körülbelül 600 kiállitó jelentkezett eddig, rendkivül változatos kiállitási anyaggal.

Szerkesztőség:
Dr. Villányi Henrik, felelős szerkesztő.
Kiadó: *Ifj. Wajdits József.*

VEGYES.

— **Amateur-fényképészeknek!** Általánosan elismert kitünő szalon- és uti fényképészeti készülékek, felülmulhatatlan minőségü pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 9. cs. és kir. udvari szállitó) kaphatók. Ezen üzletág alapittatott 1854-ben. Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Köszönetnyilvánitás.

Mindazok, kik felejthetlen nőm, illetve szeretett jó édes anyánk elhunyta alkalmával irántunk részvétet tanusitottak, ezuton is fogadják hálás köszönetünket.

Janda család.

Vese, hugyhólyag, hugydara és a köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás
SALVATOR
sikerrel rendelve lesz.
Hugyhajtó hatásu!
Kellemes izü! | Könnyen emészthető
Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen

MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE
gyógyhely Budapest (Budán),
Idény április hó 15-től október hó 15-ig.
Kiváló gyógyhatással bir
női bajokban és altestibántalmakban.
Rendelő orvos dr. POLGAR EMIL.
Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő Villamos-vasuti összeköttetés a fővárossal.

Vértisztitó-tea
Wilhelm Ferenc gyógyszerésztől, cs. és kir. udv. szállitó Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.
Hogy kétségtelenül szükség volt egy jó és **hatásos** vértisztitó teára, azt bizonyitja egy ilyen szernek előállitására történt számtalan kisérlet. Wilhelm Ferenc gyógyszerésznek **szakismeretei** alapján sikerült ilyen vértisztitó teát a leghatásosabb alkatrészekből összeállitani; teájában nem kevesebb mint 30 különböző alkatrész van, mely **különös eljárással** állitható elő.
Ezen tea hatásáról csuznál és köszvénynél számos gyógyult köszönőlevele tanuskodik. — Csak gróf **Butschin-Streitfeld grófnő,** alezredesné köszönőlevelére utalunk.
Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitónál, Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriákban.
Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és drogueriákban.
1 csomag 2 kor. a raktárból. 1 posta küldemény 15 csomag 24 kor. bérmentve az osztr. magyar monarchia posta állomására.

Mulatságok alkalmával ajánlok a legolcsóbb árak mellett diszitéseket és lámpionokat
IFJ. WAJDITS JÓZSEF
Nagykanizsán.

Bécs, Stefánia szálló
II, Taborstrasse 12.
központi fekvés, 5 perc az István-tértől, 2 perc a városi pályaudvartól. Omnibus és utcai vasut mindenfelé és a pályaudvarokhoz a szállótól. Ujonnan és modernül berendezve. Villamos világitás mindenütt, fürdők és melegvizvezeték. Legnagyobb kényelem. Szobaárak: I. em. frt 1·80, II. em frt 1·60, III em. frt 1·40 kiszolgálás és világitással. **Árengedmény ker. utazóknak és hosszabb ottartózkodásnál.** Nincs étkezési kényszer.
Witzmann Károly tulajdonos.

HIRDETÉSEK.

A Pesti Napló uj karácsonyi ajándéka
A MAGYAR
FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA.
Páratlan diszü, külső kiállitásában és belső tartalmában egyedül álló remekmü az, a melyet a **„Pesti Napló"** az 1904. év karácsonyára szánt meglepetésül, olvasóinak. Eddigi karácsonyi ajándékainak diszes sorozatát folytatja most a **„Pesti Napló,"** uj és minden eddigi ajándékot messze tulszárnyaló diszművel, melynek cime ez lesz:
A MAGYAR FESTŐMŰVÉSZET ALBUMA
A magyar festőművészet remekeinek gyönyörü foglalatja lesz ez a páratlanul álló diszmunka, amely a magyar festés remekeit fogja felölelni a XVII. század nagy magyar festőitől, **Kupeckytől** és **Mányoky**-tól kezdve egész a jelenkorig, amikor **Munkácsy Mihály, Székely Bertalan, Lotz Károly, Benczur Gyula, Madarász Viktor** és **Zichy Mihály** vezetésével hatalmas gárda szolgálja a magyar festőművészetet. A magyar irodalomban nincs még olyan mü, amely a magyar festőművészetet ilyen gazdagságban mutatja be. **Ötven nagyszabásu festményt** szemeltünk ki, amelyet mesteri kivitelü
ötven mülapon
mutatunk be a magyar közönségnek. Az ötven mülap nagyrésze gyönyörü
sok szinnyomásu kép
lesz, olyan, mint amelyek a **Vörösmarty-Albumot** eseménynyé avatták a magyar könyvpiacon.
Ezenkivül a magyar festőművészet történetét a könyvben elsőrendü esztétikusaink érdekes és népszerü előadásban fogják bemutatni. A szöveget **számos festménynek** a szöveg közé nyomott másolata fogja kisérni, ugy, hogy az ötven többszinnyomásu mülappal együtt **A magyar Festőművészet Albuma** a leggazdagabb és legdiszesebb tára lesz a magyar festőművészetnek. **A „Magyar Festőművészet Albumát"** meg fogja kapni a **Pesti Napló** minden előfizetője, aki az év végéig, akár havonta is, de állandóan és megszakitás nélkül előfizető marad. Minden félreértés elkerülése végett azonban meg kell jegyeznünk, hogy azok az uj előfizetők, akik az 1904. évre szóló előfizetésük fejében a Vörösmarty-Albumot megkapták, a Magyar Festőművészet Albumára csak ugy tarthatnak igényt, ha egy további egész évre előfizetnek.
A Pesti Napló előfizetési ára egész évre **28 kor.**, félévre **14 kor.**, negyedévre **7 kor.**, egy hóra **2 kor. 40 fillér.** — Szerkesztősége és kiadóhivatala:
Budapest, VI. Andrássy-ut 27. szám alatt van.

T. c.

Örömmel van szerencsém a t. közönség szives tudomására hozni, hogy könyv- és papir-kereskedésemet egy uj üzletággal

Gyermek- és Ifjusági Kölcsönkönyvtárral

bővitettem ki. Általános óhajnak vélek ezzel eleget tenni, amikor egyelőre 400 kötettel, de azzal a szándékkal nyitom meg kölcsönkönyvtáramat, hogy azt állandóan bőviteni fogom a MAGYAR GYERMEK- és IFJUSÁGI IRODALOM legjobb megjelenéseivel.

Nem az volt a célom, hogy mennél több könyvet halmozzak össze, hanem, hogy csak kitünő könyveket adjak az ifjuságnak, olyanokat, melyek az ő számára iródtak, amelyekből szórakozik és tanul.

Kölcsöndij egy hónapra 60 fillér.

Egy napra tehát mindössze 2 fillér esik. Számba sem vehető csekély összeg ez, s méltán remélhetem, hogy minden házban, ahol ifju olvasók vannak, igénybe veszik könyvtáramat 20—25-ször cserélheti ki a könyvet az ifjuság havonként, mindannyiszor ujabb örömöt, ujabb szórakozást szerezve magának. — Nyárban, ha a forró nap elől menekül, télben a meleg szobában, egyaránt a legkedvesebb, leghasznosabb, legnemesebb foglalkozása a fiunak, leánynak a jó könyv olvasása. Aki csak teheti, minden szülő szerezze meg ezt az örömöt gyermekeinek.

Magamat a t. szülők jóindulatába ajánlva maradtam

Nagykanizsa, 1902. julius hó.

Kiváló tisztelettel

Ifj. Wajdits József.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhanemőek mosására. a Schicht által ujonnan feltalált

mosókivonat,

„Asszonydicséret"

védjeggyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alant jegyzett cég kezességet vállal.
6. Rendkivül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Nélkülözhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnek egy egyszeri kisérlet után.

Mindenütt kapható.

Schicht György, Aussig.

A legnagyobb gyár a maga nemében, az europai szárazföldön.

Z. K. 1/27. 904.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobozt Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vér telulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy lepecsételt eredeti dobozuak 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel **„A. Moll"** feliratu ónozattal van zárva. **A Moll-féle sós-borszesz** nevezetesen mint **fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény,** csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. — **Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.**

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek s felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan **Moll A. védjegyével** van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf Fiai.**

Könnyen megemészthető erősitő

Legjobb legtápalóbb legolcsóbb

Kakao, oldódó, egy-kettőre készen van.

SUCHARD Csokoládé

főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb

Grand prix Paris 1900

Tiszta Kakao és czukor

Egyéves önkéntességre előkészitő iskola Zsolnán.

A polgári iskola igazgatóságának felügyelete alatt.

KÖZÉPISKOLAI TANÁROK!

FÉNYES TANEREDMÉNY!

Tanfolyam kezdete f. é. szeptember hó 20-án.

Felvilágositást ad **a tanfolyam igazgatósága.**

Amerika.

Indulás Havreből minden szombaton. Utazási jegyek a

Französische Linie

által. Jó és gyors utazás. Kitünő ellátás, borral és liquerrel együtt. Amerikai vasutjegyek minden állomásra eredeti árért.

Közelebbi felvilágositást ingyen és bérmentve ad a

Französische Linie

Bécs, IV., Weyringergasse 3.

FONTOS GYOMORBAJOSOKNAK!

Étvágyhiányt, gyomorfájdalmakat, émelygést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat, fejfájást stb. megszünteti azonnal a világhirü valódi

BRÁDY-féle

MARIACELLI GYOMORCSEPPEK.

Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozat! Kis üveg használati utasitással 80 fillér, nagy üveg 1·40 korona.

Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: BRÁDY C. gyógyszertára a „Magyar Királyhoz" Bécs, honnan kivánatra ingyen küldetik az érdekelt „Specialbroschür."

5 kor. beküldése után 6 kis üveg, 4.50 kor. beküldése mellett 3 nagy üveg lesz bérmentve küldve. Képviselet Magyarország részére: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára Budapest, Király-utca 12.

Óvakodjunk utánzatoktól! A valódi MARIACELLI gyomorcseppek fenti védjegyével és aláirással kell, hogy ellátva legyenek.

Szénásy

Százszorszép

levélpapirja

a

legjobb csontlevélpapir.

Kapható:

Ifj. Wajdits József

papirkereskedésében.

Schalek Henrik

HIRDETÉSI IRODÁJA

Bécs, I., Wollzelle 11, földszint és I. emelet

Alapittatott 1873 ☎ Telephon 809.

A cs. k. póstatakarékpénztár Clearing-számlája 804. 816.

ajánlja magát hirdetési megbizások gyors és olcsó eszközlésére bel- és külföldi ujságok részére.

Szöveg, hirdetési tervezetek, árajánlatok díjmentesen.

Legujabb nagy birlap-árjegyzék hirdetőknek ingyen és bérmentve.

Saját gyüjteményes-hirdető

rovat a

„Neue Freie Presse" és „Neues Wr. Tagblatt"

hirlapokban mindennemü hirdetés részére, mint: **Adás-vételi közlések minden üzletágak, Társ, képviseleti, ügynöki, állástkereső, ajánlati hirdetések stb.**

Hirdetések felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

CHOCOLAT KOHLER

világhirü finom gyártmány

Egyedüli árusitó nagyban Magyarországon:

BRÁZAY KÁLMÁN

BUDAPEST VIII. József körút 37-39

Hirdetések

Bécsi lapok,

tovabba az összes bel- és külföldi ujságok részére a legolcsóbban eszközöli

RUDOLF MOSSE,

Annoncen-Expedition

WIEN,

I., Bez., Seilerstätte 2

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES" folytonosan ható kettős emelőtyü szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

HYDRAULIKUS SAJTÓK

különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs-zúzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, **gyümölcs-vágó és ha mozó-gépek,** legujabb szerkezetü szabad, önműködő **„SYPHONIA"** fa és **szőlővesszö permetezők,** a szegecs és tormánes valamint a vértetü kiirtására; **szőlő ekék.**

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph. és Társa

„Agricola" (tolóvetőkerék rendszer) vetőgépei. Mindennemü mag- és különböző magmennyiség számára váltokerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé.

Különlegessége: kéziszéna és arató-géreblyék, szénaforgatók, szénaszedő- és szalmaprések kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarostálók, trieurök, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészitésre szolgáló gépeket a legujabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállitanak:

MAYFARTH PH. és TARSA, gazdasági géppárak, vasöntödék és ekegyárak

Bécs, II/I. Taborstrasse 71. szám.

Kitüntetve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállitásokon.

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselők és viszont eláruslók keresztetnek.

Stubica Töplitz hévvizfürdő

Uj fürdőigazgatóság. **Uj berendezés.**

Fürdőidény: május 1-től október végéig.

A zagoriai vonal Zabok állomásától 1/4 óra, Stubica-Töplitz megálló állomástól 1/2 óra távolságban.

Ezen 58·b C. foku hévviz fölülmulhatlan hatásu, főleg csúzos izom s izületi fájdalmak, idült csonthártyalob, idegzsábák, főleg Ischias, izületi szugorok s idült Brightkór ellen.

Természetes iszapfürdője s modern berendezésü izzasztó helyiségei (Caldarien) nagyhatásuak női bántalmaknál igy méhlob után visszamaradt iszadmányok felszivódására. Egyéb gyógyhatányok Massage, villanyozás galván és faradicus árammal, villanyos Massage s. a. t.

A fürdő Zágoriának egyik legszebb tág völgyében fekszik kiterjedt szép árnyas erdei sétányokkal.

Állandó gyógyzene. Lawn Tennis tekepálya.

Kocsik minden vonathoz Zabok s Stubica Töplitz állomásoknál. Több tagu családnak ajánlatos az érkezést előleg bejelenteni. Fölitünő olcsó árak, lakás, fürdő s étkezésnél. Kitünő konyha, természetes borok.

Utbaigazitást ad a fürdőigazgatóság, s dr. Spanner L. fürdőorvos magyar nyelven. Prospektus ingyen s bérmentve.

1902 ersz. gazd. kiállitás, Pozsony; I-ső díj, aranyérem.

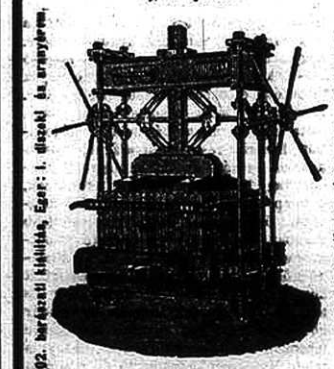

1902. borászati kiállitás, Eger: I. díszdi. ös. aranyérem.

1901. mezőgazd. kiállitás, I-ső díj, díszoklevél.

Arjegyzék ingyen.

BORSAJTÓK

„Kincsem", „Hegyalja", „Könyök-szerkezetü", „Mabille" és „Acélerős", a hegyaljai borterme lők legkedveltebb borsajtói.

Legujabb rendszerü, **kettős kosaru sajtók,** nagyüzemü préselésher.

Főelőnye:

A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerü kezelés! Uriási erőkifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivehető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzuzók és bogyózók!

„Villám" legujabb centrifugális bogyózók és zuzógépek.

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcon.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.